Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sēfer Tôrat Kōhănîm

Ḳaro, Yosef
ראק, ופסוי

Fîordâ [Fürth], 451-452 [1690/91-1691/1692]

וודקפ תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660

Visual Library

לו מנה וכתב״ם סס״ק כ״ח - ונסת דנקס כאן מין מוניטין ר״ל דנכסים בחזקת יחתי קיימי ומש״ם סמס מחתת יד כן המפורסמים מין מוניטין מן היחוסים נכסים סמן בחזקתן תדע דאי מיירי סמס כיר היחוסים מ״כ מפילו מים מי מס״ס מלא סיס נתמן לחוניה מן היחוסים מל מי מנקסו ורו״ק :

(ע״ל סימן כ״ס ס״ס) :

הלכות פקדון

רצא דין ש״ח מאימתי מתחייב בשמירה וכיצד היא השמירה ובו כ״ח סעיפים:

א (א) שומר חנם מ״ פטור כשבועה מגניבה ואבידה (ב) ואינו חייב לשלם כ (ג) כי אם בפשיעה :

ב ש״ח הוא שהפקיר אצלו ג כסף או כלים או בהמה או כל דבר לשמור והוא קבל עליו לשומרו ואפילו לא קבל בפירוש (ד) אלא שאמר לו הנח לפני הוא ש״ח ° (רמב״ם ע״כ ומכירה ר״מ) אבל אם אמר לו ד (ה) הנח לפניך או הנח סתם (או שאמר לו (ו) הרי הנח לפניך) °(נ״י ס״ב וכ״פ הרמב״ם) אפילו ש״ח לא הוי ואינו חייב שבועה כלל אבל מחרים על מי שלקח פקדון שלו ולא יחזירנו לבעליו . וס״מ מי שהיה מהלך בדרך וא״ל חבירו הולך עמך אלו המנעלים ואמר לו הניח כאן על החמור והניחם שם ולא קבלם הנפקר בידו אלא כמו שהניח המפקיר על החמור כך הוליכם ולא קשרם והלך לו מן הצד להסך רגליו והניח החמור על האם הדרך ונאבדו המנעלים הוי ש״ח והוה ליה פושע וחייב לשלם °(סור ס״ב כסף הרמ״ם) :

הגה״ם °(כן מסיק הרמ״ם כתמו׳) דלא אמרי׳ דאם אמר הנח סתם לא הוי ש״ח אלא כמקום המתמר ה (ו) אבל בדרך וכיוצא בו ודאי קבל עליו שמרים וי״ם וס״ל דאפילו במקום שאינו מתמר לא הוי ש״ח עד שיאמר הנח לפני ° (מרדכי ע״ מסומל) :

ג °(סור ס״ב כסס הרי״ף וכ״י כסס הרמב״ם) בקש מחבירו שיתן רשות להכניס בהמתו או פירותיו (ח) לחצרו ונתן לו רשות ולא פירש לו כלום בשמירתן וי״ו (ט) אינו חייב בשמירתן כלל :

ד °(סור ס״ם) אפילו שקבל עליו אינו חייב אלא כפי שווי החפץ שקבל עליו לשמור שאם נתן לו לשמור דינר זהב ואמר לו הזהר בו של כסף הוא ופשע בו ונאבד אינו חייב (י) אלא בשל כסף שיאמר לו לא קבלתי עלי אלא שמירת דינר של כסף וכן כל כיוצא בזה ז (יא) אבל אם הפקידו בידים משלם של זהב :

הגה״ם °(הרי״ף פורס קנ״ם) המתמן קבל סברים מרמוכן להוליכן למקום אחר ונלקחו במכס ואומר מרמוכן מסם שאחר מאין כותנים מכס המסברים ובלא כן לא היה מקבל עליו המשמרה כי אין רגולו לשרים בדבר מכס הדין מס המתמן

ה (יב) יש מי שאומר שהשומר שהזה מיד כשקבל עליו לשמור או הנח לפני ח (יג) ונסתלקו הבעלים משמירה חייב עליו

אם

כמפות מידו מ״ם וכ״כ דוקא כגון שנתן המתמן כסיין לידו דאסטרופוס או ליד אלים אחד :

רצא ו פטור כשבועה מגניבה ואבידה כו׳ דבפרשת משפטים כדיני שומרים פר׳ראשונה מייירי בש״ם וכתיב בה וגנב מבית האיש אם ימצא גנב יומן כן וכתיב בתרים ונקרב ב״ה אל האלקים ודרשו בו לשבועת שיבא הוא אל שמתו :

ב כי אם בפשיעה כו׳ ואם נגנבה או נאבדה מחמת שמשת בשמירתו ג״כ חייב : ג בשף או כלים או בהמה כו׳ בתריך בב׳ מקום דבפרשה ראשונה דמיירי בש״ם כתיב כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור וכו׳ ובפרש׳ שנייה שם מייירי בש״ם כתיב שור או חמור או שה וקת״ל דה״ם אינו אלא אורח דרמלת׳ בת׳ קרא דבהמה יש מירקא בשמירתה אין מדרך בני אדם לשומרה בתנאי משל״ב בשפ״ו כלים דמכיון שאותן המקום משומר בלא מירקא דרך לשומרן בתנאי ונם יש בו צד רבותא דאפ״ג דבקל היה יכול לשומרם דלא יגנבו אפ״ה פטור אבל לדינא אין חילוק וכל זה כתוב בטור בבדיה ע״ם ובפרש׳ ודו״ק : ד אבל לפניך או הנח סתם אפי׳ ס״ם לא הוי אפ״ר שם כתבתי והוכחתי הא דשמוש יחד היינו דוקא בפיזק דאתא לזה מעצמה אבל בפיזק דאתא לזה מחמת שומר ובהמות ויש״ם בא״ל הנח סתם ואיהו היינו דוקא לר״י ורמ״ם והטור דפוסקים כרבנן אבל לרי״ף דפוסק כר׳ אינו חייב כלל וכ״ם המחבר בסמוך ס״ג ובת״ם שם : ה אבל בדרך כו׳ אפ״ר ודריסה שם הוכחתי דאפי׳ א״ל בפיזק הנח סתם דלא ס״ל דין ס״ם דאינא לתימר דכונתו היה הנח ונטוש לך ודוקא בשהלך זה בדרך והמפקיד נשאר שם דבוה ודאי בשא״ל הנח זה על בחמור דאתו היה לשמור דאל״כ מי יחמרם כיון דבאל המנעלים יחא׳ שם ות״ם מור״ם דיש פוקין (נם בת״ם נמשך אחריו) נם בד״מ כ״כ ואחריך ע״ם ושם כתבתי דלא מצאתי פולק בזה בנתכ״ו להוליכו בדרך והמפקי׳ יחא׳ שם כ״א בא״ל הנח בת׳ בפיזק ונשאריים אלים כתבתי ואם שבתשו׳ הרא״ם (וכ״טור הביאו) כתב ג״כ בל״ז דכתב תור״ם והוה דלא אמרו כן אלא בבי׳ הנפקד שהוא מקום המשמרת׳ כו׳ הוכחתי בדברי דלא אתי לדקדק ולות׳ דוקא בבית הנפקד מקום שהוא מקום המשמרת׳ ולאמוקי בא״ל כן בפיזק שאדרבה בפיזק במקום שבניהן אם אבר אפי׳ דאפילו ס״ם לא הוי אלא בא לתמש בא״ל הנים׳ אל המתו׳ והוליכו בדרך דאע״פי שהוא ג״כ רשותו ודומה לבית ובית פטור בפיזק דאתי ליה מעצמה׳ אפי׳ לתכמי׳ וה״ל דגם כזה דהנים׳ אל המתו׳ יהיה פטור קמ״ל ע״ם ודו״ק : ו אינו חייב בשמירתן כלל דפסק בפרי״ף והרמב״ם דפטור אפי׳ מהזיק דאתא לפירות דהמפקיד מבמתו דהנפקד וכמ״ם לפני זה וכ״כ הטור : ז אבל אם הפקידו בידים משל״כו׳ דא״ל מאי הוה לך נניח לבפסידו ודוקא בשבירר המפקיד מדיבר וזה הפקידו אבל אם א״ל נבור א״נ נשל״ו אפילו הפקידו בידי׳ וכן מוכח תת״ם הטור בפ״ו׳ ופ״ר : ח ונסתלקו הבעלי׳ משמירתן נמצאו

דמושל

רצא ו״ם ת״כ ו׳ עיין בתשובו׳ מבי״ם ח״ב סי׳ רמ״ו ובתשובות מהר״ם ן׳ שמון סי׳ ע״ז ע״ם ע״ם ובמהרי״ם סי׳ ק״ם ריף קכ״ם ע״ב ור׳ : ב ונם אינו חייב לשלם כו׳ בש״ם ריש נ״ק תשתע לפרש דמרבת שומרין חייבין לשלם מעיריות כחזיקין וכ״ם הרי״ף והרמ״ם וסכ״י שם וכ״ם מברש״ל שם סימן ו׳ וס״ם וכן הוא הדין לקמן סי׳ שם״ם ושם״ם ס״ב ושם״ם לקמן סי׳ ת״ך ס״ב (הנ״ם ובשיטת אמת מלוה ולוה׳ מקרון בתקו׳ מסוכרך לבנות מתכו בנגב המבי מעיריות ומבי מזיקונים כ״כ בש״ב בשם ריא״ז פ״ק דב״ק) : ג כי אם בפשיעה כו׳ ואם נגנבה או נאבדה מחמת שמשת בשמירתו נם כן חייב עכ״ל המ״ם ואפי׳ בלא כן דלקמן ס״ו : ד אבל אם אמר לפני הוא ס״ם ואם קבל שכר הוי ס״ם בלשון זה הנח לפני כן משמע בש״ם פ׳ המומכין (דף ע״ם ע״ב) וכן הוא בתוספות פ׳ המומל דף ב״ם סוף ע״ם ובהרמ״ם שם ולדברי המגרש המחרוכם דלקמן ס״ם כתב המ״ם בשם הרשב״ם ובהר״ר דבאן בנים לפניו בשתם׳ ובתוך ר׳ אחיהו וכ״כ הב״י בשתם ונם דלא פירשו בפשוטו דאחיהו בא״ן בתבו׳ בל מומר משום דבש״ם פ׳ המומכין שמתע דאיירי בשוק ע״כ פירשו דשוק ר״ל מיתם׳ עוד בתבו המ״ם וב״י שם דאיירי בנכסים ומ״ל ה״ם בתמל׳ ומיהו תנא כו׳ ותיתן זה מיהו אליבא דסילבמא דרלקיזן מי׳ ס״ם ס״ז ומה״ם שם עיין בתשו׳ן לב ס״ם בכלל י״ז ר״ם כ״ו : ם הנח לפניך או הנח סתם הנח סתם בעי׳ דלא מיפשמא כתב המ״ם עע״ת שם מוכחתי מא דבשוו׳ יתר מיהו דוקא בפיזק דאתי לסו מעצמה כו׳ אבל ר״ל מא דבשוש יתר אף בתבר מיהו דוקא בפיזק דעצמה אבל בשוק י״ל דאין מילו׳ ולרבנן אפי׳ בפיזק דאיניים פטור ולר׳ אפ׳ בפיזק דעצמה חייב וכן פוס בש״ם פ׳ המומכי׳ (דף ע״ב ע״ב) ע״ם : ו הרי הנים לפניך ואפ״ל מקבל מתנו מבירות מ״ם מא בתמא קחך אתר לים . דרק הנים בשם פרישב״ם ור״ל אע״ב מקיב׳ אבר אחיר׳ בפשמור מ״ם כיון דא״ל הא בתמא קחך לא קיבל בשמיר׳ ולא מי אפילו ס״ם ומכי תנכא בש״ם ס״ם עיין בתשו׳ מהר״ם ן׳ שמון סי׳ קמ״ר ובתשובת ר״ל ן׳ אביב סי׳ ב״ר : ז אבל בדרך כו׳ כ״כ בר״מ בשם רי״ו וכ״י וס״ם פרק המומכין ועיין בשמ״ם ס״ם ס׳ ותמ״ם פפ״ר ודריסה מוכחתי דאפילו בסוק בו׳ וכן הוא בש״ם פ׳ המומכין (דף ע״ם ע״ב) לתבר׳ כו׳ דוקא בתבר אבל אם הבנים מניחו לבית בעל הבית בדשות אחתא דתילמא קבל עליה בשמ״ב בשמירות אפילו לר׳ כן הוא בתבש״ם ס״ם הפרש מא״ז וכן עיקר ומ״ם בתשו׳ הרמ״ם שבשור זהו בבית הנפקר כו׳ אין חולק ע״ז אלא פירשו בת״ם הב״ם ס״ם ונם דברי הטמ״ם ס״ק ס׳ים לפרש כן ודו״ק עיין בתשובת מ״ם סימן נ״ב : ט מיהו מייב בשמירתן בלל כו׳ ו״ל דחייב בפיזק דאתי ליה מזיקים בתבואר בטור ובשר פוסקים ונם הר״ב מבית הבחרתם לקמן ס״ם סב״ם ובע״ם בל הר״ב ניותר על הס״ם לחם סתם בלן וכ״ם מברש״ל ס״ם הב״ק סימן ו׳ דחייב ונם בפיזק דתילמא בפיזא ולא מיפשמא ואי תמא לא אתמא בפיזא דתילמא בזהל דינא הכי וכיתובת בתבות אחרבי ס״ם הבונם ופת״ם לעיל סימן ע״ב ס״ם : יא אבל אם הפסידו בידים כו׳ בתב המ״ם ודוקא בשבירר מתפקיד בדינר זהב הפקידו אבל אם אינו יכול לברר א״ב בלא לו אל זהב אפילו הפסידו בידים וכן מוכח תת״ם הטור סימן ג׳ ע״ל לא דמבא פוס פוכחה ומרבא מוכחת הטור שם דעשו תקנת בנגל בחזיק מתמת דה״ה הבא בשבע הבנים ובוטל וכ״כ מהרש״ל ע׳ הכוכם סימן ל״ב מיהו י״ל דאפשי הבא דבינן דאמר מתמלה אל בסף הוא אינו בתמן אמר בן בשבועתו ולפ״ז היבא דהפקידו אם הנפקר אומר אמת מוזהב הוא ואם אפקיד אומר ודאי זהב הוא בשבע ובוטל בל״ע : יב ונסתלקו הבעלים כו׳ עיין בתמ״ם ס״ם ח״ער ובת״ם הטור ובתבר ס״ם זה כו׳ לא ידענא מנ״ל הא ול״ד לא״ם זה ודו״ק .

וכ״ע

דחושב עליו לשומרו מאחר דקיבל עליו לשמרו ועוד דאי לא נסתלקו הכעלים מסמירתם אלא הוו שומרי׳ קבל עתה בסתלת הסמירה ה״ל שמירה בכעלי׳ דפטור הנפקד וכמ״ש הטור והמחבר׳ נס״ס זה : ט וכמקום שמשיכה קונה והייכו כשמשך לפניו

אם פשע אע״פ שלא משך (יג) ויש מי שאומר שאינו חייב עד שימשוך ° ובמקו׳ שמשיכה קונה ° (טור סי׳ נ״ס נ״ס רמב״ם ובי׳)

ו ° (רמב״ם פ״ד דשאלה ה״ו) אם פשע בו ולא שמרו כראוי לענין אחר יוד אע״פ שלבסוף נאבד באונס בענין אחר חשיב פושע וחייב לשלם - מעשה באחד שהפקיד מעות אצל חבירו והניחם במחיצה של קני׳ יא והיו טמונות בעובי המחיצ׳ ונגנבו משם ואמרו חכמים אף על פי שזו שמירה מעולה לענין גניבה אינה שמירה מעולה לענין האש ומאחר שלא טמנו בקרק׳ אן בכותל בנין פושע הוא וכל שתחילתו בפשיעה (יד)

וסופו באונס חייב וכן כל כיוצא בזה :

ז ° (סי׳ רין ו׳) המפקיד אצל חבירו בין כלים בין מעות ואמר תן לי פקרוני ואמר לו השומ׳ איני יודע אנה הנחתי פקדון זה או באיזה מקום קברתי הכספים יב (טו) המתן לי עד שאבקש ואמצא ואחזיר לך הרי זה פושע וחייב (יו)

לשלם מיד ° (מפר״מ פרק המפקיד) :

ח באו עליו גנבים וגנבו הפקדון ואילו צוח יג היו באים בני ארם להציל חייב רכיון שלא צוח פשע ואפי׳ אם באו אנסים צריך לצעוק ולבקש אנשים שיעזרוהו לעמוד כנגדם ואם היה אפשר לו לעשו׳ כן ולא עשה חייב ורוקא בחנם אבל אם לא היה מוצא מי שיבא לעזרו יד אלא בשכר פטור :

ט ° (סי׳ נרמב״ם) פשע השומר ולא שמר הבהמה כראוי ויצאה לאנס ומתה שם כדרכה פטור אע״פ שתחלתו בפשיעה לענין זאבים וגנבים ואם טרפה זאב או נגנבה משם היה חייב טו עכשיו שמתה כדרכה פטור שלא גרמה לה יציאת׳ טז אבל אם גנבה גנב מהאג׳ ומתה כדרכה בבית הגנב הרי השומר חייב ° (ג׳ רמב״ם ספ״ג) אף ע״פ שהוא ש״ח שאפי׳ לא מתה הרי היא אבודה ביד הגנב ויציאתה גרמה לה

להיפוך וכן כל כיוצא בזה :

יוד יז העלה הבהמה לראש ההר ונפלה ומתה ה״ז פשיעה מתה שם כדרכה פטור :

יא יח עלתה מאליה אפילו לא עלתה בעל כרחו אין זו פשיעה אלא רומה לגניבה ופטור ש״ח :

יב ש״ח שהניח הבהמה ונכנס לעיר ובא ארי וטרפה (יז) אם נכנס יט בשעה שדרך בני ארם ליכנס פטור אפילו אם היה יכול להציל אם היה שם ואם נכנס בשעה שאין דרך בני ארם ליכנס רואים אלו היה יכול להציל אם היה שם חייב כ (יח) ואם לאו פטור : ° (טור סי׳ ר נסמ״ר הרמב״ם ובי׳ ר״ף והרמב״ם פ״ג מסכירות) :

יג ° (סי׳ נסמ״ר הרמב״ם פ״ם) כיצר דרך השומרים הכל לפי הפקדון יש פקדון שדרך שמירתו להניחו כבית שער כגון הקורות והאבנים ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בחצר כגון חבילות פשתן הגדולות וכיוצא בהן - ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בבית כגון שמלה וטלית י ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בתיבה או בארגז

וכ״ם נס לקחן סי׳ שמ״ו ס״ר לא משמע כן ע״פ : יג ויש מי שאומר כו׳ וכ״כ רש״י ע׳ מרוכה רף ע״ם ע״ם ורמב״ם בפי׳ סמסכם שם ומ״מ ע״ם מס׳ סכירות וכ״י ע׳ המומכין וכן כרשם עיקר בס״ם ע׳ מרוכה ע״ם ורו״ק עיין בתסו׳ מכי״ם מ״ב סי׳ שמ״ם : יד וסופו כאונס כו׳ עיין בתסו׳ ר״ם כתן פ״ב פ״ם ק״י כתב דמעשר דנאונס לא מכיים כלל לא מחריכן מחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב כו׳ ופיכו ג״ל כלל ודו״ק : סו המתן לי כו׳ וכתב בת״ם סי׳ מל״ב פומר שאינו יודע אם נגנב בפשיעה או אלא בפשיעה מתוך שאי״ל המלם ע״ם וכיאו בסנהו׳ שמ״ם פ״ק י״ב וכ״כ בתסו׳ן׳ לב מ״ם דף קב״ב וכתב שם דמ״ם בסופן מסכין אלסון בשטר שנתן לו רשות לעשות כן בסופן אלא פשע בה במה שסיכם ועיין בתסו׳ ר״ם כתן פ״ג סי׳ ע״ז ובתסו׳ ר״ם סי׳ מ״ם וקכ״ם ובעל מ״ם הביא ראיי׳ אלקמן סי׳ ס״ם שם״ג בסנ״ם ע״ם וכתב עוד שם בסנהו׳ שמ״ע ודוקא בזה כיון שחודם שבנגב מסמ״כ לקחן פ״ם רב״ם דכתב (וסוף דעת הרשב״ם) דבשבע אלי׳ שבנגב ופטור ועיין בתסו׳ן׳ לב מ״ב סי׳ קס״ו : יו לשלם מיד פי׳ ומ״ב להמתין עד שיבקש : יז אם נכנס בשפש כו׳ ומ״ם מייב בכל ענין כדלקמן סי׳ ס״ב ס״י עיין בתסו׳ ר״ם כתן סי׳ ק״י ובתסו׳ר״י לבית לוי סימן כ״ם רף קמ״ב : יח ומה לשו פטור - עיין בשמ״ע ס״ק כ׳ עד ומף מפרשב״ד כתב (ומביאו הב״י בשמקבת׳) דמחסב מונם מחמת פשיעה דאתריכן אלו הים שם הים מקויים בו ומורשכם ומתכם וגו׳ וכן דעת המום׳ ע׳ שם מקיד דף מ״ב סוף ע״ם וכן דעת המו׳ לסריא בע׳ המומכין דף ע״ם ע״ם ומף מפשק פב״י ומתמר בדרי״ף ורמב״ם ומעמ״ם ובס״ם מסכיתו לפטור וכן בלעו״ר לפשוק שמ״ם וכן כרשם מדברי הרב לקחן סי׳ ס״ג ס״י מסכים דברי הרשב״ד וכ״ם לתם שמם כאן ומעמר ס״ל לחלק בין ס״ח לס״ם אבל בחמת אין לחלק בזה ויומר בר׳ שמ״ם שם וע״ל סימן רב״ם סי״ב ר״ל דיא״ם עליני בתר מכא ודו״ק : יח דמחם חיבות מחורות כו׳ מיכו בשים בשם מחלל ומם שם שם בשמון מים בעכין שיבולים מעבבריס לשחות פטור לפי מעין דרך עבבריס לקלקל בגדי׳ רק מחמת בשון כל זה בהרמ״ל ע״ב רב״ק ס״ם כ״ב וע״ם מיין בתסו׳ הבר״ם ן׳ מעמן סימן ע״ז רף ק׳ ע״ם וסי׳ ע״ח ע״ם :

כ המומר

אם פשע אע״פ שלא משך (יג) ויש מי שאומר שאינו חייב עד שימשוך ° ובמקו׳ שמשיכה קונה ° (טור סי׳ נ״ס נ״ס רמב״ם ובי׳)

ו ° (רמב״ם פ״ד דשאלה ה״ו) אם פשע בו ולא שמרו כראוי לענין אחר יוד אע״פ שלבסוף נאבד באונס בענין אחר חשיב פושע וחייב לשלם - מעשה באחד שהפקיד מעות אצל חבירו והניחם במחיצה של קני׳ יא והיו טמונות בעובי המחיצ׳ ונגנבו משם ואמרו חכמים אף על פי שזו שמירה מעולה לענין גניבה אינה שמירה מעולה לענין האש ומאחר שלא טמנו בקרק׳ אן בכותל בנין פושע הוא וכל שתחילתו בפשיעה (יד)

וסופו באונס חייב וכן כל כיוצא בזה :

ז ° (סי׳ רין ו׳) המפקיד אצל חבירו בין כלים בין מעות ואמר תן לי פקרוני ואמר לו השומ׳ איני יודע אנה הנחתי פקדון זה או באיזה מקום קברתי הכספים יב (טו) המתן לי עד שאבקש ואמצא ואחזיר לך הרי זה פושע וחייב (יו)

לשלם מיד ° (מפר״מ פרק המפקיד) :

ח באו עליו גנבים וגנבו הפקדון ואילו צוח יג היו באים בני ארם להציל חייב רכיון שלא צוח פשע ואפי׳ אם באו אנסים צריך לצעוק ולבקש אנשים שיעזרוהו לעמוד כנגדם ואם היה אפשר לו לעשו׳ כן ולא עשה חייב ורוקא בחנם אבל אם לא היה מוצא מי שיבא לעזרו יד אלא בשכר פטור :

ט ° (סי׳ נרמב״ם) פשע השומר ולא שמר הבהמה כראוי ויצאה לאנס ומתה שם כדרכה פטור אע״פ שתחלתו בפשיעה לענין זאבים וגנבים ואם טרפה זאב או נגנבה משם היה חייב טו עכשיו שמתה כדרכה פטור שלא גרמה לה יציאת׳ טז אבל אם גנבה גנב מהאג׳ ומתה כדרכה בבית הגנב הרי השומר חייב ° (ג׳ רמב״ם ספ״ג) אף ע״פ שהוא ש״ח שאפי׳ לא מתה הרי היא אבודה ביד הגנב ויציאתה גרמה לה

להיפוך וכן כל כיוצא בזה :

יוד יז העלה הבהמה לראש ההר ונפלה ומתה ה״ז פשיעה מתה שם כדרכה פטור :

יא יח עלתה מאליה אפילו לא עלתה בעל כרחו אין זו פשיעה אלא רומה לגניבה ופטור ש״ח :

יב ש״ח שהניח הבהמה ונכנס לעיר ובא ארי וטרפה זאב וטרפה (יז) אם נכנס יט בשעה שדרך בני ארם ליכנס פטור אפילו אם היה יכול להציל אם היה שם ואם נכנס בשעה שאין דרך בני ארם ליכנס רואים אלו היה יכול להציל אם היה שם חייב כ (יח) ואם לאו פטור : ° (טור סי׳ ר נסמ״ר הרמב״ם ובי׳ ר״ף והרמב״ם פ״ג מסכירות) :

יג ° (סי׳ נסמ״ר הרמב״ם פ״ם) כיצר דרך השומרים הכל לפי הפקדון יש פקדון שדרך שמירתו להניחו כבית שער כגון הקורות והאבנים ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בחצר כגון חבילות פשתן הגדולות וכיוצא בהן - ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בבית כגון שמלה וטלית י ויש פקדון שדרך שמירתו להניחו בתיבה או בארגז

שומ׳ שמ״י אם נגנב בפשיעה או אלא בפשיעה מתוך שמ״י ליסכם מסלם כו׳ ע״ם שהאריך ונ״ל דוקא בזה כיון שמודה שבנגב מסמ״כ לקחן פוף סי׳ רנ״ם דכתב (והוא דעת רשב״ם) דבשבע שאינו יודע שבנגב ופטור ע״ם) וסיכו מסום דאינו יודע שבנגב דיכול להיות שאינו נגנב בימנו כלום וכ״כ רשב״ם בסדיא דמעשה זה ל״ד לשק צרור כו׳ ע״ם וכל״מ שם בביאור : יג היו באים בני אדם להציל פי׳ נגנבים באים ובוכים והולכים לדרכם ואלו היה נוסף על בני אדם היו רודפי׳ אחרי הגנבי׳ והיו מסינין אותן ולקחו הגניבה מידן ואנם הוא שבא כיד חזקה בשרב וחיליים ליקחו מיד השומר ונ״ל מחקלה להיות בני אדם בעורו נגדן אלא יקבלו האנסים : יד אלא בשכר פטור וסיכו דוקא ס״ק אבל ס״ם מייב אפילו בשכר וכמ״ם הטור והמחבר סימן ס״ג : טו אבל אם מתה כו׳ ל׳ הגמרא מלאך המות מה לי הכא מה לי התם ואין שום שעם לתלות המיתה בפשיעה דיליה מה באין כן לפיל ס״ו : יו אבל אם נגנבה כו׳ דכיון דמיד שבנגבה נגב מהאג׳ כתמייב השומר מחמת פשיעה דהכיפה לגנות להאנס וכיון דמתחייב שוב אין פוטרין אותו בשמתה בבית הגנב : יז הפלה הבהמה לראש ההר אע״ר שם כתבתי דאפי׳ הפלוהו לרעות כל שאינו מרפה בהר יותר טוב מבמקו׳ אחר מייב אם הפלה שם ונפלה : יח עלתה מאליה כו׳ ופטור כו׳ מיירי שהשומר הוא עמה בגו׳ לשמרה מגנבי׳ וזאבי׳ דאל״כ הא כתב לפני זה דאם פשע בה ויצאה לאנס ונגנבה שהוא חייב וק״ל : יט בשעה שדרך בני אדם ליכנס בו דהא בערי׳ כדגערי אינשי : ך ואם לאו פטור דאע״פי דהיה תחילתו בפשיעה לפיין גניבה ואבידה מ״מ אונס לא הא לבסוף מחמת פשיעה דאף אם היה שם לא היה בידו להצילו מהארי ואף שהרהב״ד כתב דמחסב אונס הבא מחמת פשיעה דאתריכן אלו היה שם היה מקויים בו ומורשכם ותתכם יהיה פל כל בית בארץ אם כמ״ם בדוד גם את הארי והדוב הכה עבדיך והפסים עמו הטור מ״מ פסק הב״י והמחב׳ בארי״ף והרמב״ם ע״ם ובדרישה

בא בבית שער פירוש אף על גב דהכל נכנסין

כ הסומר שכנים כו' פרין בתשו' הרי"ם ח"מ נשאלות הסכיות סי' יסיימן
קל"ג : כמ מו יסמיכם נכוחל נספה כו' הכ"י חתם על הרמב"ם שהסתים
נסוסלי וכך ח"מ הקשה מיר למה הסתי' ברושלמי שנם"ם נכנס בתוקי' ולפיר"ב
דס"ל לרי"ף וסרתב"ם דה"ם ומפירב' רסכיה הקומלי ולא נסומלי ולא
פרומלי כו' ולכך לא הניחו הרי"ף ורמב"ם רק הקומלי ודו"ק כי זה ברור
ומיין נס"ם רק ס"ב ס"ר : נד
הסוך לכין הסחסום כו' ונהרי כתב
רל"ר אלא אפילו חפני היום ומילך
עיין נתסו' מהרי"ם סי' ת"ל : עיין
בתסו' מהר"ם ן' סמון סי' ס"ם :
כב בר"ם כו' עיין בתסו' רפ"ם
פי"מ ו"ל"ם ובתסו' ן' לב סוף ספר
י"ד דף י"ם ועיין בר"ם סימן ח"ם
וס"ו וקי"ו וקכ"ם וקל"ר וקמ"ם וס"ר
ותת"ר ובתסו' מהר"ם ן' סמון סי' ק"ן
ובתסו' ר"ם כהן פ"ב סי' קס"ם : נד
ודמקום שתסתר מיין בתסו' מהר"ם
מ"ל ן' סי' כ"ם ובתסו' מהרי"ם סימן
ע"ם דף קכ"ו ור"ם קל"ב : כם
מקולו בספם שבנבנים כו' עיין בתסו'
הר"ם ן' סמון סי' ק"ן : כו ומונמים
בירו מו קסורי' כו' מדברי הסור
ומתמנר כרמם לכמורה מף לדברי ר"י
ברבלוני שנמפי' י"ם מ"ש כמן מין
לכיסים שמירם מר סיסיו מונמי' בירו
ועיין בתסו' ר"ם סימן מ"ז שכתב דנם
כזם מם בניה בתקום שחניה מעותיו
דמסור וכך נרמה קב"ת מדברי הסמ"ם
פ"ק ל' עיין בתסו' מהר"ם ן' סמון סם
ובתסו' מהרי"ם פ"ב סי' סמ"ב : כז
על דנם מסמו ובניו כו' בתסונות ר"י
לבית לוי סימן ל"ם סמם על ר"ם כהן
פ"ב סי' ס"ם שכתב בפיסות דהיינו
דוקם כס"ם שהרי כתב הכ"י נסם
ר"י שתחסו רוב הפוסקי' על הרמב"ם
דמחר מרבנים הבעלים לחפקי' שפילו
מחנם בחמירתו פסו' כו' עיין מם עיין
בתסו' ר"ם מלמוך סי' ל"ם : כח
מסור כו' ו"ח וכמם ל' סימן ע"ב ס"ק
ל"ר :

כם בין

ויולמין דרך מם מ"מ מחסום ככידתן מינן מנגנין בקלות ומירך
בני מדם לבניסן במקום שרבים מצויים מם : כב וכלי כסף
וכלי זהב כי' בנדים הנמסים מקומי כסף מו זהב דומיה דכלי מסי
דנקע דהלו כלי כסף וזהב מחם לא נרם תכסיפים דכתב הרמב"ם
והטור ומתחבר בסחי' סוף סתיק
ע"ו דאין לכם שמיר' שלא בקרקע
מ"ב בכלי כם' וכלי זהב בשחלאתן
דק מתקלקל ובסבר בקרקע
ורלסון כרלה מיקר : כג
ומרק כל סבית כבר כתבנו דאימו
קייב על תחילתו בכסיפים ומופו
בלוגם מלא"ב נוכל לחנות מקום
לתלות בו נלות מפסדלו לא מסם
בתקי' לא היה מירם בו סלוב'
ס"ב נריכין לחר מם לא מסם
אים מנים הפקדון בחרנ'
ואים נותן לבו לבניל המרנו מם
ועפ"ר : כד הכספי' והזנרין
כו' סתם כספים ר"ל מחנם מל
כספים ודינרין ר"ל דינר מל זסם
(וכמ"ם הטור והמחבר בסימן
מ"ב) ולסונות ר"ל מתיכות
מרוכות ורתכות כסף מו זהב
מעמוין כמין לסון : (הנ"ם
וכתב ר"ת וב"י הכיחו הם דנרך
שמירה בקרק' היינו דוק' לרידמו
דהיה לבם בתים רפוחות מהל
לדידן בחידבא מ"ל שמיר' בקרקע
עכ"ל ועיין בת"ם סימן מל"ב
לענין מדר מקורם שהוא כחנ
כיבה) : כה מו הטמינם
בכותל כו' פירוש במקום דשכיחי
רמאין הבקיאים לחפוס ולבדוק
בקרקע מוי לא יכיחם בקרקע שלא
בכות לבכסף כו' אבל לא בחחבא
נוכה הכותל בזמן דחיבא נבכים
ורחאים המחפשים תחת הקרקע
ובחחבא נוכה הכותל יותר
מחפש אבל אם אין הכיחים הכי
רחאין טוב יותר להטמינ' בקרק'
מ"ם כתב ל"מו בטפם כו' :
כו אפי' לא יתנם בחחבא מוכי
הכות' פי' לא הטריחוהו בכך אבל
אם הכיחם תחת הקרקע מו
בפוכי הכותל יותר מחפש מדיק
בפי ולא * כפ"ם כתב
ז"ל ולא יקברם עמוק בקרקע
מחוס שם רחאין שתנחסין
בקרקע ומכירין אם יש אבל
תחתיו ולכך לא יתן עליהן אבן
פוכי טפח עפר אחין הקלל ביכר

בארגז ונוקל עליו בגון בגדי משי כג וכלי כסף וכלי זהב
וכיוצא בזה :

הגה (יח) יש מחמירים לסתם תיבות אתורות אבל אכברים
* (תרוכי מ' כיבי הרגל) ונרוך לחסים בגדים וכדומ' על
גם ולא להניחו בתיבות וכבל הוא לפי הענין :

יט * (סם) (כ) השומר שהניח הפקדון במקום שאינו
ראוי לו ונגנב משם או אבד אפי' נאנס שם בגון שנפלה
דליקה כג ושרף כל הבית ה"ז פושע וחייב לשלם ואף ע"פ
שהניח הפקדון עם שלו אם ראוי לשמירה פטור ואם אין
המקום ראוי לשמירה חייב בשלו הוא רשאי ואינו רשאי בשל
אחרים :

טו * (רמב"ם פ"ד דשאלה ה"ד) כד הכספים והרינרי' ולשונו'
של זהב ושל כסף ואבנים טובות אין להם שמירה אלא
בקרקע ויתן עליהם טפח עפר כה (כא) או יטמינם בכותל
בטפח התחתון הסמוך לקרקע או בטפח הסמוך לקורה כו
אפילו לא יתנם באמצע עובי הכותל רק שיכנס טפח בתוכו
אבל לא באמצע הכותל שמא יחפרו הגנבי' ויגנבו אפילו נעל
עליהם כראוי בתיבה או החביא אותם במקו' שאין ארם מכירו
ולא מרגיש בו ה"ז פושע וחייב לשלם :

טז * (סם ד"ח) המפקיד אצל חבירו כספים ע"ש (כב) סמוך
לבין השמשות אינו חייב לטרוח ולקבור אות' ער מ"ש
ואם נתאחר למ"ש כרי לקברם ולא קברם ונגנבו או נאנסו חייב
כו ואם ת"ח הוא המפקיד אינו חייב ער שישהא אחר שיבריל
כרי לקברן (ויש מומרים דסוח מרין מם מנפקר ת"ם) * (מור סי"ם נסם
מרמ"ר) :

יז התנה ע"מ שלא אטמנם בקרקע וכן כל דבר ורב' שיניחנו
עם שלו הכל לפי תנאו :

יח * (מור ס"ך נסם ר"י ברבלוני) (כג) בר"א שכספים אין
להם שמירה אלא בקרקע בשעת שגנבי' מצויים ואנשים
רמאים שמחפשים אחריהם אבל במקום דליכא כל הני א"צ לכסותם בקרקע אלא מניח' במקום
שמניח מעותיו (כד) (ובמקום המסמר * (תרוכי פרק המפקיר) כפי ורך המקום וכפי הזמן סמו' המפקיר)
* (מם כנם רמבי"ם) :

יט * (מור ס"ך ומהרי"ק סורם ו') (כה) אפילו בשעה שגנבים מצויים לא אמרו כספים אין להם
שמירה אלא בקרקע אלא במפקיר סתם אצל חבירו לשמר' אבל מפקיד מעות אצל חבירו
כא כרי להתעסק בהם וירויח פשיטא דהוי כמו אמר לו בפירוש שאינו מצריכו לקברן בקרקע :

כ * (רמב"ם מם ריז ו') המפקיר כספי' אצל חבירו כו כדרך להוליכם לביתו או ששלח עמו
מעות ממקום למקום צריכים שיהיו צרורים ל (כו) ומונחים בירו או קשורים כראוי
על בטנו מכנגר פניו עד שיגיע לביתו ויקבר' כראוי ואם לא קשרם בדרך הזאת אפילו נאנסו
חייב לשלם שהרי תחילתו בפשיעה :

כא * (מם ד"ח) כל המפקיר אצל בע"ה בין כלים בין מעות לא (כו) על דעת אשתו ובניו
ובני ביתו הוא מפקיר (וכן מם מנפקר מסור המקדון לאמת המפקיר (כח) מסור) * (מרוכי פרק
המפקיר כנם מוסר"מ)

ועיין

מם מכ"ל וק"לי דבנמר"מם פרק המפק' חוב' בדלא כותי' דאדין זה דבספים אין לבם שמירה שלא בקרקע נרסינן מם ז"ל א"ל רב אחא לרב
אסי חכן המץ שבבל מליו חפולת אמר רבב"נ בל שאין מבלב יבו' לחפם אחריו דהיינו נ"טפחים הבא מאי מי בעינן נ"ם או לא א"ל בתם חפו'
ר"ם' בעינן נ"ם בבא חפו' אבסוי חעין לא בעינן נ"ם ונמה אחר רפרס טפח מכ"ל הרי לך חוכח דבסבי חמנם מדיק מפי · וכן חוכח מדברי
הרי"ף והרא"ם והכ"י פ"ם : כז ולם ת"ם כו' פפ"ר מם כתבתי טעמו דבמא' בכי אדם בוחכין אבבדל' מסוחעין בכ"ה מבחון חמא"כ ת"ם
ונם כתבתי דאף בנחרת יהיב הלי שעחא ז"ל ולי לורבא חרבנן הוא סבר דלחא חבבי ליה ווזי לאבדלת' דחמחא דאבחפקיד קלי מהוח
ת"ם חיבו א"ם נם אבחפקד דבירן דהוא ת"ם ויודע נדול חלוה דהחבדיל על הייון חובר חנם חחפקיד ודלי יבדיל על הייון ויחלא אחר חעו'
שבחפקיד בידו לצורך הבדלה וזהו חעם י"ל דבתב חור"ם וכפיון זה כתב הטור בפי' כ"ם פי' א"ל בדין דאם ת"ם הוא יכול לחזיר הבד דלית
ביה חבי דעות אם ל"ל הבד ת"ם או הבבל דין המזבירו ע"ם אבל בר' ברי"ף ובדמב"ם ליתא ה"ם ותחמ' דל"ג ליה ובחמ' הוא דוחק דבירן דבתן
המעו' בבר זה בחור' פקדון סדיבו לחמינו בקרק' ובן הוא חתם פקדון ובמ"ם המחבר בפי' ם אין ס"ד שיבקם מבן חעות לבבדלה ומיבב
נם אי נרסי' ליה יבבתי הדברים אליבא דבדמב"ם דהוא בדברי המחבר : כח בדי לחתעסק בהן בו' עיין בסחוך פב"ב בתבתי דאייב
לוה : כט בדרך לחוליבם לביתו בו' דאל"ב הא ק"ל דאין חמירה לבספים אלא בקרקע מיבו חניבו בלא זה בתי בבון חבפקיד בידו חעו'
חל עבבק חבדרך ליחול מבן חא"ל לחחבבם בקרקע בת"ם לבבי זם : ל ומוכחים בידו בנת' ליה לה מדבתי' ולרת בבבסף בידיך אף על בי
חבלרו' בם יהיה בידיך וה"ה בבנגד ביבו דיל בתר חבחת : לא אל דעת אחתו ובניו בתר' ובי' רם' בל המבקיד חבקיד אל דע' אלא
יבא חומר בתבא חלחבבים לחבבי בתי הבדולים ובחתבים לבבי' הוא דחבקיד והבחם הוא דחבם יודע דאין הבבקד יבול לבחות חחיד
בביתו לחמור בקדונו : (בנ"ם ובתב חבבי"ק חורם בל"ח ז"ל ראובן חבר חת חבעון ליבך אחר בחורה ובתן חעותיו לבחתון ובבים
אותן חבעות אבל חבעותיו ובדרך חבב בבדר ובנגב חחבו ובחבק דבחבליב חייב לבלם דהוה בחיבם חבבים בבדר דה"ל לבבים חחת
מראחבות יו או לבקרן חחת זרועותיו

זרוקתיו כו' ע"ש ר"מ י"מ ודוקא בזה שנענה בשתה שתינה בלילה הדין כן אבל אם נאבד המעות בדרך הולכה ע"ל סי' רנ"ב בפיק') : לב ומ"ל סי' ס"מ כו' פי' אם אמר הדין לא הוצרך לאמת המשמיל די"ל דמיי"ב וכד"מ כתב שם דאפשר לפלוג בין סולל לאמת המשמיל דכל שנתתו שלו לשאר שומרים ע"ש וע"ל סי' ע"ב בל"ה ומ"ל קל"ד מ"ש מזה : לג בין גדולים כו' פי' כנפנים ומשום דשתם שנדים כנפנים נ"לנין הן משמ"כ שנדים שברייס הוא דומיא לנני ביתו וכ"כ המרדכי שם בהדיא ע"ש : לד רמיים שלא פשע דאם פשע כם מתשלם אף שים עדים שנאנסה בסוף היה מייב וכנ"ל : לה כ"ש שם שיתה נזרת כו' ואם דלא טותתו בקרקע משום דשברת דשל בנה הן והוא יפטוק בהן ולא ביטל ליה בשמתנתן בקרקע ופפ"ר : לו שהרי לא אמר לה דשל פקדון הן ואין המפקיד יכול לה שביע ע"ו שלא ל"ל בנה שהן של פקדון דאין בשבעים על עפר פשק דהרי המפקי' לא יכול לשעון הרי שאמר לה שהן של פקדון : לז שהפביאה פי' נותנה בתקו' משומר כגון בארגז : לח בדבר שאינו מסויים פי' ואז היא לא יכולה לישבע שאותן מעות פלמן שהפקיד ביד בנה אתן בנה בידה ונגנבו מ"ש הוצר' בנה הנפקד לישב' ע"ז אבל בדבר מסויי' א"ל לישבע בנה אלא אתם בשבעת פלבל : לט והודיעם שהוא פקדון כו' עד שהן מייבין לשלם כן הוא נ"ב לשון הרמב"ם וא"ש שמפני שהודיעם מ"ה הן מייבין לשלם ולא כלשון הטור שכתב והודיעם אי הוא פטור אמה שהוא פטור הוא אפילו בלא הודיע נמי וכמ"ש בהמשם שהפקיד לאחו בספיק שלפני זה ובפרישם כתבתי שהטור ע"פ הדרו שינה ל' הרמב"ם ולא דק אבל כונתו היה נ"ב שמ"ש והודיעם הוא בדי לחייב אשתו ובני ביתו אמר וק"ל : מ דבעל הבית מייב לשלם לשון הרמ"ם דאל"תם כל פקדון המופקד ביד אדם יאכלו אשתו ובניו ויפטר : מא וי"ל דפטור כיון דבל המפקיד ע"ד אשתו ובניו הוא מפקיד ס"ל כמאר המפקיד עצמו בידה : מב ואם היה כשות הפקדון רחוק מ"מ הטלת השכר ושלו קרוב ושהה השליח לבא והיה שם ב"ה ולא אמ"ל דבר חייב מג לפי שכשראה אותה שוהה ה"ל להעלות על דעתו קודם שישליכנו לתוך השנר שמקום רחוק הביאו מד ואם היה ש"ש יש סי שאומר בין כך ובין כך חייב ליה לפרש ולומר לא תשליך מזה ° (נ"ל נשם ל"ל נשם הר"ן ע' המפקיד) : מה שומר שמסר לשומ' חייב אפי' (מא) אם הוא ש"ח ומסר לש"ש ראל"ל את מהימן לי בשבוע' אפי' אם ידוע לכל מה שהשני טוב וכש' ות' מהראשון בנ"ב ° (מרדכי ע' המפקיד) מיהו שות' שמסר לשות' לפני המפקי' ולא מיקה פטור : (ג' רמב"ם ע"מ' רשכירו' ר"ד) (מב) לפיכך אם דרך הבעלי' מו (מג) להפקיד תמיד

מאיר אם ע"ש ברוך בפעמים מפקיד

כב בין גדולים בין קטנים כו' עיין בתשו' ר"ם כהן ס"ב סימן ע"ה ובתשו' רשר"ם סי' רכ"ג : ל ראיים אלא פשע כו' ע"ל מ"ם בשעוף כ"ו : לא (ומרדכי) מא"ז ובתו' רשר"ם ס"ם מ"ה וסי' ק"ך : לב כמוסר לבני ביתו - ובזה אם פשע אחרון ואין לו לאלא לפוגה מרשמונם לקמן סב"ר בסב"ם אבר"י ובכ"מ : לג ומיין לקמן סי' ס"מ ס"מ) : הקטנים או לעבדיו לד (כא) בין גדולים בין קטנים או לאחר מקרובינו שאינם שרויים עמו ואין סומכין על שלחנו ואצ' ליומר אם מסר לאחר הרי זה פושע וחייב לשלם. אא"כ הביא השומר השני לה (ל) ראיה שלא פשע ° (מ"ם סי' ל"ג (וכן אם פנים אחרים ליכנס במקום שהפקדון מונח אף על פי שאינם בתוקף נגנבים אם נגנב מייב לאלם לרמוי פשיעה)

כב (לא) מי שהוא ירוע בוראי שאינו רגיל לשמו' הפקדון אלא למסרו ביד אחר שאינו שרוי בביתו ואינו סומך על שלחנו דינו (לב) כמוסר לבני ביתו :

כג ° (פנ"ם ע' המפקיד וכ"כ המרדכי שם) מעשה באחר שהפקיד מעות אצל חבירו ונתנם השומר לאמו. והחביאה אותם ולא שמנה אותם ונגנבו ואמרו חכמים אין השומר חייב לשלם מפני שנתנם לאמו שכל המפקיד על דעת בניו ובני ביתו הוא מפקיד ואע"פ שלא אמר להם פקדון הם (לג) יש לו לטעון לה ° כ"ש שהיתה נזהרת בהם אם היתה סבורה שהם שלו (רמב"ם שם) וכן אין אמו חייבת לשלם לו (לד) שהרי לא אמר להם שהם פקדון ואמרו חכמי' ישבע השום' שאות' המעו' עצמם הם שנתן לאמו ותשבע אמו לו (לה) שהחביאה אות' ונגנבו ריפטרו שניהם וכן כל כיוצא בזה : (ודוקא כמעות וכיוצא בזה לה בדבר שאינו מסויים בריכין שניהם לישבע ° (מ"מ ע"ר המשלה וכ"י בשם הר"ן) אבל אם הוא מעין מסויים בשבע אמו ולא הרמבן) ו

כד ° (רמב"ם שם) מכאן אתה למד שהשומר שמסר הפקדון לאשתו ובני ביתו לה והודיעם שהוא פקדון ולא שמרו כדרך השומרים שהם חייבין לשלם לבעל הפקדון ובעל הבית פטור שכל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד : (ואם אין לאם לשלם ל"ל מ (לו) דבע"ה (לז) מייב לשלם ° (טור סי' ע"ג סב"ל וכאן סמ"ו בשם הרמ"ם) מא ויש אומרים (לח) דפטור ° (טור שם בשם הרמב"ם ומרדכי ע' המפקיד) :

כה מעשה כאחר שהפקיד כשות אצל א' והיה לשומר כשות אחרים ואמר לשמשו מזה הכשות תשליך לתוך השכר והלך השמש והשליך מכשו' של פקדון - אמרו חכמים (לט) השמש פטור שהרי לא אמר מזה תשליך ומזה אל תשליך ורימה שהוא מראה מקום ואינו מקפיד ע"ז - וכן ב"ה פטור שהרי לא אמר מזה תשלך ואינו משלם אלא דמי מה שנהנה בלבר לפיכך אם נעשה השכר חומץ פטור מלשלם בין כך ובין כך חייב השומר בשבוע' שכך אירע וכן כל כיוצא בזה ° (מ"ם שם וכ"כ הטור) מב (מ) ואם היה כשות הפקדון רחוק ממקום הטלת השכר ושלו קרוב ושהה השליח לבא והיה שם ב"ה ולא אמ"ל דבר חייב מג לפי שכשראה אותה שוהה ה"ל להעלות על דעתו קודם שישליכנו לתוך השנר שמקום רחוק הביאו מד ואם היה ש"ש יש סי שאומר בין כך ובין כך חייב ליה לפרש ולומר לא תשליך מזה ° (נ"ל נשם ל"ל נשם הר"ן ע' המפקיד) : כו שומר שמסר לשומ' חייב אפי' (מא) אם הוא ש"ח ומסר לש"ש ראל"ל את מהימן לי בשבוע' אפי' אם ידוע לכל מה שהשני טוב וכש' ות' מהראשון בנ"ב ° (מרדכי ע' המפקיד) מיהו שות' שמסר לשות' לפני המפקי' ולא מיקה פטור : (ג' רמב"ם ע"מ' רשכירו' ר"ד) (מב) לפיכך אם דרך הבעלי' מו (מג) להפקיד תמיד

אבל אם מסרם לבניו ובני ביתו לב ומיין לקמן סי' ס"מ ס"מ) : בין גדולים בין קטנים אם לאחר מקרובינו שאינם שרויים עמו ואין סומכין על שלחנו ואצ' ליומר אם מסר לאחר הרי זה פושע וחייב לשלם. אא"כ הביא השומר השני לה (ל) ראיה שלא פשע ° (מ"ם סי' ל"ג (וכן אם פנים אחרים ליכנס במקום שהפקדון מונח אף על פי שאינם בתוקף נגנבים אם נגנב מייב לאלם לרמוי פשיעה)

מעשה באחר שהפקיד ונתנם השומר לאמו. והחביאה אותם ולא שמנה אותם ונגנבו ואמרו חכמים אין השומר חייב לשלם מפני שנתנם לאמו שכל המפקיד על דעת בניו ובני ביתו הוא מפקיד ואע"פ שלא אמר להם פקדון הם (לג) יש לו לטעון לה ° כ"ש שהיתה נזהרת בהם אם היתה סבורה שהם שלו (רמב"ם שם) וכן אין אמו חייבת לשלם לו (לד) שהרי לא אמר להם שהם פקדון ואמרו חכמי' ישבע השום' שאות' המעו' עצמם הם שנתן לאמו ותשבע אמו לו (לה) שהחביאה אות' ונגנבו ריפטרו שניהם וכן כל כיוצא בזה : (ודוקא כמעות וכיוצא בזה לה בדבר שאינו מסויים בריכין שניהם לישבע ° (מ"מ ע"ר המשלה וכ"י בשם הר"ן) אבל אם הוא מעין מסויים בשבע אמו ולא הרמבן) ו

מעשה כאחר שהפקיד כשות אצל א' והיה לשומר כשות אחרים ואמר לשמשו מזה הכשות תשליך לתוך השכר והלך השמש והשליך מכשו' של פקדון - אמרו חכמים (לט) השמש פטור שהרי לא אמר מזה תשליך ומזה אל תשליך ורימה שהוא מראה מקום ואינו מקפיד ע"ז - וכן ב"ה פטור שהרי לא אמר מזה תשלך ואינו משלם אלא דמי מה שנהנה בלבר לפיכך אם נעשה השכר חומץ פטור מלשלם בין כך ובין כך חייב השומר בשבוע' שכך אירע וכן כל כיוצא בזה ° (מ"ם שם וכ"כ הטור) מב (מ) ואם היה כשות הפקדון רחוק ממקום הטלת השכר ושלו קרוב ושהה השליח לבא והיה שם ב"ה ולא אמ"ל דבר חייב מג לפי שכשראה אותה שוהה ה"ל להעלות על דעתו קודם שישליכנו לתוך השנר שמקום רחוק הביאו מד ואם היה ש"ש יש סי שאומר בין כך ובין כך חייב ליה לפרש ולומר לא תשליך מזה ° (נ"ל נשם ל"ל נשם הר"ן ע' המפקיד) : כו שומר שמסר לשומ' חייב אפי' (מא) אם הוא ש"ח ומסר לש"ש ראל"ל את מהימן לי בשבוע' אפי' אם ידוע לכל מה שהשני טוב וכש' ות' מהראשון בנ"ב ° (מרדכי ע' המפקיד) מיהו שות' שמסר לשות' לפני המפקי' ולא מיקה פטור : (ג' רמב"ם ע"מ' רשכירו' ר"ד) (מב) לפיכך אם דרך הבעלי' מו (מג) להפקיד תמיד

מהמפקדון לקח מכ"ל מ"ע וכ"כ בב"מ ומינו מוכרח דל"ל דבמה קרוב ומ"ל מבל מזה מבוא רחוק מ"ל כמ"ל מבל מזה ולא מזה דמה לא כן לאם מבריח להכי"מ המרחק : מא אם מוא מ"ש ומ"מ אם מבא מבני רבם נוכם מבמני ומ"ל לאו בעל דר"מ דומיא דבל דר"מ ומ"ל אם מנמר הראשון מבל מומר בא' כ"כ רש"ל נים"ם ע"י רב"ק סימן ו' ומביאו ראיות לזה מ"ם ונמימן מת"ו מי"ג בהב"ם מיין בתמו' ר"מ מלמקר מי"ל"ם : מב לעיכך אם דרך כו' ומ"ם אם ידוע מבמבקר זה מינו רגיל לאמר נמנתו אלא מומר מקרוכתיו כיר אמר ומינו אם בב"רב"ק ס"ל ר"ק מי"ל"ב ומ"ם : מג להפקיד תמיד כו' ואם מבא זה מדרך הבעלים

לפקיד אבל אין לו לשלם מ"ל מי' מ"כ מ"ל בהג"ה וא"ה מ"ם : ודי כגון מרמשון סיים ס"ם וסמני מ"ם כו' בהה ב"י בשם תלמידי רשב"ם מומר שמכר לאסתו ובניו לו לחי מרגילים הבעלים לפקיד אבלו דעת הרמב"ן שאלו נשבע בשני מסוף מ"ם אלא משם כה ואומר שנגנבה או שנאבדה אם מ"ם שאין לו יודעים מרמשון מייב ולא מני לאומר שמא נאנסה ופטור מני שעליו לברר וכן היכא שאינו רוצה לישבע הבני שמתה כדרכה לו שאלך לתרם"י מרמשון מייב ולא מני לאומר שמא נאנסה ופטור ואם מומר מ"ל בעבדים מומר ומ"ל בעבדים ומ"ל בעבדים ומ"ל בעבדים

נב אם כבליו אמו לא יכלם מקרא זה אוכי ישאל קאי דמשמע דבשעת שאלה נריכין שיהא אמו אף על פי שלא יהא אמו אמ"כ ואתה כן כשואל וכ"ם בחיבור שומרים דאמור אם כבליו אמו נם וי"ו דוכי ישאל ונו' לימדו דנם בחינ' פדיון כן :

רצב ה ואם שלח בם יד כו' דכתיב לו מת לו נשבע שבועת ה' תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעיהו (ולקח כבליו (פשבועה) ולא יכלם הא אם לא נשבע ע"ז אלא מודה ששלח בם יד חייב אפילו על מיתה ושכירה דנעשו לה מעלמה שהן אונסין נמורין אח"פ שכבר הקדירן למקומן והעתה דמשעה ששלח בם יד כדי לאפרה עמדה ברשותו ומתחייב לשלמה כמו שהיה באותה שעה ששלח בם יד וכדין נזלן כמ"ש המחבר בסמוך ס"ה : כ דשליחות יד אינה צריכה חסרון פי' אח"פ שדיין לא נעשה המחסרון רק שינביהנה כו' : ג אלא מחשבת מחשבים כו' עד שהו' שואל אלא מדעת דקדק וכתב אלא מדעת דאלו שואל מדעת כתחייב באונסין מחשבת מחשבה מוכיח כאלה אח"פ שדיין לא נעשה בה ולא הנביה להשתמש בה בתשמיש שמחסרו אז חייב כאלו חסרו אבל אם הנביהו לעשות בו תשמיש שאינו מחסרו אינו חייב משערת הנבהה ג אלא משערת תשמיש ולא משום שליחות יד שהרי אינו שולח בו יד כיון שאינו מחסרו אלא מפני שהוא שואל שלא מדעת דהוי כנזלן :

הנס ° (מרדכי פ' הנזל בתרא) ד (ה) ואם בשניה (ב) למקום שנאלה מחסר ה אזר לחיות דיכו כשומר הוא"ל ולא בוי פליו מתחילה רק שואל בעלמא ו וכמחות בכס"נ חייב באונסין ° (סור פי"ה) וע"ל סעיף ו' :

ב (ג) הטה את החבית ונטל ממנה רביעית ונשברה אינו חייב אלא ברביעית כיון שלא הנביה ז אבל אם הנביהה כדי ליטול ממנה רביעית חייב אפילו לא נטל ° (ל' רמב"ם פ"ג דגזילה) אבל אם הנביהה את הכיס ח ליטול מסנה דינ' וכיוצא בכיס מדברים שאינם גוף אחד ה"ז ספק אם נתחייב בכל הכיס או לא נתחייב אלא בדינר בלבד :

ג וכן

כה * (רמב"ם פס"ד ה"ג) המפקיד אצל חבירו בין בחנם בין בשכר או השאילו או השכירו אם שאל השומר את הכעלים עם הדבר שלהם או שכרם הרי השומר פטור מכלום אפילו פשע בדבר ששמר ואבר מחמת הפשיעה ה"ז פטור שנאמר נב (כ) אם בעליו עמו לא ישלם בר"א בששאל הבעלים או שכרן בעת שנטל החפץ או שהיו שאולים או שכורים אצלו מקוד' לכן כיון שהם עמו במלאכתו בשעה שנטל אף ע"פ שלא היו עמו במלאכתו בשעה שנאבד פטור אבל אם נטל החפץ ונעשה עליו שומר תחלה ואחר כך שכר הבעלים או שאלם אע"פ שהיו הבעלים אז עמו במלאכתו בעת שנאבד חייב :

רצב שלא לשלוח יד בפקדון ואם שלח בו יד ובו כ"ב סעיפים :

א * (ל' סור כ"ה) אין הנפקד רשאי לשלוח יד בפקדון ה ואם שלח בו יד אפילו אינו מכוון לגזלו אלא להשתמש בו קם ליה ברשותו וחייב כאונסים אע"פ שעדיין לא נשתמש בו ג דשליחות יד אינה צריכה חסרון רק שיגביהנה כדי להשתמש בה בתשמיש שמחסרו אז חייב כאלו חסרו אבל אם הנביהו לעשות בו תשמיש שאינו מחסרו אינו חייב משערת הנבהה ג אלא משערת תשמיש ולא משום שליחות יד שהרי אינו שולח בו יד כיון שאינו מחסרו אלא מפני שהוא שואל שלא מדעת דהוי כנזלן :

הנס * (מרדכי פ' הנזל בתרא) ד (ה) ואם בשניה (ב) למקום שנאלה מחסר ה אזר לחיות דיכו כשומר הוא"ל ולא בוי פליו מתחילה רק שואל בעלמא ו וכמחות בכס"נ חייב באונסין * (סור פי"ה) וע"ל סעיף ו' :

ב (ג) הטה את החבית ונטל ממנה רביעית ונשברה אינו חייב אלא ברביעית כיון שלא הנביה ז אבל אם הנביהה כדי ליטול ממנה רביעית חייב אפילו לא נטל * (ל' רמב"ם פ"ג דגזילה) אבל אם הנביהה את הכיס ח ליטול מסנה דינ' וכיוצא בכיס מדברים שאינם גוף אחד ה"ז ספק אם נתחייב בכל הכיס או לא נתחייב אלא בדינר בלבד :

ג וכן

מדעת וכמ"ם ונם דינם דבר שדרך לחסליל אינו מוכרח דמ"מ ה"ל שואל ס"מ ונם יכול לחביות חשנו כפירכם ומעמר לרשותו למעות לקחן בשמ"ם ס"ק י"ד סוד ראיתי בס"ג פרק המפקיד כתב ג"כ על דברי המרדכי סל"ל ו"ל תיקני הכא על המרדכי היכא קפסיק ותני דשומר שאל המפ' שהיו בפקדון דהשיב בהנהו שעתה שואל ולא נזל ומה קו"ל הרשו"ם נזל מי אלא ע"כ ל"ל דאין זה שאול שואל מ"מ כיון דאיתו נזל ומיון בעלים קאי קמשב שואל לדעת מ"כ הפס דברי ר"מ לדעת הרי"ף כו' אבל ולכריו תמוסיפ דבריה קאחר המס רב מסת בס"ם דשומר מאל מ"מ נזלן מי ומאי' המוכרה לתקון מ"ל ומייתי לה הרי"ף והרא"ם המס ואעפר דבא לומר המחרבי מ"ל דר"י פליג עליה דרב מסת בנם אבל נאמת ז"ל דמוכח המס בס"ם לסריא דנם ר"י מודה לרב מה לדינא דבא קאמר המס דלמכי לא מוקי ר"י מתני' כרב מסת מנסיס המנוסה בתקומ' תמעע וסונא ב"כ הרי"ף ורא"ם ונם לדעם הרב מ"ל לומר כן מהרי המס לקחן מ"ו כדברי המחבר והפוסקים ובראה מזאת כוונת הס"ם הרמב מסמה לקחן מ"ו ומי' דמייתי בסמים דעתו לחברם מסום דלא ליסתור סך דיבא דלקחן לחך דיבא' רסבא אבל לא כיון ומם דודאי לקחן מיירי אפילו לא היה דעתו למסרה וכדאיתא בס"ם ופוסקים לסריא ויבה כיון בסמ"ם ס"ק ג' מהסיג עליו אך מיהם לחם כתב בס"ר בפסיסו' כדברי הר"ב ולא הסיג עליו ואף שכתב וז"ל ומיהו כ"ם דשם מרדכי מחמע דלא מיירי בלא בדבר שאין הבעלים מקפידין על המחוסון בלי רשות וכאן לא מיירי בכס"נ מדקרא נזלן ומיון בנליון ה"ם פרק המפקיד כתבתי ישוב לזה אבל מקום אפי' ל"ל לאקטוי מסס"ם וכל הפוסקים ונם מיסוד שכתב בנליון ה"ם לא זכיבו לראותו - ונם לעפר אלא כתב אלא ישוב אבא ישלוק המחרבי אל דברי הרי"ף אבל לא הרגיש המס אם אקשינו מדברי הרי"ף הם נבר הס"ם וכל הפוסקים והא דאים דבס"ם ר"ו אזר וכתב בפסיחות כדברי הר"ב הלכך כל זמן שאין לנו ישוב ברור אין נבר כח לפסוק כדברי הר"ב בזה מהוא נבר הס"ם וכל הפוסקים וזו"ק : ב לתקום שנאלו כו' ע"ל ס"ם אב"ה ובמ"ם שם ועיין בספר מ"ה דף ק"נ ע"א : ג ומסה אם הסכיות כו' עיין בתשו' מהר"ם ן' שמון סימן ק"כ :

אבל לא כשיהיו ערים שבנכר או בכבר אבל לא בתמיד בל שבועה מאחר שכר מהיא ע"ל מסנת מפק אבא רובם לפסור עכמו בשבועת ס"מ אבא מצא ופ"ם שבמחבק בפס"ם דערך מזהב : כ אם כבליו אמו לא יכלם מקרא זה אוכי ישאל קאי דמשמע דבשעת שאלה בריכין שיהא אמו וכו' עד כאן לשון הס"ם ע"ל סימן מ"ו הסיג בתשובה על הס"ם אב"כ עיין בס"ם פרק המוכל וכתוב בתשו' כ"ל ח"ם אם בלכם אוס דבר מחייב לשלם לא בתחבר בכסים אלו מחשבת אבלה או בקרים בידו - אבא מחשבה שבאנסה עכ"ל ר"מ כ"מ מביאו בשבו"ם מת"ם ומ"ל סימן מת"ם ס"ו ובמת"ם אם ס"ק י"ג עיין בתשו' ר"י לבית לוי סימן כ"מ דקקנ"ם :

רצב ה ואם הסוירה כו' דין מוא תמוס רבס"ם פ' המפקיר (דף מ"ה) אימה לבריה בשוקיתת' ורב מסת שאלה לבניה עלים נזלות וסלכך אפילו הסוירה לחקומה מייב כאונסים כיון דשואל ס"מ הנזלן סוי וברוך דעת בעלים לר' עקיבא ור"י מוקי המס מתני' כר' עקיבא וכ"ם הרי"ף והרא"ם אם לברי' וכ"ם הרמב"ם והסור והמחבר לקמן פיף ו' ונם המס המוכיח סר"ב כן מסמרכי כלפ"ר אלינו אלינו ז"ל המרכי הרש הנקבר אם אבל מע"אר מפקדון אבירו ולמ"ז הסוירו לחקום אסום מוכח מתחלה אין עליו דין אבל אלא אומר בעלמא ודעת אומר כדע' בעלים ואפי' לרבי עקיבא דאמר כלתה אחירתו פ"מ נוכב דמשמה לא מהימן ליה אבל אבל אבל מהימן ליה ולא כלתה אחירתו אבל ומביאו בכ"י וד"מ וסכין הר"ב דר"ל אבל אחפ' אלא מדעת הבעלים וזה אינו אלא כן לר"מ ולרבי דינו כנוכב וכראיתא בפ' המפקיד אם ועוד דלא אייך ליסבא דאבל אחץ דאל"ל אבל אחץ אלא אחפ' מדעת הבעלים וכדי אלא תאמר אין אומר עליו וצריך להחזיר לבעלים דוקא וכדלקמן סימן מת"מ אך כתב אמין עליו אלא לין אומר דכיון אבל אחנו מדעתו לא כלתה ליה אחירתו נם בסת"ם ס"ק ד' וכ"ם כתבו דאין המרכי מיירי אבל אלא מדעת אלא ייחי בדברים מרוך לבעליל ומין אבנו מקפיד עליו ואף לפ"ז דברי הר"ב תמוהים דאם הר"ב אחמע דלא מיירי בבלי מרקראו נזלן וכ"כ בסת"ם ס"ק ד' לדעת הר"ב ונם לתבם דחקו הכ"ח והסמ"ם בדברי הס' דבראם ברור הסמרכי מיירי אבל

ס"ה

אבל לא בתמיד בל שבועה אבל אבל אבל

ע"ב ברוכה לבלות יד בפקדון מיין בפת"ם פ"ק דבבא דמציעא דף כ"ג בגמרא
הרמ"ן בגמרא מתי"ז ל"ל את יד"ו בדיל"ו שדל מרימתו לפי שבכל תפסו מל"ב
נוסח ולא ידוע לפ"ר גם הבעל תי"ם פ"ם מתקיר ואם"ל מסינו עליו ואחרו
דמבתמיסתי"ם פרוכ"ר פ"ם חקים חנוטר שם לפרו' דאדרב"ח מבליחות
יד אלעיקן דבעלת"ון עליה לר"ם תסוס דמוי מבליחות יד ו מנים"לקמן מי"ם ן
פרוטילה נ"כתוביס בבאים כאחר
דיש"ב בהו מבליחות לר"ם ואין לחדין
וכוי בהר יתי"ם שם דפמתמיסתים
פ"ם דפ"ם דחביסם (דף י') הפוס"
לפם הוסבר בהו ובכהו לי אף על גב
דבבה"ם ליה לכו לפלוחי כיון דבכי
מעב"טינהו לכמיסם לכם כמתנרם
בתמה ותמתחרר הפנר לא נתחייב
מולמן דמתמיקן בהריס דאמ"ב דאין
לפל ם לפלם פה"הפלם ופ"ל דרבני
הפח"ם כפפין לו לפלם דמיכי ידמיכן
מתח"ם אלא יסים לו ותם נתחרר הפנר
כיון מיכו"לפרי"מיקל"בכסי"פסו"מפלמו
מכ"ל ומוד"ים לפוסיף דבסיפם דאמ"ב
דאין לו לפלם פסור בהפלם פמילו
פוי ידעי"כן בנירוד נמור אלא יפם לו
לפלם דפל"ב מדברין כפוף פימן אלא
מתתם הפומר לפפם ונבר כו' מ"ל
לפפסוי"ם אלא מתתם פין לו לפלם כו'
(וע"ל פימן מכ"ם פ"ו ודו"ק) מ"ו
דנכה"ב מפילו לפהקפן דבפסוד כיון
דמילו מ"ל בפתם פים מייב לפלם אלא
דבדין תפפם ובנר דפוי מ"ר כיון
דמלו"ם"ל בפתם פיו פסוריש לפו בני
מוב"ינכו ובכי מוכם כמי תפפי דלא
קפתר מיכם ביבייהו פם פין לו לפלם
(וכן מבוסר בהפו"לפה"ו הגמון ז"ל)
והגמון פמ"ו ז"ל ייבב דברי הפמ"ם
בפוב פפם ובתפ בכפנם מפיים בכפם
ומתר דומלי לא בכל ם בבפמ"ם דבני
מליחות יד בפני מברי פוס בקתי כתב
דבבקם לן מקרם דבל כל דבר פפם דמייב בפתם ומלי מ"ר דיכו
בכתר מליחות קרם ל"ל ינם פין כיונתו לומר דפ"ב דאין מלים לר"ל פם פין
לו לפלם מייב דפוי כתו פפינבר מיובם אלא דקפיפ לים לתם יתמי"ר בתפלם
ידפלם הפלים פם ים לו לפלם ופין לו אלא פקנה פפלים פלתו מרי קי"ל דאין
מלים לר"ם ודבני מרב"ה בדיל המלוה דבני מי פוחפין ופ"כ כיון דפכ"ם מיי
מפלים לפלם ופ"כ לתפי כ"ם תמי קרא לפייב בני מליחות יד בתפלם ותתר
פפפ"ם תפוס דבבלתם ים תפלוקה כין הפוסקים די"ם בפלם ידע הפלים
מתרי"ים מלר"ם ודי"ם דאמ"ם פין מלים מ"ם ופפפ"ם מתלוקים
לקתן מ"ם בתם"ם ובוד"ים תתלוקת די"ם דפיכם פפלים פיכם בר מיובם יש
מלר"ם ובתם"ם מרב לעיל ר"ם קפ"ב ודי"ם ובתם"ם פפ ובן מיכם פפין לו לפלם
לכ"ם מתרי"פין מלר"ם ובתם"ם פפ מ"כ קתר דלהפוסקים בעלתה מיכם אלא
ידע הפלים פין מלר"ם מ"כ פכם בני מליחות יד קרא תתי מיכ"מלא ידע
הפלים דפייב בתפלם ולהפוסקים דבפלתם נתרים מלר"ם פוס דמיכם בר
מיובם מ"כ קרא תתי מיכם פפין לו לפלם ודפיפם דלכ"ם בפלתם פפו"תפלם
מכם מייב אבל תם ים לו לפלם ודע ופוס בר מיובם דנכה"ב פפיפם דמייב
הפלים לכ"ם תפוס דפין מ"ר"ם ו"ם הפת"ם ובתם"ם בר"ם קפ"ב דמ"ב תם
קי"ל דאין מלר"ם ר"ל דבם נתתר דקי"ל פין מלר"ם ומ"כ פיפם דפלים
מייב ומ"כ פיפם דלא בתי לן קרא בכה"ב דמייב בתפלם כיון דפלים ידלם
דבם בל כל דבר פפת דבורה פוס ולא תתי אלא לפייב בתפלם דבכי מיב
פין לי אלא פוס תתי"תם תלם לר מ"ר מפוס מייב אמר לפלומו מכין מ"ל תכ"ד
פפת מ"כ תתי מרבוי לפייב בתפלם ולא לפפור את הפלים בגם בתתר תם לא
יפם לתפלם לפלם ופם לפלים לפלם ינרע כם בתפקיר תפתר בני מרם
(וכן תפתת בתוספות רי"ד בקידושין כ"ל ע"ב) ודור תי לתו קרא פ"ם אף
תם פין לפלים לפלם פפור שולמו מ"כ בפתם דתתי קרא לרבות פין לבו
לרבות אלא מיכם פ"ם תפקיר בתפקיר בכנין מר תפכר תלת תנתי אבל תם לא

יפפיר בתפקיר לתם ידלם בתפלם ע"כ דברי הגמון תתי"ז ל"ל ואף שרוחק שבוונת הפמ"ם כן תם כ"ז דבריו נכונים תתר לזכות את בעל הבית"ם ובתם"ם מדברו
בכונים לדיבא ובקיים לפי תם בפלתיתי לעיל ר"ם קפ"ב ודתתי מיכם הפלים לתם בר מיו גם תתי אלר"ם - וכן לתם בפלתיתי לקתן פ"ם בתם"ם דתפי"לא
ידע הפלים פין מלר"ם ע"כ תפכתת כאן בתם"ם הפת"ם דמיכו כאלא ידע הפלים תו תתר מיובם אבל תי ליכם תר תפכר אבני דמיכו
פידע ובוס בר מיובם וים לו לפלם בתוכן דתתלם הפלים הפלים פפיפם דפפור בתפלם ווה כדור : ם דבני מרים כו"עיין בתפו"תפר"ם ו"פפון מי"כ"ו דף קי"ו
ריש ע"ב נתתפק בתי פפיים רונם לבבר בקדון תתתת תוב תי תיקרי פולת יד בבקדון : ו מרי זה נזלן כו' ז"ל פפור דין בפולה יד בבקדון מוי בפפר
נזלן פיכו תפלם אלא כתו תפוס בפת תפלומין פפם פלם יד בדבל ריקת ובתכם תו בתפכרה אבלו ונזוה תו ילדה תיכו תפלם אלא כתו תפוס תתה ופפ"ו פיתם
פתוכם תו תפוברת בפת נזלם - ונזוה תו ילדה תיכו תפלם אלא כתו תפוס אלא כתו תפוס ר"ם ובתם"ם ר"ם בנזל קתם ופ"ם
תתפקיר הבולם בתפם"ם ובתם"ם תם פוס דכל בנזלים תפלתים פם פוס דכל בנזלים תפלתים בפת בנזלם (ובפפרית יוסף כתב וז"ל ובקפ דברים פיתן פכ"ר כתב דתפלם בתפת הנבבם
בכ"ל ובתי פ"ל לבקפות תפפ"ם ובתם"ם גם פ"ל לבקפות על מ"ם פפור ונזוה תו ילדה דפם פתיבם ופיבור לפור תו פני ובתם"ם לקתן) ולא בפת תפלומין
ולא בפת בתביפם ולכן בפולם יד בבקדון תתתת תוב בפי תם פתיתם פוס בפת בפת"ליחות יד בפת תפלומין תו ילדה תו תפפי
בוזה ולא ילדה לתלי דבפקי הבוסקים ובתם"ם ר"ם בנזל קתם כרב בבפ ריקת ובתכם תו בתפכרה אבלו ונזוה תו ילדה תו בפת בפת"ליחות
יד ופ"כ קתם על פפור תתתי תרם מ"ם דתפלם בפת תפלומין בפי תם פתיתם בפת בפת"ליחות יד ובוד
ק"מ"ם שם פלם יד בדבל ריקתי כי"ונזוה תו ילדה כו' רבם לפי מ"ם תרם"ם ר"ם בנזל קתם תפילו לא נזוה וילדה תתי תפלומין ובוד לתור תתי תרי תיכו
הם קפ"ב בל ר"ירוחם פנבתיב ל"מ"כ כתב וז"ל תבקיר בפתם בפל תבדו ובלם בם יד בכתפכרה אבלו תו בתפכרה אבלו ונזוה תו ילדה תו בפת
כותן כי תם בפת נזלם כי נזלם תוזרת בתיבם בכ"ל ז"ם לפי מ"ם בבתיב ל"ם ריש מ"ר בתם כמתו תבתו"ובתם"ם נבתם כי לא בעינם תיבתי
כו"תפילו לא ילדה ולא נזוה כו"כותן דתיס בפת נזלם כו"כותן דתיס בפת נזלם ובל"ם ובל"ם ותיתם אלא תתתוררו שום אחר תתבריס בתתרוניס בזה (תיבו לבתין דיבא
פסק תבריל"ל ערק הנבל קתם תיתן ד"ובריקבי"ובתתכרה תו בפנתם אבלו תבבתם לא קנם בוף בבתם רק בבתם והבינו בל בתם"ם ובתם"ם) : ז
לבורך תקומה ל"ל תם"ם בוס ובל"ל לבורכה וכן פירש"י : ח תותר לו לבבתם בבם כו' תוכם בתוסקים ערק אלו תביאות ריש דף כ"ם דתפילו תוב"תומם
תתקיר קורם שבוניפם הבעקר ת"ב לבתיר לותם בתעות עבתם אלא יכול ליתן לו תתעות בתרים ובתם"ם ובל"ל ס"ק"ו :

ט פייב

ב וכן אם הטה ונטל טמנה רביעית והחמיצה חייב בכולה
שמחמת שחסרה החמיצה בר"א בחבית של יין שרבו
להחמיץ כשהוא חסר ם אבל שאר פירות ששלח יד בסקצתם
ולא הגביהן אינו מתחייב אלא כפי מה שנטל :
ד (פורס"ו) (ד) ' אמר שרוצה לשלוח יד בפקדון אינו
חייב אע"פ שאמר כן (ה) בפני עדים :
ה (רמב"ם פס"ד"ם) השולח יד בפקדון על ידו או על יד
שלוחו (ו) ה"ז גזלן ונתחייב באונסין ונעשית הגזלה
ברשותו ומשלם אותם כדין הגזלנים שיתבאר בהלכו' גזילה :
ו (פס"ו ומפלה) המפקיד חבית אצל חבירו כדי שייחדו
לה הבעלים מקום כדי שלא ייחדו להם מקום ז ושלטלה
לצורכו ונשברה בין קודם שהחזירה למקומה בין אח"שהחזיר'
לסקום שייחדו לה חייב לשלם ואם טלטל' לצרכ'כדי שנשברה
מתוך ידו בין שנשברה משהניחה במקום אחר פטור :
כנ"ם (פור ם"ם כפם הרמ"ם) טלטלה יב (ז) לצורכ'מקומ'
מייב בפסיפם ופטור בחונסין ואם אירע באונס יג
מחמת סיבו' המקיים אם ייחדו לו הבעלים מקום מייב אפילו
מפסביקם - ואם לא ייחדו לו הבעלים מקום פטור מפסביקם :
ז (פור סי"ם) היה הנפקר שולחני או חנוני והופקר אצלו
מעות אם אינן חתומים ולא קשורי' קשר משונה יד אע"פ
שהם צרורים מו (ח) מותר לו להשתמש בם לפיכך מז נעשה
עליהם ש"ש וחייב בבניבה ואבידה אפילו קורם שנשתמש
בהם

והרמב"ם פ"נ דגזילה כתבו והסינו סם הרמב"ד נ"כ מה"ם סכ"ל
והמ"מ יסבו וזהו נ"כ דעת המחבר סבתתיק לסון הרמ"כם ספתך
לוסוב דהמ"ם ודו"ק : ם אבל שאר פירות נראה דל"ד פי' קאתר
דוסו פסיעם דמ"ם מת"ם כבר הרמ"כ ז"ל הסב את הסכיות ונטל
מחכו רביפי' כו' וז"ל בתר שפתם
שלא ר"ל מי פירות וק"ל : יוד
אחר הרוצה לשלוח כו' קמ"לן כוסם
דאמ"נ דבתיב פל כל דבר פסם
לא תימא סבתתיי' דבינורו סברי
כתיב אם לא שלח יד בחלאכת
רעיהו אד מיסלא בה יד ואמי
דבתיב פל כל דבר פסם דרשו
מיניה בנתרא דאם אחר לשליח
לשלוח יד בבקדון ופסה מאחרו
בו דקייב המשלח ובמ"ם המסבר
מיד אחר וה נם בעור סתך סני
הדיני' ובתבן זה אחר זה מה"ם
ובפרוסה כתבתי דברא"דהייבו
דוקא בשלח יד פשלים הבוא של
אחר' או שאינו בר מיוב או שאין
לו מה לשלם ובמ"ם בר"ם קפ"ב
דאל"כ הא קי"ל דאין שליח לדבר
עבירה : יא ושלטלה לצרכו כן
הוא נ"כ ל' המשנה והפוסקים
ובנתרא דייק מדקתני שלטלה
ולא נקט נושלה משמע דמיירי
אפי' בלא נטלה מחקומה כדי
לנוחל או לטלו' בם יד כדי לחסר'
לא שלטלה כדי לשלות פלים
מחקום פולם כדי ליטול גזולות
מהסוכך ולהסזיר אח"כ בעיבה לחקומה אפ"כ מייב באונסין כיון
שטלטלה לצורכו מ"ה דקיק הרמב"ם והמחבר ולא כתבו דשלא יד
בהסביות ואף דבעור כתב בזה שלא יד בהסבית כתבתי בפרוסה
דל"ד קאתר שלא מסיס דסייך בו קלת לסון שלא יד שפתם מביות
מקבידין בעלי בתים שמא יסתבר מחתתו מ"ם דיתבו לשלוח יד
ופע"ר - ודלא כ"ם דכתב בפי בבאי דינא דמיירי בסבים *
דפתו לפסרה ודו"ק : יב לצורך מקומה פי' בנון מחונם' במקו'
בתורה ומטלטלה לחקום מחוונם בדי שלא תסבר : יג מחמת
סיבו' המקום פ"שלא בעיר לחקום' הראשון ובלו הנבבו' ובבכוסו
מייב אפי' לותו מקום הבבי מסומר יותר מן הראשון דאחרינן
אלו הנבבי' לא היו מצויים שם ולא נבבוסו אלו בשאר שם לו יוצר
והביאם לחקומה הראשון וזהו דוקא שייך בסיתדו לבן הבעלים
מקום מתתלה דאל"כ בל מקום שבוצר ומניח שם הוא חקומה :
יד אע"פ שהן צרורין פי' כתו שאר אדם בים אלו : טו מותר
להשתמש בהן כיון דהמקיד יודע שהנוכי ושלחני צריכין לחתות
ולא קברם ונתתם בקבר מסונה ואפי' אינו מקיד הוא בסימוסן
בשעותיהן : טו נעשה פליהן ס"ם כו' ואפי' לדעת הרי"ף
והרמב"ם דם"ל בדתי מבידה דמותר נ"כ
להשתמש

להשתמש בהן דקייב המוניה בלונסיהן כאלו כבר נשתמש בהן
בתמ"ם הטו' בסמ' בס"ם רס"ז ונס המחב' כ"כ שם בכ"ם ע"ם דכתב
הרא"ד דשלחי הכא דתשמיש בדמי הפקדון הוא נריעי דירא
לקנות בהן סחורה אמא יבא המפקיד שתאנס ויתבע פקדונו
מש"כ בדמי אכילה דבטוח הוא
שיעבה אלו זמן מרובה
ומה"ט נ"כ אינו דומה לשואל
מדעת דכתביב בלונסי' אפילו
עדיין לא שימש בה דשם ניתן
להשתמש בו ברשות ואינו יכול
דב"ה יבא שתאוס לתבוע ממנו:
יז אפילו אחר שהחזירה למקומו'
בו' כבר כתבתי הטעם בס"ם ס'
דאע"פ דשואל אלא מדעת
דשימש בפקדון והחזיר' למקומה
פטור מלונסין שאני מש' דעות'
להשתמש בו עוד כל שעה בשיבא
לידו דבר שיש בו ריוח ונס כבר
שמש בה ומטעם זה כתב מור"ם
שם בס"ח דבמעות בבב"נ בייב
בלונסי': יח ובע"ה שרוב
עסקיו בריבית ° בתרדבי
שם פי' רנ"ה בשב דבומנינו שאין
לנו שדות וכרמים כל עסקינו
בריבית וקניית סחורה וכ"ש
דינם כשלחני: יט שריך
תשיב למעו' ° וכת' מסרי"ק
סורש קנ"ח דאין חילוק בין מקו'
שהתגרים מצויי' לאינן מצויין וכן
אין חילוק בין עשיר שא"ל לאלו
המעות לעני בב"ל ד"מ י"ח:
כ ואם הריוחו המעות בו' בין שיש לו רשות להשתמש בהן או לא
בו' תיירי בשנילה בעסק דאף דעתו דאין לו רשו' להשתמ"מ בהן
משתמש בו כדי ליקח בריוח לבשבו וז"ש בשמיך אחר וש לו המקו'
שאסו' להשתמ"ש בו שהשתמ"ש בו' דדוקא מסתמ' ביר' דלא נילה דעתו
וק"ל. כן נ"ל לייסב דברי מור"ם כאן ושל"ר שב"כ בשם רשב"א
בח"ם כאן אבל בדברים המוכין כי יבעתי ולא מצאתיהו בשוש
מקו' ואדרב' שם כתבו' רשב"א פי' תתקל"ם ובשיטה נ"כ תמ"כ
לא כתב כן שכתב ז"ל בנקד זה בשמיו מוכיחים עליו שלאורך בע"ש
בתעסק בהן שברי כאן לו מתלה בל בריוח שברויח בהן ובל
המעות נ"כ כיון שראה שבריוח זה בתעסק בהן נילה דעתו
שנתרצה בכך בו' עד והלכך אף בשברו' מוד בסת' ע"ד זה בתעס'
בהן ובריוח לבעל המעות בו' וקאי שם אבע"ם שבתעסק בהמעות
בהיבורא ואע"ה בעיך נילוי דעת הכ"ל ובלא נילוי דעת לא ע"ם
* ועיין במרדבי ס"ם המפקיד דכתב ז"ל היבא שבלוה הנפקד
לבתי' בחמנה בוסף הוא בו' עד אם בשאור ראובן המפקיד ותבע
מעותיו מן הנפקד אם קדם ושלם (פ' הנפקד להמפקיד) וכם
הנפקד בריבית בו' ור"ל לאחוקי לא שלם לו עדיין אע"ג דאחר
בריבי משלם לא וכם הנפקד בריבית דומיא דשואל דכל הנאה שלו
דאחר בריבי משלם לא חקבי ליה בפילא עד שישלם לו בו' ע"ם
(וכתב"ם בטור ובסמ"ע בסי' רנ"ה ע"ם) ומסתימת שלא הזכיר
מור"ם מילוקים בללו כאן: כא ג"לתת מן בריוח דקדק וכת'
ג"ל הא רוצה ליתן לו הרשו' בידו דבין בידו דלא בא לידו בתור' לוחה
אין כאן משום ריבית כ"כ בתרדבי שם ועת"ם המחבר לשל ס"ם
ס"ג והוא תשו' הרא"ש וש"ם שם בסמ"ע עליו כיאורו: כב בקבל
עליך בעסק בין לשבר בו' פי' והוא מעיב רוצה אני דוקא מעותי:
כג הדין עם הנפקד דבין דבוניאם ברשות בב"ל יבול לוחר
בהתעק אמי גם בהפסד אם תרצה בשבר: כד בריוח שלו
דאין כאן ריבית וכנ"ל:
כה שלא

ס מיבנס בלונסין. ל"הרי"ף ס"ל הלוקח נביס וקחו ליה בדשותים ולא
אייתנו ליה מייב וכ"כ רב פאי גאון ז"ל מב"ל וברא"ה דר"ל דאפילו לוה
עליהו וכ"ה דאם בשאל מחשבה בדרך לבלות בלוחה שמה
אפילו היא בעין וכמ"ש מיימוני פ"ד מחלוה ומתוספות פ' בבוחל דף ב' ריש
ע"ב ולאמוקי אי מי אחרינן דר"ל שואל אפילו היא שואל ס"מ דר"ל נוגלן היא
יכול לומר לו הרי שלך לפניך וכמתוא'
בשנא' מיי' ומתוספות שם וכדלקמן
ריש סימן שם נ"ב קמ"ל דלא ס"ל שואל
עליהו ונס כאן דמותר לו להשתמש
לא ס"ל שואל ס"מ אלא ס"ל לוה
עליהו עו"ים מילו' בין לוה לגנלן לקמן
סימן שם ס"ה בחמ"ם ס"ק נ' עוד יש
מלוקים וק"ל ואבאר בלוח מוסרך
הרי"ף להביא ראיה מן בגלון ואע"פ
שהרא"ם כתב שם אחר מה שמוסרך
להביא ראיה מן בגלון דהיינו שחייב
אפילו אחר שהחזיר למקומה מכל
מקום נס זה יכול להיות אחת ודו"ק:
יוד אפילו אחר שהחזירה כו' כבר
כתבתי לעיל דשואל ס"מ בעקרון חייב
בלונסים אע"פ שהחזירה למקומה
ואע"פ כן מוסרך הרא"ם לחלק דשאני
מעות דבכל אלא יד נרשו' כיון שמותר
לו להשתמש בשם ע"ם שהרא"ם מנוסר
כך להריש: יא ואם הופקדו
אצל בעל הבית כו' בבית יוסף בביא
דברי ר' ירוחם דאינו נעשה ס"ם
בתבאי כו' ותמה עליהם ובי"ל דס"ל מי
שהפקיד לחבירו מעות בתבאי שאם
יאמוד לו אותה שחוה יקח המעות
לעצמו ואע"כ אינו רוצה להחזיר לו
בשחוה ורוצה להחזיר לו מעתו' וא"כ
בבשיו אסור לו להשתמש מעתו' ואע"פ
שיש בעיון שיוכל להשתמ' בחתו' אבל
בבשיו אינו רוצה לעתיד' לו בשחוה
ודברי לקוחי' מהרא"ם פרק
חזקה נדרשהוא נבראל דיחה זוזי
לאומתי כתב הרא"ם שם דאין לפרש
ס"ם לא מוי כיון שא"ל שקול זוזך הא אי לא א"ל שקול זוזך הוי ס"ם
בשביל שהמעות הם ברשותו לאוניאם אע"ג אלא נגחר מתקח דליבא לחיתר
הכי שיהא לו רשות להשתמש בדברים בעור אלא נגחר שפקח כו' אלא ס"ם
ל"ח ס"ם דלא הוי דלא שקיל אנרא בכ"ל ואף לחאי דמסיק הרא"ם בשם הרי"ף
דמעשה קחא ליתי' ומייב עליה בלונסים שיהיו כשנתן לו המעות לחתלה
בחורת מקח לפנקוקיהן ובדאיתא התם אבל בשנתן לו בחורת עקרון רק
שהתבה בחעות הפקדון עד שבשיו ח"ת מיד שאחר ליה שאינו רוצה לעתיד
לו בשחוה אע"ג שאינו אומר לו שקול מעותיך הרי אין לו רשות להשתמש
בחעות ואינו ס"ם עד שיתן לו שכר ואפי' בשכר המעות הרים אע"ל שאינו רוצ'
לעתיד לו בשחוה עתה דיכול לוחר תעולם לא רציתי לעתיד לך בשחוה
ואע"כ לא הוי לי רשות להשתמש בחעות תעולם הא מוכרח מדברי הרא"ם
שם ומוא אחת ליבא ומדוקק בדברי ר"י שכתב ואפילו הוי נעשין שיכול
להשתמש בחעות כו' ולא כתב ואפילו הוא בעשין כו' רק הוי בעשין ל' שכר
הוא בעשין שיכ"ל ע"ם אתבאי אבל אבשיו אין לו רשות להשתמש בחעות ואע"פ
כיון שהיה ס"ם אתבאי אבל אבשיו אינו יכול להשתמש בחעות שם הוי חעתיד לו בשחוה
מקיים אתבאי לא חוו ס"ם אתל"ל ולא ואע"ג דכתב הרא"ם שם דלאחי דבסק
ר"ת דאין חותרים להשתמש בכל חעות כיון דביקר אבשיו בריבית אינ
בשחוה בנפקד זה היינו בשהוא עוברא דשחה אבל ח"ת כ"ח אם אתבאי אלא
חעות בדברים חתוחים ואתנה שחו בכן ודו"ק עיין בתשובת רמ"א ס"ם ס':
יב ובעמ"ב ערוב עסקיו בריבית כו' . (הנ"ה בחרדבי
שם סימן רנ"ה כתב דבומנינו אין לנו חרות וכרמים כל עסקינו בריבית
וקניית סחורה וכ"ע דינם כשלחני ואתמיקו בשמ"ע): יג
לפי שבריך תחיר לחעות (הנ"ם וכתב חחרי"ק שרש קל"ח דאין חילוק
בין מקום שבתגרים חבויי' לו אינן חבויים וכן אין חילו' בין עשיר שא"ל לאלו
המעות לעני בב"ל ד"מ ל"ח הבי אלו נשמ"ע: יד ואם הריוח
בחעות. עיין בתשובת רשר"ם סימן קל"ח ובתשובות ן' לב ס"ם מ'
ס"ם דף ע"ד ובס"ב סימן כ"ו ובתשובת מהר"ם מרוטן נ' ובתשובת ר"י לבית
לוי סב"ז דף קמ"ח ובתשו' ר"ם כהן ס"ב מ' קי"ו: מן חייב ליתן בריוח כו'
ורש"ל כיים ס"ם ס"ק מ' ב"ל: עסק לפני' תבעו לבי' ן ול"ל מן לי עקרוני בי יש לי
ריוח ברור ומנרר דבריו זה מבבכו עסור דמבשל כיבו לא מוי אלא נרח ע"ם
עוד בדין זה ועיין בב"י ע"המקבל נבי ורבש' ל"הריוח בבית הירוחלמי דמבשל
כיבו של חבירו אסור ע"ם בירושלמי ב"ב: מז סוגלתים בעסק כו' עיין
בס"ם דף ק"ג ע"ד: יז ואם בילה דעתו כו' עיין בתשו' ן' לב ס"ב מ' קי"ב
יח המפקיר כו' חזקתו אלא נאו כו' כתב ס"מת' מהרשב"א כתב דאם דעתו
מוינו דוקא בשיש יד הנבנים שולטת בו אם יחבשו יחבלו ראל"ב ודאי מייב ראל"ב נרא מלבנים שבבנו להביא' מחון והביא אמוא מייב כ"ו אמין יד הלוה שולטת בו
ובדלק' מפ"ם ס"ר וכן הוא דעת בפ"ה ס"ם בגנזל בחר' וה' מה' כתב אברא' לו לדף' הרחב"ם דשאני אבל דכיון שהמחזקות ברשו' הבפק' וכ"כ סתו' ס' הנגזל בהרא
אוף דף קי"ז והרא"ם דשאני אומר דאדעתיה דהבא קבל אחיר' וכ"כ מחרד' ע' הנגזל בתרא תשו' מהר"מ וכ"ם מהרש"ל שם ס"ז ובי' ב' וכ"כ הרמב"ן בס' המלחמו'
אוף דף מ"ם וז"ל אבל בשמוקם מוכחת והדברים בבנמס בראין שום הפרש בין בפקר לבדם אחר שבאחר שבנטוסו לבניא מחונו של אלוני מן שמיא הוא דקיבוהו
שם דף מ"ם וז"ל אבל בשמוקם מוכחת והדברים בבנמס בראין שום הפרש בין בפקר לבדם אחר שבאחר שבנטוסו לבניא מחונו של אלוני מן שמיא הוא דקיבוהו
בכך אונבא דנבל אליו ואסור לבניל בעצמו נאותו חתון עליו בלוש הלכך מבירו אסור שבלא בנגלן לבתמיי' בלונסיו אבל
בנפקד שבוא בבעלים ירו בירם ורשותו בבעלים ורוחין לוחו בלו בבעלים הוו אם ובאו עליו בנבים בבודאי הוא לוחו לבם אם
בן הפקיד ע"ם בן בבל בשבא אומר בבעלים ולא מוחים בירו אומר אמור לבעליו לרשתו שבוא בהרג עליו ומחוזו בלם ובהיבו בבא בבבבא דבם
דילן

דיקן כו׳ וסיינו כמי מימר׳ דירוסלמי כו׳ מכ״ל וכן חסיק בכ״י בסס הרמ״ם מיהו לקמן סי׳ שפ״ח ס״ד מסליתי הרמבם שמנסוסו לחביה מחון עליהי פסור וס״כ בלמ״ם סיס׳ מכמ וס״ל: יס וכתן לסס הפקדון לסביל כו׳ סס לא מיו בנכיים יכולים לבלוס כו מבל מס מיו מוכיחי׳ מותו מף בלמ״ם פסור כן חוכח כס׳ הס׳ מחוכס בזוס לסרמב״ם ומס״ם לקמן סי׳ שפ״ם ס״ד: כ מלא כמו

(יס) ונתן להם הפקדון להציל עצמו אם היה אמור שהוא בעל ממון חייב שחזקתו שבגללו באו הגנבים ונמצא זה מציל עצמו בממון חבירו ואם אינו אמור חזקתו כם (כ) שלא באו אלא לשמע הפקדון:

ט °(סור סעיף י״ב) הופקר אצלו ממון של פריון שבויים וכאר עליו אנסים ונתנו להם להציל עצמו כו (כא) אם לא היה מצוי אצלו שם ממון אחר לפרות עצמו בו פטור שאין לך פריון שבויים גדול מזה °(סור סי׳ ג כסס הרמ״ם) ורוקא שהיה ממון של פריון שבויים סתם אבל אם היה של פריון שבויים ידועים חייב °(נ״י כסס הרמ״ם ורחב״ם ס״ה דסמלס):

וד °(רמב״ם סס דין ס) המפקיר פירות אצל חבירו כו ה״ז לא יערבם עם פירותיו עבר וערב יחשוב כמה היה הפקדון ויראה כמה חסר הכל כח ויחשוב חסרון הפקדון(כב) ויתן לו אחר ששיבע:

כנס °(ת״ס סי׳ פי״ד) וכן סס כתן לו מעות לסוליכס סס על אחריותו (כג) וכתן סס מעותיו ונאכדו מקנת מעות כיונא כו סמיכו דבר מבויים מבל סס כתן לו לסוליך טבעיות סל וסכ וכיונא כו וערבן עם שלו ונאבד אחר מהן יכול המופקד לומר לבעליו מופקד (כא) דשמא (כו) שלך נאבד לא (כו) וסס סנים הפקידו אבל אחד ונאבד לו כנגנב אחד מהן (כח) אולינן בתר רובא לב (כט) וכל דברים מרובא קא פריש וסס סוא קבוע בתקנה על מקנה דמי °(ת״ס סס וחבו׳ רסל״ם סי׳ מתס״ג ותבו׳ מיימוני פי׳ ס״ה):

יא °(רמב״ם סס) נסתפק סהם ולא ידע כמה נסתפק יוציא לו חסרונו לחשים ולאורו קלוף ר׳ קבין וסחצה לכל כור לשעורים ולרוחן תשעה קבין לכל כור לכוסמין ולזרע פשתן בגבעולין לג ולאורו שאינו קלוף ג׳ סאין לכל כור וכמדה הזו לכל שנה ושנה:

יב °(סס) בר״א שמדר לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגורן אבל סדר לו בימות הגורן והחזיר לו בימות הגשמים אינו מוציא חסרונות לד מפני שהם מותירו:

יג °(סס) וכן מוציא לו לה שתות ליין וג׳ לוגין שמן למאה לוגין לוג ומחצה שמרים ולוג ומחצה בלע ואם היה שמן מזוקק אינו מוציא לו שמרים ואם היו הקנקנים ישנים אינו מוציא לו בלע:

יד °(סור סס״ו כסס הרמב״ם) (לא) המפקיר אצלו פירותיו ולא מדרן לו (לב) ה״ז פושע ואם בעל הפקדון אומר כך וכך היו

כה מלא כתו מלא לסתם המפקדון ודוק׳ בפקדון דינא הכי ולא בתוכ׳ מנסוסו לבביה לו מחון מבירו וכתמ״ם בטור והמחבר לקמן סי׳ שפ״ח ס״ד וכ״כ הכ״י ומטמס דסמני פקדון מבידו ינא לו סס עוסר ומחמתו כא עליו בתנס ס״ם ובמ״ם כתבתי סס ל׳ הר״ן לייסבו זס קנת בפ״ח: כו אם לא סיס מבוי אבלו סס מחון כו׳ דקדק וכתב אבלו סס דאם״נ דיס לו מחון בביתו ובמקומות אחרים מ״מ כיון אמין לו סס בחקו׳ שבאו עליו האנסים מותר לפרות נפשו ומ״נ לשלם וליתן במקומו מעות מבלו בסיחור לביתו ונס לא אמרי׳ בסביל שסיס עליו סס פוס״ל אחו׳ בחמון בתו עליו וכ״כ הטור בסס הרמ״ם בפי׳ זס ונ״כ דומס לוס בתו׳ בי״ד סי׳ רכ״ג בהולך בדרך ואין לו מס לאכול דמות׳ לקבל מבנדקה ומ״נ לשלם אח״כ ע״ם: כו הרי וס לא יערבם כו׳ ואם אף אם בס מסרון מוב׳ יכו׳ לות׳ הרי שלך לפני ואמת׳ סילך: בס ויסבוב מסרון דפקדון כו׳ עפ״ר בתבתי דר״ל דיבסבו על בל המדו׳ הסיבו׳ בדרבן ל לבתמס׳ ומס אין מסרון יותר מתה בדרבן לבתמס׳ ובמ״ם אחר זס אלו׳ בבלא בבוב׳ ומס בוא מסר יותר מה

פ"ה דסאלה ד"ז בתמ"ל בדין זה וכתב עליו ז"ל שומר שנתקיי"לשלם ומאר אינו יודע כמה והמפקיר שופן בדי כופל בלא שבועה כו' וזהו בדין שכתב הסור והמקבר בר"ס רנ"מ בשם הרמב"ם פ"ם והרא"ם אף שמלק בדין הבוה כמ"ם הסור שם בשמו מודה בדין זה וכמ"ם הסור כאן וה"ם דבאן פרבו בידים והוא פשיטא טפי ועוד בלקתי בפרישה שם ר"פ רנ"ק פ"ם: לו שסרון הראוי לבן כו"פ"ר שבתבאר לפני זה בפלאה לא ס"נ ואין הבפסר פושה בשם וכן הוא הרמב"ם שם ור"ל אם"ם שלא יתקלקל יותר מאשר בתקלקל בבר אם"ה יתבארנו בדי שלא יוסבר הכלי מהדשם הנבסד ונגמרא מבריש למאי קוי לאבר שנתקלקל שיקנוהו ופפ"ר:

לט פד שעה שמיטת שמו אסורה בהנאה מדרבנן: מ שיוזלו בזמן פלוני פי' לא יתבריש זמן מה קודם לכן אבל בהגיע הזמן הזול או שאוכם בודאי בשיוכל אז להגיל בתבי'ר' בשו' בד מה טוב: מא ואינו מוכר לפנתו וכן הדין בחפטרופוס שמכר וכמ"ם בפרישה ובסמ"ע שי' ר"ל ופמ"ם שם ונם כאן בפרישה: מב הרי הוא עליכן ש"ם אבל פטור בחוכסין אפילו לרי"ף והרמב"ם ואינו דומה לדתי אבידה מעשה שבתבתי לעיל דשאני הבא דירא לקנות בהן פטור' שמא יבא בעל הפקדון פתאום ליטול דתי שפקדון: מג בזולו פעם אחת כו' ואיינו לצורכו כדי שלא יתפשטו ואם בזולו תוך ל' יום אינו לצורכו אלא לצורכו לצמד תורה: מד פתחו וקראו כו מותר ע"ל סימן רפ"ז שבתב המבקר בתב ס"לוקי' בשנין סים' קריאה דשיינו אלא יקרא מתוכה דבר שלא למד מעולם ולא יקרא פרשה ויתרגם ולא יפתח בה ג' דפין ולא יהיה שנים קורין בשני מבינים ולא שלשה אפילו בשנין אחד ונראה דה"ה בא אלא ללמדינו אימת מיקרי שולש יד להעמידה ברשותו לשנין לונסין: מה כי ודאי אדעתא דהכי הפקידו אצלו דומיא דהפקיר מעות אצל שלחני וסנוני הכ"ל בס"ז ומינה דאם נרר ואתם בספר בקשר מטונה דנילה דעתו דקפיד בקריאתו אז ידעי ביה דודאי לא ניתא ליה שיתתיק אחנו דאסור לקרות מתוכה ומיקרי שולש יד בקריאתו וכ"ם בהפתקתו מתוכה מיהו מרדכי ס"ם המפקי' כתב בקריאתו הכ"י וד"מ אסה דבר' דת"ם מותר להעתיק ולצמוד מתוכו מטום דהוה דומיא דמעות מותרין אצל חנוני כו' דמשיק אחר זה וכתב ו"ל ואפשר הטעם מטום דאמרינן בתדרש משלי אל יבוזו לנבר כי יבבר כו' שאין לבזות לאי שבונב ד"ת ומשתיקו עד כאן לשונו ולפי שאי שעמא משמע דמותר אפילו ידעינן ביה דקפיד מיהו מור"ם ז"ל הסמיטו ואדרבה כתב ודאי אדעתא דהכי הפקידו אצלו ומזה מוכח דס"ל דאם ידעינן דהוא קפיד דהוא אסור נם המרדכי לא כתב אלא בלשון אפשר וק"ל וכע"ם ערבב * הדברים דמתשלה כתב בלשון מור"ם ז"ל דודאי אדעתא דהכי הפקידו אצלו ואחר זה כתב דין כפיים אשפילת' שפרים וכמ"ם מור"ם ז"ל ואחר זה מביא וכתב ז"ל בדאיתא בתדרש משלי אל יבוזו לנבר כי יבבר כו' שאין לבזות לאי שבונב ד"ת ומשתיקו ובלבד שיבלהו לו אם שיתקלקלו בב"ל ונראה לבאורה דמ"ם בדאיתא בתדרש משלי כו' אי קאי אלבבי אביו דמ"ה מותר להניח ואם שפיים וכתב אלא יתקלקל ואיינו מבא הלימוד והשתקה שבשתיק ולמד מתוכו וא"ב דבריו מותרין זה את זה וכמ"ם וצ"ע:

מו כמד"ם

היו והשומר אומר איני יודע (לב) ישלם בלא שבועה שהרי חייב עצמו בתשלומין ואינו יודע כמה הוא חייב ונמצא חייב שבועה שאינה יכול לישבע:

טו לא עירבם עם פירותיו אף על פי שחסרים ומתמעטים והולכים לא יגע בהם - בד"א כשחסרו לו חסרון הראוי להם בכל שנה אבל אם חסרו יותר מכדי חסרונן אם בעל הפקדון בעיר יודיענו ואם אינו בעיר מוכרן בב"ד (סור סי' ז בסם פרי"ף ורמב"ם):

יז (רמב"ם שם דין ג') המפקיר פירות אצל חבירו והרקיבו דבש ונפסד יין והחמיץ עושה תקנה לבעל הפקדון אם אינו בעיר מוכרן בב"ד אע"פ שעמדו בהפסדן לא ואין ההפסד פושה בהם הרי הם לו וקנקנים מוסיפים הפסד:

יז (שם דין ג') המבקיר המץ אצל חבירו והגיע הפסח ה"ז לא יגע בו לא עד שעה המישית ביום י"ד מבאן ואילך יוצא ומוכר בשוק לשעתו מפני השבת אבידה לבעלים:

יח (שם) וה"ה לשאר פקרונות שלא יגע בהם אף על פי שהוא יודע בוראי מ שיוזלו בזמן פלוני או יאנוס אותם המלך שמא יבאו בעליהם קודם ויטלו ממנו:

יט (שם דין ס') (לג) כל המוכר פקדון ע"פ ב"ד הרי זה מוכר לאחרים חל ואינו מוכ' לעצמו מפני החשד והרפו' יהיו מונחים אצלו ויש לו רשות להשתמש בהם לפיכך מב הרי הוא עליהם ש"ש אע"פ שעדיין לא נשתמש בהם:

כ (שם דין י') המפקיר ספר תורה אצל חבירו מג (לד) גוללו פעם אחת לי"ב חדש ואם כשהוא גוללו מד פתחו וקראו בו מותר אבל לא יפתח בגלל עצמו ויקרא וה"ה שאר ספרים ואם פתח (וקרא) בגלל עצמו הרי שלח יד בפקדון ונתחייב באונסים:

כא (תרוכי ס"ע המפקיר סי' רנ"ז) וכמו שאסור לקרות מתוכו כך אסור להעתיק מתוכו אות אחת וה"מ בשם הארך אבל ת"ק שאין לו ספר כיוצא בזה מותר לקרות ולהעתיק מתוכו מה (לה) כי ודאי אדעתא דהכי הפקידו אצלו ובמקום ביטול תורה שאין בפרים נמצאי' יכולין ב"ד לכוף לא להשאיל ספריו לאחר בהן ובלבד שישלמולו מה שיתקלקלו בספרי' (תשו' הרא"ש כלל כ"ג ס"ג)

כא המפקיר

מבר ולמוד בו ואדעתא דהכין הפקיר אצלו כתו המפקיר מעות אצל שולחני דבשאין מותרין מהתם נמן ומתא בשעה מטום דאיתא בתדרש אבלי אל פדין קרא לא יבוזו לנבר כי יבבר כי יראה בא אלא ללמוד מי שיבבר ד"ת ומשתיקן עכ"ל (ובס"ג מבאתי בתוספתא פ"ו דב"ק מתבבר מאחר מבר ומולך ומזבה ברבו אלא בכל בעבו בעבו לבעבו מבאחר לא יבוזו לנבר כי יבבר ובו' פוקם אתחתה קרבם אל מבדר ומזבח פרגים ומזבח לבעבו ומבלם אל מה שבידו שבאחר ובתא דאלה בו' ואין שבעתים אלא ד"ת שבאחר אחרת שבורות ובו' בכ"ל בתוספתא) ולבתא הסמ"ם ברבן לומר אמרי ראשתא הבשם בו' שמתא אחרבא הוא ומזה דומה בכ"ל אם שמא הבשם בו' ועוד דאם כן לבשם הרמשון אמרי ראה מותר להעתיק מתוכו וכי בולם אל הדעתא דאדעתא אבלו שיעתיק מתוכו ועוד דאם כן הוה ליה למיתר כמי בשם הרמשון דאדעתא דהכי הפקידו אצלו שילחוד בו ובעתיקו ולתם לא כתב רק שילחוד בו ועוד דכונן דכבר כתב בשם לדבר לאתה בורן כתב בשם אחר בל' ומתא בו' אלא ודאי כך הוא בתבן דברי הארבי המפקיר בפר תורה בו' ולא יקרא בו לכתחלה ובשם שתקלקלו בקרותו ואם בוא מבר ותלמיד חכם מותר לקרות ולהעתיק מתוכו אלא בראשות ואם אל בב שתקלקלו לפי שבשהפקירו אצלו הוא יודע שבוא מבר ולמוד בו ובשתא בשיא ליה בחי דשתא אדעתא דהכי הפקירו אצלו מ הבי דמותר לחזור מתוכו אף שתקלקלו מבל מקום אתאי מותר להעתיק מתוכו הא ודאי אדעתא דהכי לא הפקירו אצלו שיעתיק מתוכו לבך קאמר ובתא בשעה מטום דאיתא בתדרש בו' אלא אתא אחותר לבנוב ד"ת ולהעתיקן אם כן אפילו קפיר בודאי מותר להעתיקן ואף אל בב שתקלקלין נמה שהעתיקו מבל מקום אדעתא דהכי הפקיר אצלו שילחוד בו ואינו מקפיד אל הקלקול אם כן מדוויהו בריבי בשם אדעתא דהכי הפקירו אצלו בדיק דמותר להעתיק אף אל פי שתקלקלו קנת ובשם דלא יבוזו לבנב בדיק דאף אל בב דשתא אדעתא מקפיר בהבי מותר וזה דעת מור"ם שתמלה כתב שמותר לקרות מתוכו כי ודאי אדעתא דהכי הפקירו אצלו בלשון אחר שבשם זה מותר לקרות ולבעתיק אם"ם שתקלקלו ואחר כ"כ מיבולים ב"ר לבוף להשאיל ספריו ובבלל זה ב"כ שמותר להעתיק אפילו אינו מקפיר אל הבעתקה שבשם דלא יבוזו לבנב וכמ"ם בס"ם וכן כ"ל עיקר ודו"ק:

בידים וכן מחלק הרב המגיד ומביאו ב"י עוד כ"ל לחלק עיקר בדעת הרא"ם דאינו מולק שהם אלא בהפקיר אצלו בשם מבשם דשבשים בכל יום אמרי הבקר מדקדק מה פים בשקיש ומרבוים ס"ם מבא"כ הבא ומתא"ל מי' ס"ב מי"ב מיהו לענין הלבה בבר הבלי' לעיל סימן ס"ב ס"ק מ"ם בבדמב"ם: לב ישלם בל"ם כו' בבית מרב מבים בבן דברי הסמ"ב בשם בל הבמב"ם ומיתם אלא הסבנה לרואו' אבר מקומו' אל הסמ"ב שבתב הוא עצמו בדבר' הרמב"ם וכמ"ם לעיל סימן ס"ב בסיף י"ב סוף ס"ק ת"ם ועי"ם שבוכתתי מבשיקר בדברי הרמב"ם ודלא קשה מידי מה שהסינו עליו הרא"ב ובסמ"ב ובאר אחרונים ס"ם שבאבתי בזה: לג כל המוכר פקדון כו' עיין בספר מ"ה רף ק"נ ובמחבר ס"ם: לד נגללו פעם אחת לי"ב חדש - כ"ב הרמב"ם ובסמ"ב ורי"ו ובס"ע דבבי מביאה עבקו ל' יום וב"ב המחבר לעיל סי' רס"ז סעיף ד' י"ל דמבקיר שאני בין שהבקירו אדעתא ולא אמר שבריך לבוללו בל' יום שני בהבי מיהו דעת בטור דבש בבן בריך לבוללו בל' יום והמחבר אזיל לשמיים שבתב בב"י שבש דעת הרי"ף ורא"ם בהרמב"ם אבל בשמא לא מוכח מידי מדבריהם בה"ם הב"מ ובן דעת רש"י דמבקיר דתי לאחרים ומחבי' ר"ל ב"י בים ובן בראה עיקר דשמא קי"ל בשתם מחבי' ובראב"י דמשבתו בב ובקי ובן עבק הב"מ ובן בראה דעת בעל תת"ת ועיין בשת"ם ס"ק ת"ב עד ואם בוללו תוך ל' יום בו' מיבבא ליבשא דשבר בבם לבתחלה בבוללו תוך ל' יום בו' מיבבא ליבשא דשבר בבם: לה כי ודאי אדעתא דהכי הפקידו אצלו עיין בשת"ם ס"ק מ"ם מיהו מור"ם ז"ל בו' ובבא"ם מבבר' הבבר' בו' ובבא"ם אבל בשמא לא יבם כיון הש"ם וכיון לדע' מור"ם בבו דודאי דוחק שיבור מור"ם דלא בהמרבי בלא שבם ובבבם שבבו אל בבבר בתבקיב בתבבבי מבבם אבל בשתבקיב בתבבבו ה"ל"ם אבל בתבקיב ס"ת אבל מבינו נוגל בל ל"ב מבם ולא יקבא בן לבתחלה פי' בב ובבא בשון בבם אסור לקרות בו בן אסור להעתיק מתבו אות אחת אלא בבשות דמבא לים לבקרון וס"ת בבור בע"ם אבל מבבר ות"מ מותר לקרות בו ומותר להעתיק מתבו ואפילו לבתחלה אלא בבשות ובוא אמין לו בינבא בו לבי מבשבתקבו אלו יודע בים שבעבקב בבבב

רצג א אלא כמקום שהפקידו כו' הכי חוקים מנהגי בס"ם מנהל בתרא (דף קי"ח ע"א) לברייתא דר"ק חלוה ניתן ליתנה בכל מקום אבדה ופקדון לא ניתנו אלא לשמן ופירוסם דמחלוה יכול לכופו לשלם אם יש לו מעות או משלמים אבל באבדה ופקדון אע"ג דאפ' ליה זוזי לא מחייב כיון דגופא דאבדה ופקדון אינו כאן וכן ע' הכ"מ ובספר גרולי תרומה ריש דף קל"ח מקשה ע"ז דדבר פשוט הוא דחלוה לשולמא נתנה ואבדה ופקדון בשביילו הוה ולא תנכה מכנתי קושייתו דאם לא לתקנות חלי מינכרך מנא לאסתייגן מה שעיר אסתייגן דגזרת דיר חלוה על הקליוט דאע"ג דאין חלוה יכול לכופו לקבל הפקדון בחדבר מ"מ המלו' יכול לכופו לשלם בחדבר אי אית ליה זוזי ונם באבדה ופקדון יש קנת חידוש דאע"ג דיש כאן דבר אבוד אם אמר אותו דבר שהפקי' אבלו כגון חטו' מזומנים או כלי חמה ביוקא בו אי' לכופו לשלם כאן ובראם דאם יש לאנפקר אותן מעות עכשו שהפקיר אבלו כאן יכול לכופו לשלם לו כאן וכן בראם לפרש הדברי ספר נ"ת שם ע"ג דכתבתי לעיל סימן רנ"ב ס"ו דחוכם מדברי פתום' דהמפקיר אבל מבדו מעות אפילו מוכא אותם קונם שהוניאם שנפקר אי"כ לחזיר לשם אותם המעות כו' מיהו המוס דהמס יתן לו מעות אחרים אבל הכא אם לא בתחייבנו לשלם כאן לא ישלם לו כלל בראם דמייב וכן בלעפ"ד עוד כתב הכ"מ וז"ל אבל בעל המרותו' בשבר ל' מירן דחלוה יכול לאסכימו אאין בעק נידו לערוש מוכו אבל על אבדה ופקדון אפילו יאחר לו אולי נירך אוא אין לו לאסכימו דאסתמא לא הכוא עמו וע"ל זה אם יכול לאחרים אחם אבל"ד ולעפ"ד הכת"ת אם לא כ"כ אלא לרינא לדידן אבל לא לתרוכי ברייתא דאפילו בשוקן בדי לי מיסכו לפקדון בירך לא מחייב אלא מיסת ובאמת אפילו שוקן אין לי לנחרי לא כאן ולא בתקום אחר לא מחייב שבוקת אין לי אלא אחקנת הנאונים כדלעיל דיש בי"ם ובברייתא עדיין לא נתקנה שבועת מיסת ונם כראם דאבע"ת מיירי בשוקן בדי אבל בשמ' אי"כ ליבע אף בחלוה אחקנת הנאונים לא מייבי אלא בשוקן אין לי כלל מאי"כ הכא שרוצה לשלם לו בתקום שאלים לו ולאומר שאין לו כאן מעות וכן אסתמא לפרש"ת בנשם"ת שם וכתב וז"ל אם חלוה אומר ללוה בחדבר פרש לי כאן אם אשלחיך כי יודע אני שיש בירך אחון כו' וכן כתב הסור לפרש לעיל ר"ם ע"ר בשם הרמב"ן וז"ל חלוה אומר פרש לי כאן כי יודע אני שיש לך כו' פ"ז נשבע מיסת אשין בירו שקר לפרעון חובו עכ"ל ומוא מדברי בשם"ת שם ובראיתא בב"י שם ולפ"ז אם אמרים בנשם"ת אבל על אבדה ופקדון אפילו יאחר לו אולי בירך הוא אין לו לאסכימו דאסתמא לא הכיאו עמו ע"כ וכן הוא בב"י לעיל ר"ם ע"ר בשמו ומוא מבוחנים ר"ל אולי אשמע דשיינו אחא ואם בדברי מיירי אבי וכת"ם וכם' בידולי תרומה שם בשחקר אם אלא אולי ס"ם הוא ולא ידעתי מה שפא יש כאן אסיפא ס"ם יש כאן דאל"ב אאי' אין הלוחה לפקדון ועוד אאי' אפילו יאחר אולי כו' אאי' רבותא הוא זו ועוד דל"ל לאשמא דאסתמא לא הכיא עמו תיקן ליה דבלא"ם אין נשבעין על אשב' אחא ולכאורה הוא כראם לאחוק תיבת אולי לנחרי אך ק' לפ"ז היאך אסיפא דאבדה ופקדון אי"כ ליבע אפילו שוקן בדי אחוא אבלו ונם ק' היאך בכל הסמות תיבת אולי כאן לכך בלעפ"ד דתיבת אולי אסופך הוא וכך נ"ל אבל על אבדה ופקדון אפילו יאחר בדי הוא אולי אין לו לאסכימו כו' בלומר דאחלוה אסיפא דבאמתא אין לו לאסכימו הוא אם אמרים יש לו לאסכימו אבל באבדה ופקדון אפילו יאחר לו בירך הוא איכא אסיקא ברבר ואולי אין לאסכימו אסתמא דאסתמא לא הכיא עמו אבל מ"מ נראה דיכול לאחרי' אחם אאי' בשמא ורל"כב"ם אבת' רב"ם כן בלעפ"ד : כ אי' לתוכנו כו' שיוליכנו לבעלי או יתן לו דמי שוויו אלא בדי' לבלבת אחריו לאבריא כ"כ אם ג' אבנול ע"ם : ג אפי' נתנו לו בע"כ שוי' בשמ"ם ק' ואין דבריו מוכרחי' ע"ם ודו"ק : ד אבל אם אחד לאכיא לו כו' עיין ח"ם לעיל מ' ע"ר ומ"ם ק"כ : ה תוך הזמן כו' אפילו בישוב כ"כ בשם ג' אבנול בתרא ומוא הוא וכן אחמא בשמ"ע : ו אינו מקבלו אחכנו כו' אינא מוסכמא ע"י רב"ק לא יחויר לו בחדבר כו' ואבדה אחורת לבעלים בכל אקום וכ"ל אמנם אחרי לא הפקידו אבל תרעתו מיהו הייבו דוקא בשמאזירו ליה אבעלי' אם לאו אכי בעינן אקום אחשתר בדאות אבעלים בדלעיל ר"ם רפ"ו : ז נם אחי כו' ורש"ל ע"י אי' כ"ד אסק דבעי נ"כ שיאחר אי בעיב' אבדר לך ע"ם : ח אחפקיר אבל אחבדו כו' עיין בתשו' רשד"ם שיאחן מ"ו ותק"ד ובתשו' מהר"א ן' אסון סי' תכ"ד : ט דאשור

מו כד"ה בפקדון שהלכו בעליו למדינת הים אבל אם הוא בעמו כתב כאן ז"ל כד"ה שאין החפקיד עמו במדינה אבל אם הוא עמו כו' ואחש מדינה בל' הנת' ואם הוא עיר וכ"כ בטור בסדיה בסימן רס"ו סי"ם ז"ל וכדרך שאחרו בחביד' כך אחרו בפקדון שהלכו בעליו למדינ' הים אבל אם הם בעי' א"צ לטפל בהן עכ"ל מיהו יש לדקדק מדהתחיל שם במדינת הים ובל' הנמר' דמוקי לה בבי יסי' אבל אם הם בעיר דהן שתי קנות רחוקו' נ"ל דמ"ם אבל אם הם בע' אינו ר"ל דוקא עמו דנפק' בעיר ג' אלא ה"ק דוקא בשהוא במדינ' הים שהוא בעלם מבעין ולא ידענו את בוחו אבל אם הוא בע' ר"ל שהוא עם הנפק' במקו' ישוב במדינה אחת א"ל לטפל בו ולא"ז יסיו דברי הרמב' והמחבר והטור בסנין ג' ודו"ק ועמ"ש בפרישה בסי' רפ"ו :

רצג ב אין יכול המפקיד לתבוע כו' בפלוגא' אין הדין כן כמ"ם בטור והמחבר לעיל ר"ם ע"ד דאפילו בלוסו ביישוב יכול לתובעו במדבר בשטופן בדי שיש לבלוה מעות לפרעות לו בולו או אביו יותר מבדי סיפוקו שדי' לבדי קיומו בהיותו במדבר מיהו בלוה שרוצה לאפוי' לחלוה בלותתו דינו כמו כאן בנפקד דבכל מקום ביישוב יכול לאסוירו לו ולא במדב' בשאלוה' היתה ביישו' ומ"ם שבתבתי טעם הדברים : ב אפי' בתנו לו בעל כרחו כו' פ"ל סימן ק"כ בטור ובדברי המחבר בענין פרעון חלוה בע"כ דיש בו פלוקי דינ' : ג אבל אם אחר לאכיא לו כו' פי' הנפקד אומר למפקיד המתן כאן ואביא לך פקדון שלך והמפקיד לא המתין ונהנם מיד הנפקד אחר שבאתו אע"פ בשאחר שאחריות על הנפקד כן כתב במרדכי ובד"מ ולא *כביר שומן שכתב הא' דינא בל' זה אבל אם א"ל המפקיד * להביא לו והלך לו אייב הנפקד עכ"ל ולא דק לעיין המקום מקור הדין ופי' דברי מור"ם ז"ל בס"ם א"ל להביא לו דהמפקיד אחר לו כן לנפקד וזה אינו נכון דברי פי' מור"ם וכתב והמפקיד הלך לו ס"ת דהנפקד איירי לפני זה נם מצד הדין אינו נראה כיון דבלא הפקידו לוחן איירי כאן ובדמוכח מת"ם אחר זה א"כ מיד שנילם המפקיד שביקה ליה בבחזרת פקדון לידו וא"ל הביא לי פקדוני לא נרע הנפקד משליח שלא המפקיד שלוחו לקבל פקדונו ונהנם ביד שלוחו דהאחריות על המפקיד : ד אינו יכול להכריחו כו' דיכול לומר לו בבר קבלת הלך שמירתו עד זמן פלוני אבל לענין הלוה אין הדין כן בקביעות זמן הלוחה היא לטובת הלוה וכמ"ם המחבר בסי' פ"ד סס"ב ע"ם : ה אלא יאחר הרי בחריותך כו' כן הוא ל' הרמב"ם ובטור כתב דאם מקבל עליו הנפקד אחריות צריך המפקיד לקבל המדבר וכדאי נם הרמב"ם מודה בזה דאז הוה מדבר לו ביישוב ובן מוכח בב"י ע"ם : ו אי' רוצה לנאת כו' יכול להחזיר כו' אפ"ר שם כתבתי טעם לאם אינה הטור והמחבר כאן מ"ם הטור ומור"ם בהלוחה סי' ע"ד ס"א כי שם כתב אם התחיל הלוה לומר אני רוצה לנאת לחדבר כו' ונם סיים שם וצריך לקבל המדבר וכתבתי דאורחא דמלתא נקט הכא ואתם בפקדון מסתתא בשרוצה המפקיד לנאת ולילך בדרך רחוקה כדרך מדבר מפקיד את אחר לו ביד הנאמני' כפי' מ"ה התחיל כאן המפקיד שאחר רוצה אני לנאת כו' כדי להפקיד בידם ובהלוחה בשאדם רוצה לנאת בדרך רחוקה כדרך מדבר חלוה תשות מתחרים לנורך הדרך ומ"ם

כתבתי שם בלוה שאחר תלויהו לי לנורך הליכתי למדב' ובשאתלו מסיב לו נם רצוני לנאת שם ב"ל בחלו הכטיחו על קבלתו שם ומ"ם כתבו שם דצריך לקבל שם הל"ב לוה אחר כן דא"ל דאחר כן כדי לתבוע שם בהלוה בהכוה הלוחה בשלוש אפי' במדבר בל"ג וא"כ נם בירוש דיכול לחזור

לו

לו בכתוב כאן ר"ל והמפקיד צריך לקבלו דאל"כ למה"מ קאמר דיכול לבקשו וק"ל : ז ס"ג ואי אפשר לו להוליכו כו' ול"נ ואין אומרים לו כו' מטוס דהאומרים לו מסתמא בן בכ"ד סבן בן האומרים לאדם כמה ואיך יתכבד ואם כ"ד אומרים לו לקבלו עמו במדבר אז לא יסי' סאסריות על הנפקד כיון שברשות הוליכו עמו - וברמב"ם פפ"ו דשאלה וכטור שבביאו לא כתב כן אלא ז"ל ואי אפשר להוליכם עמו שמא יארע כו' ור"ל מ"ל לו לעשות שבלמו ונם בכ"ד ודאי לא ירשיבו לעשות כן על אחריות המפקיד דהוטב לכ"ד לעשו' עוב' למפקיד לאחר לנפקד שיבא הפקדון בכ"ד וכמ"ם ברמב"ם ע"כ נראה פשוט דט"ם הוא מ"ם בשיטן ואין אומרים וכ"ל ואי אפשר וכמ"ם ברמב"ם שבעתיק מתנו * וכפ"ם כתב ואין אומרים כו' ולא דק : ק כיון שא"ל שולך כו' פי' לא"ג דבמתנה ובשאר מביבים הולך לא הוי כוכי וכמ"ם הטור והמחבר בסימן קכ"ם ובפי' רמ"ג ע"ם מ"מ בשלוחה ופקדון ס"ל הולך בלשון זכי וס"ל כיון דהמתן בבר הוא של המלוה או המפקיד בל' כל דהו שאומר בלוה או הנפקד לשלים שמסרו בתמון לידו ילא מרשותן לגמרי ונכה בלה להמפקיד או להמלוה לענין שאם הנפקד הוחזק בפרן דהיינו יכול לחזו' בו ובשלוחה אפי' אינו הוחזק בפרן בת"ר ב"ם : ט אלא שהיה רגיל כו' דכיון שהיה רגיל להפקיד אצלו ודאי נ"ל למפקיד שנם עתה ישאר בידו ולבאורה נראה דהיינו דוקא בשאצל זה הנפקד שהיה הפקדון בידו לא היה המפקיד רגיל להפקיד דאל"כ מאי אולמא מאי מהאי : יוד וכן נמי אי שדר ליה כו' דמדשדר ליה ס"מ דניחא ליה שישלח לו פקדונו לידו וזכות הוא לו הנתינה לידו מ"ה אינו רשאי לחזור מידו ומ"מ כיון דלא עשאו שליח בשאר בהאריות על הנפקד

רצד א תבעו הפקדון

וכפר כו' נראה דאפי' לא הפקידו בעדים מ"מ בשתבעו זה פקדונו והוא כופר ואומר להד"ם ובאו עדי' שראוה בידו בשעה שאחר להד"ם נעשה עליו נזלן ומייב באונפים ואף אם יטעון ויאמר כוונתי במה שאמרתי להד"ם שלא הד"ם הוא שבא לידי בתור' פקדון אלא בתורת מכר דא"כ ה"ל לפרש דבריו ולא לומר סתם להד"ם ופ"ל ר"ם רל"ו ובדברי המקב' שנם שבועו שאריבה הוא מייב אפ' הפקידו בלא עדים ושם שעשה אחריב' הוא ובא"ם שם : ב מיד נעשה עליו נזלן כו' בתב מיד פי' אפילו קודם שבשבע על בבירתו ועמ"ם הטור והמחבר בס"ם זה וכר"ם ע"ם בכופר בשלוחה מבואר דאינו נעשה עליו נזלן (ואין כ"מ בזה דברי מב"ע מייב באונפים) ושם בתבתי והבאתי ל' רבי דמיירי אפי' בהו עדים שהיה תעות השלוחה בידו בשעה שבבר אם"ם בין שלוחה לבונאה נתנו אחרי' אח"ם בבר שהיה צריך לתעות בהותה שעה ודאתו לשלם לו לאחר זמן משא"ב בפקדון דלא ניתן לבונאה ולא להשתמש בשיבה : ג יבא' ראיה בעדים כו' ויפטר דבתיב אין רואה שבועת ה' תהיה בין שניהם ראה ראה צריך דוקא ראייה ומ"ם ויפטר אפי' משבועה אלמא נ"ב מהא דבתיב אין ראה שבועת ה' תהיה בין שניהם הא יש ראה פטור אפי' משבועה ואע"פ ש"ל שאלה בה יד אינו בחוקי אינם בראשיי לא מחזקינן לשבועה ע"ו בלאוד אם לא ע"י נלנול שבועה שבאנשה או בנגנה מידך ואותה שבועה דנאנשה או בנגנה דמשביעינן עליה מהום דיש רגלים לדבר לאשרו אם אין עדים ע"ו מאא' שברור לו שבפקי' פקדון בידו והוא מודה לו בזה והשתא' אין עמו מתבר לות שבו' ברשותו דבניבה ואונס אין שבועה . והא דבתיב שבועת ה' בו' אם לא שלח יד וכו' אפי' ר"ת דמיירי בשאינו מה לבינו דאיבא למיחש שאבלו הנפקד והמ"מ בתב דפי' הפסוק אבי הוא שהשבועה אם בנגנה ויפטר תהיה דוקא אם לא שלח יד הא אם ידוע שנשלח בה יד אפי' אינו בפטר בשבוע' שבנגנה ופש"ר ועיין בפ"ם שבראבק מאוד בזה בדברים שאין לבם שעם ובולי אפי' ועדיין לא בתב שם ישוב * לא"ם התורה שבועת ה' תהיה בו' אם לא שלח ידו בו' : ד שאם שלח בה יד בבר בתבאר זה בר"ם רל"ב פ"ם : ה צריך ליבשב שלא פשע בו' עשתה בין דלא מוחזק בזה ברשב בולי אפי' מ"ה לא מיישינן לה משא"ב בשלח בה יד לשתה בו דעבר על דעת המפקיד בידים וכ"ם אם היה דעתו לאסרה ע"י שנלח יד דנזל בידים :

ז מפני פקדון של זה שהלך ז (ואי אפשר) לו להוליכו עמו שמא יארע לו אונס ויהיה חייב באחריותו וכ"ר מפקידין ביד ארם נאמן אצלם מפני השבת אבידה לבעלים : הגה ° (מרדכי פ"ב פגזל בתרא בשם רא"ם ורא"ם בהרי"ף) ואם לא היה יכול להביאו בייאוב והולך להוליכו עמו למדבר מבא שבנה לו מבא שומר אחר לשומרו ונאנס מידו י"ל (ם) דפטור הנפקד ° (מרדכי פ"ב פגזל) :

ר ° (סור ס"ם) שלח לו פקדונו ע"י אחר ° בין שאמר ליה הולך לו או תן לו פקדונו חייב באחריותו וכ"מ חייב באחריותו הבעלים ביון שבעל הפקדון לא עשאו שליח להביא לו לפיבך אם בא לחזור וליטול מיד השליח רשאי בר"א שלא הוחזק הנפקר כפרן אבל הוחזק כפרן זבה השלי' מיד בשביל המפקיד ואין הנפקר יכול לחזור וליטלו מידו ומ"מ חייב באחריותו עד שיגיע ליד המפקיד (ות"ל פי' רל"ם סעיף כ"ם אם המזיר לאחת המפקיד) (י) ויש מי שאומר דה"ה נמי אפילו לא הוחזק כפרן ס (יא) אלא שהיה רגיל בעל הפקדון להפקיד לזה : שהופקר אצלו עתה באחרונה ° (כ"י בשם הר"ן ספ"ק דגיטין) : וכן נמי אי שדר ליה פלניא גברא מהימנא הוא אע"ג דלא פטריה אינו יכול לחזור בו וחייב באחריותו :

רצד הכופר בפקדון או שטוען נגנבו ששה סעיפים :

א ° (סור ס"ם) ב תבעו הפקדון וכפר בו ° (יא) מיד נעשה עליו גזלן וחייב באונסים ופסול לעדות ולשבועה בר"א שיש עדים שבשעה שכפר בו היה ברשותו אבל אם אין עדים לא שמא נאבד ממנו ואמר אכפור בו וארחנו עד שאמצאנו ואחזירנו לו :

ב ° (שם) לא כפר בו אלא טען נגנב או נאבד אם אמר שאירע הדבר במקום שיש עדים מצויים ג יביא ראיה בעדים לדבריו ויפטר אפילו משבועה ואם לא יביא עדי' לדבריו ישלם ואם הוא במקום שאין עדים מצויים (ג) ישבע שהוא כדבריו ומגלגלין עליו בשבועתו (ג) שלא פשע בשמירתו אלא ששמרו כדרך השומרים ושלא שלח בו יד קודם לכן ד (ד) שאם שלח בו יד קודם לכן ליהנו' שמנו נתחייב אפילו נאנס :

הגה ° (סור ס"ב בשם ירושלמי והרא"ם) ויש אומרים דאפי' איכא עדים שנגנב או נאבד ה צריך לישבע שלא פשע ומגלגלין עליו שלא שלח בו יד אבל אי איכא עדים שלא פשע א"צ לישבע שלא שלח בו יד :

ג זה

ם דפשוט הנפקר כתב רש"ל סימן כ"ב בשם רא"ם סוליבו הנפקר דרך יפר שאין בו שבבה גדולה ונגזל שם פשוט אבל אם יאן סיה ומבלוהו וגזלו מייב ואם הפבו"ם מודי' שמבלו אין דין בבו"ם שמבאבל בשבם ובוסל ומייב הנפקר לשנו' מתוכו ואם בלשיים מנזם לו אינו מייב לשוביא ע"ם : יוד ויש מי שאומר בו' ולשיל סיתן קב"ם שפ"ב כ"ב בשיטות ופ"ם : יא אלא שהיה רגיל בו' רבינו שהיה הנפקר' רגיל להפקיד' אבלו ודאי בינתא ליה להפקיד שבם בתם ישאר בידו ולבאורה נראה דהיינו דוקא בשאבל זה הנפקר שהיה הפקדון בידו אבל לא היה המפקיד רגיל להפקיד דאל"כ מאי אולמא מאי מהאי : יב כיון שהיה המפקיד רגיל להפקיד אבלו ג"כ מבל מקום בין בשבם אין המחלה יכול לחזר אין רבונו של המפקיד שיהא מקבלו ביד אחר אי' לחזור בו בן מחתא בש"ם ופוסקים ושור ראים דאם בבי הלוחם בבל ענין אי' לחו' בו אע"ב דאלמא אלמא מהאי :

רצד ג מיד נעשה עליו גזלן עיין בשמ"ם בד ומין כ"מ בזה דסרי בב"ם מייב באונסים בו' מ"מ ב"מ לענין שבשבם אסור בבלעיל סימן ב"ב ס"ד : ב יסנם אסור בדברי שאינו ברשות שבבנב לו אבאבר ואינו ברשותו ובבנב ואינו בבנ"ם זו ראינה ברשותו דאוריתא הוא בין דבשבועה זו אסור אבאו מתבלוחים ובבי מוכח בש"ם פרק הגזל סוף דף ק"ז ורים פרק שנים אוחזין דשבועה זו אינה ברשותו דאוריתא הוא ע"ם אבל שבועה דאינו ברשותי דלקמן סי' רל"ם הוא תיבנבן כיון שמחלה ומשניתין אותו שאינו ברשותו מחשב דשמא מיבור נתן בם : ג אלא אבא בשמירתו בתב רבי ירוחם והביאו בהגהות דמשבעינן ליה אלא בשבע אבל לא אבי שבבנב אבבנב אלא בבוונה ואבאבר לשון זה משמ' דמוחים דאבא ולא בזבר לשומרו בראוי אלא אלא אבא בן בבוונה ובבי אינמא לאבינא ס"ע אמונין ובבראש בם וכ"כ הב"ח : ד אם אלא בו יד קודם לכן בו' אמתא בפרים' בעינא לא אלחתי בם יד דהיינו לעשות בם מלאבה אי אבר הנאם ולא בפי' ר"ת שתבעה אלא אבלה וכן אמתא דעת הפוסקים וכן נ"ל עיקר מדאמרינן בש"ע המפקיד בהא קמפלגי תר אבר אליחות יד בריך אבראן ותבי בי"ל דא"ב אבראן אמתא דלא"ע לשון אליחות יד דהיינו לעשות בה מלאבה אי אבר הנאה ובבי ניחא דלא מיבעי' מה שבבנב מ"ם אבינ' אלא בבוונה אבראן בבוונה בבור פי' ר"ת . נם מה שבתב הב"ם בש"ל מיבור נראה דבבל מודים לר"ת דשבועה

בשעה שאחר להד"ם נעשה עליו נזלן ומייב באונפים ואף אם יטעון ויאמר כוונתי במה שאמרתי להד"ם שלא הד"ם הוא שבא לידי בתור' פקדון אלא בתורת מכר דא"כ ה"ל לפרש דבריו ולא לומר סתם להד"ם ופ"ל ר"ם רל"ו ובדברי המקב' שנם שבועה שאריבה הוא מייב אפ' הפקידו בלא עדים ושם שעשה אחריב' הוא ובא"ם : ב מיד נעשה עליו נזלן כו' בתב מיד פי' אפילו קודם שבשבע על בבירתו ועמ"ם הטור והמחבר בס"ם זה וכר"ם ע"ם בכופר בשלוחה מבואר דאינו נעשה עליו נזלן (ואין כ"מ בזה דברי מב"ע מייב באונפים) ושם בתבתי והבאתי ל' רבי דמיירי אפי' בהו עדים שהיה תעות השלוחה בידו בשעה שבבר אם"ם בין שלוחה לבונאה נתנו אחרי' אח"ם בבר שהיה צריך לתעות בהותה שעה ודאתו לשלם לו לאחר זמן משא"ב בפקדון דלא ניתן לבונאה ולא להשתמש בשיבה : ג יבא' ראיה בעדים כו' ויפטר דבתיב אין רואה שבועת ה' תהיה בין שניהם ראה ראה צריך דוקא ראייה ומ"ם ויפטר אפי' משבועה אלמא נ"ב מהא דבתיב אין ראה שבועת ה' תהיה בין שניהם הא יש ראה פטור אפי' משבועה ואע"פ ש"ל שאלה בה יד אינו בחוקי אינם בראשיי לא מחזקינן לשבועה ע"ו בלאוד אם לא ע"י נלנול שבועה שבאנשה או בנגנה מידך ואותה שבועה דנאנשה או בנגנה דמשביעינן עליה מהום דיש רגלים לדבר לאשרו אם אין עדים ע"ו מאא' שברור לו בזה והשתא' אין עמו מתבר לות שבו' ברשותו דבניבה ואונס אין שבועה . והא דבתיב שבועת ה' בו' אם לא שלח יד וכו' אפי' ר"ת דמיירי בשאינו מה לבינו דאיבא למיחש שאבלו הנפקד והמ"מ בתב דפי' הפסוק אבי הוא שהשבועה אם בנגנה ויפטר תהיה דוקא אם לא שלח יד הא אם ידוע שנשלח בה יד אפי' אינו בפטר בשבוע' שבנגנה ופש"ר ועיין בפ"ם שבראבק מאוד בזה בדברים שאין לבם שעם ובולי אפי' ועדיין לא בתב שם ישוב * לא"ם התורה שבועת ה' תהיה בו' אם לא שלח ידו בו' : ד שאם שלח בה יד בבר בתבאר זה בר"ם רל"ב פ"ם : ה צריך ליבשב שלא פשע בו' עשתה בין דלא מוחזק בזה ברשב בולי אפי' מ"ה לא מיישינן לה משא"ב בשלח בה יד לשתה בו דעבר על דעת המפקיד בידים וכ"ם אם היה דעתו לאסרה ע"י שנלח יד דנזל בידים :

דמנוסם אלא אבלא אינם אינם בכלל מנוסם אלא מעתה כם ומאינם כרשותו ולכך
צריך ליזהר רבמתבעיין אותו אלא אלא נם יר בדר׳ לערם נמבועתו תרוייהו
אלא אלא נם יר לעשות מלאכתו ונם לא אלא יר לאבלא קב״ל ולא ידקנא מאי
קאמר דאם כיון דקי״ל צריך ליזהר אלא אלא נם יר מעתה מיינו לעשות נם
מלאכתו לו אפר אום אבלא בעילם ואם כן אינים דאבלם נכנס מתנ׳ ואלא
נם יר ואי״ב כמנמנע אלא אלא נם יר
הני כין לחר וכין לח׳ ודוק(עיי׳ כתבו׳
מוסרי״ם ס״ם ס״ם) ; ם זם אמתרנו
כו׳ עיין בהמו׳ מכי״ם מ״ב סי׳ רע״ם
ומ״רע״ב ונתמונות רפ״ם סי׳ תל״ח :
ו והנים מרים אנאנם כו׳ כ״ל דהיינו
דוקא אמנדים אומרי׳ אליתא כוו מתם
אנומל המפקיד דאינו אנאנם׳ אבל לא
ידענו אנים אל המפקיד וכן מדוקק
אותר מ״ל מרמ״ם בסור אנאנם ומנים
מרים אנאנם בידו אחתן אנאל המפקיד
כו׳ אבל אם אומרין ידענו אנאנם לו
אליהא אבל לא ידענו אם הים מתם כזו
אנומל המפקיד צריך ליאנם וכום
כיאם דל״ק עם אנקא אנ״ל אל מרמ״ם
מנ׳ המפקיד נבי הים מרים אנאנם
כו׳ דלא מהי לאוקמי׳ בנאי דמ״ב הרי
אם מרים אנים אום כמו אנומל
המפקיד ומ״ב אנומם זו דמתם הים אום
לאתם ומלא״ם לא״ת מ״ם ומ״ק : ז
בנגב הפקדון כו׳ עיין בנאם מ״ם מ״ק ומ״ר
אמ״ר כו׳ ומתבתי דמ״ם נקם בנומם
נם נאם מתום דנאומם ליבא כאל
לאוניא מיד אלאנים מזויין וכו׳ ט
אימתיתמי׳ אם״ם דמ׳ הכומם (דף
כ״ו) אלמרינן אתם אלאנים מזויין
בנב הוא ומייב כאל וכן הוא נאמר״ל
אם ומ״ם הרמב״ם מ״ר מם׳ בנגב דין ר׳
אנם אנור נאם״ם מ״ן מאמת דאם״ל הכי
מ״ם נם מ״ם בנגב אלא אומם אנאנם
לאומר בנאיל מרמתו לא נאמרא כלל
ומכי מוכא נאם״ם מ׳ הכומם אם דמוקי
לאמתני דאמר הריני אנאלם ומינו c
נאנא ומא״ב מתנא אנגב מנאלם אנאלומי
כאל לאומר דאוב׳ כ״ם ומיירי אלאנאי׳
מזויין דבני הוא - אלמא דאם לא אמר
הריני אנאלם אנאל לבעלים אם״ב דאם״ם
אמי׳ לאנאי אנאוב לאנאות דין ודוקא
לאומר דאמאוינן כאמר הריני אנאלם
אנאל מיד לאומר ודו״ק אבל ט
אעיקר דמ״ם אם״ם נקם נאנור
לאנאי׳ מזויין אוב אנאמתי באנאנות
הרמב״ר דרים אלבות בנגב הוא ונם ב״ב
אלאנאי׳ מזויין בנב הוא ונם ה׳ הא׳ אם
אמר כן אלא אומם אמתו ליאנב נם ובבי
הרמב״ם כן ומינר אנים אנומם׳ מומנם׳
בזמנם לאם בדברי הרמב״ם דרים ה׳
בנגב אנים כמוב לאנאים לאנאים מזויין
אנגב אינו בנב אלא בולן כו׳ ומבי׳ כבוכם
כמו אמ״ם דרמב״ם אנרמאנו אנת ה״י וכן בהנדאמי׳ אם כאנ״ם וכן באמר
דאומי׳ אינו בולן אלא בנב וכ״ב אמנרל אוב אם ומנם כיון בזאם ובבבי הרמב״ם
אנגם הרמ״ם בנבאם ומינומו ב״ב ע״ן ע״ם ובו״ק וכב״ל לאמן אי׳ אמ״ם מומנם ג׳
בבמ״ר אם בולן ולא בנב כו׳ ולאמ״ר אמינו ומנאם הוא (ומיי׳ באמנו׳ מבי״ם מ״ב
מי׳ רפ״ב וב״ע ומ״ל מי׳ ה״ם ה״ב) : מ אומם דין אם אנגב מיין בנמ״ם
ה״ק ו׳ מ״ם דלבמ״י כיון אנמנא אנגב אנגב אנו אנומרי׳ אמוייבי׳ לאלא לאמתפקיד
אב״ם ומן ומיירו לאומי׳ הנבנם אמתת יר אנגב וב״ב אנור בבבי׳ ע״ם אב״ל
מיומו לא״ם ומאנור אנומר כמירות ויונא אמ אלו אנגב
אלאן בדיון אלא כיון אנינו אנאנר כלום אלא אנורם לאוניא אינו כן הוא
בבבי׳ ומור לאריא ומאנ׳ הוא : ם י״ם דאמרין אם אנמנן כו׳ ומבי אנגאתי בב״י
לאמן ה״ם אל״ם אנאנב אנגב אנגב וב״ב אנגב אנגב אנגב אנגב אנגב אנגב אנגב
אנגב אנגב אנגב אנגב אנגב אנגב אנג

ג והיה לשאר השומרים כנגן השואל שאמר מתה או נגנב וש"ש והשוכר שאמרו נגנב' או אבדה אע"פ שהם חייבים לשלם משביעים אותם שבועה שאינו' ברשותם ואח"כ משלמים רמי הכחמה או החפץ שאנו חוששים לו שמא עיניו נתן בה ואם אמרו הבעלים יתר על זה היה שוה כולל בשבועתו שאינו שוה אלא כך וכך :

ב (ב) נמצא כל שומר שנשבע שבועת השומרים כולל בשבועתו ג' דברים (בת"ס פי' שלי"ם וכית יוסף) ד ששמר כדרך השומרים ושאירעו כך וכך ה ושאינו ברשותו ושלא שלח בו יד קודם שאירעו המאורע הפוט' אותו ואם רצה לשלם נשבע שאינו ברשותו וכולל בשבועתו שכל כך וכך היה שוה : (ג) ו (מלם (ד) ולא (ה) רגם ליסבע (ו) ואמ"כ מוכר מנגב קנם (ז) כל שבע (מ) דאמי מעלמא (ם) אבל לא (י) שבע (יא) דמגופא) ° (סור מ"א) :

ג יש

כנ"ח שאינו ברשותו ואח"כ משלם ג והה"ה לשאר השומרים כנגן השואל שאמר מתה או נגנב וש"ש והשוכר שאמרו נגנב' או אבדה אע"פ שהם חייבים לשלם משביעים אותם שבועה שאינו' ברשותם ואח"כ משלמים רמי הכחמה או החפץ שאנו חוששים לו שמא עיניו נתן בה ואם אמרו הבעלים יתר על זה היה שוה כולל בשבועתו שאינו שוה אלא כך וכך :

ב (ב) נמצא כל שומר שנשבע שבועת השומרים כולל בשבועתו ג' דברים (בת"ס פי' שלי"ם וכית יוסף) ד ששמר כדרך השומרים ושאירעו כך וכך ה ושאינו ברשותו ושלא שלח בו יד קודם שאירעו המאורע הפוט' אותו ואם רצה לשלם נשבע שאינו ברשותו וכולל בשבועתו שכל כך וכך היה שוה : (ג) ו (מלם (ד) ולא (ה) רגם ליסבע (ו) ואמ"כ מוכר מנגב קנם (ז) כל שבע (מ) דאמי מעלמא (ם) אבל לא (י) שבע (יא) דמגופא) ° (סור מ"א) :

ג יש

דמשבעינן אותו אחלם ואמ"כ משלם כאמר' אד אעפ"י שהן חייבין לשלם אבל אם מ"כ ראם שלם מתחלה דמשבעינן אותו שאינו ברשותו ולא יכחש : ב נמצא כל שומר כו' עיין בס' לחם משנה פ"ד מה' שאלה ופ"ם מה' שוחן ודו"ק : ג שילם כו' לי' אלא מיר כשאמר מריני משלם ריגו כשילם ואע"ג שדעת הרא"ש דבעינן דוקא שבשע שאינו ברשותו דאל"כ לא שני בחמירא לחור אר שילם ובמכו אחרינ תלמידיו בסור ור' ירוחם מ"מ דעת כל הפוסקים אינו כראם כן וכ"כ הנ"ל ומ"מ ועיקר ולא כמה"ם מ"ק ו' ואחרינן בש"ם שואל אד שילם מ"ם כיון דכל הנאם אלו בדבורא לא מקני לים כשילם וכ"כ הרי"ף והרא"ם ושאר פוסקים וכתב כ"י בשם הר"ן דלפי זה אע"פ שיכא שאחתם אשואל לאיתם בש"מ דמרי דשיר נשאים במרי דשיים לא מקני לים כשילם בדבור ואחיאו נ"ם וכ"כ התוספות · ומשמע דשואל שאחר מריני משלם אע"פ שנשבע שאינו ברשותו לא מקני לים כשילם אד אים לד אמם נחכי מוכח לפרי' כהרא"ם אפי' אשאר שמרי' לא קני כשילם בדבורא בשלמא אד שישבע ג"כ שבוע' שאינו ברשותו א"כ אם דאמרינן שואל אד שילם אע"פ שמר ונשבע לא מהני דאל"כ אין מלוק בין שואל לשאר שומרין · וכן מוכח בסור (ואע"ג דכתבתי בסמוך דשאר שומרים לא ס"ל כהרא"ם איינו לענין שאר שומרין קונין בכסף לא אלא בשבע אבל לענין שואל משמע דס"ל כהרא"ם) ובא"מ כתב לקמן מי' שר"ם אל מ"ם אמר' בשואל ומיהו אם שלם ואמ"כ נתבע אנגב קנם בכסף נראה דס"ה אם נשבע ולא שילם קנם בכסף הלכתיל מי' רב"ם פ"ג ורביגו כאן חדא מבייהו נקט אכ"ל ונגנב היא בידו אלא דוקא נקט אסור שילם וכרפי' : ד ולא רצה כו' דוקא שילם מדגולו אבל מיכא דהכריחו מדיין אר אסוכרת לשלם כגון שאמר אעפ"ש ולא רצה לשלם או שאומר מיני זודע מיכן בנמתיו דהוי פשיעה ולא רצה לשלם והכריחו הדיין ובגם מתכו בעל כרמו ל"ם בשבע כן הוא בש"ם פרק המפקיד ובפוסקי' ובתב בשבעות מדיני דריב"ם דקדק מדברי רב אלפס ורמב"ן דמיכא דלא מוכרח לגבות מתכו בעל כרמו לא מיקרי אשרמי' אכ"ל ור"ל מדמיים רב אלפס דהא אגבים לאחרני' מיניים ותיפק ליה דלא שילם כדבריו אלא אע"פ שבע דוקא מיכא דגבה מתכו בעל כרמו וכן מבתב בתוספות והרא"ם בשם ע"ם וכ"ל דבעי בש"ם אחר מריני אשלם ומזר ואמר מיני משלם מהו דאפ"ם אל נב דלא מני הדר נים מ"מ לא מקני ליה כשילם אמנם אם אשרמי' לבית דין כו' דבתם שאני אאחר מריני משלם ולא שילם מדיין הלכך כשאחר אחר כך מיני משלם אשרמי' לב"ד וכיון שנתחיב לשלם ולא שילם לא מקני ליה מ"מ בכא אמר' ר"ל ד"ק עיין בהרא"ם סוף אבוות מי אמר מני בשבע ורבם לבגל אליו שבבות אחרות ואמר מריני משלם אעפ"ש מקני ליה כשילם ועיין שם : ם ולא רצה ליתבע כלומר לא רצה לעמוד בבנעתו ואם רצה לשלמני אם בשבע אבות אשומרין ושילם אמ"כ קנה כל שבע דאמלאה בני אחר רצה בפרק הגזל קמא (דף ק"מ) וכ"ש

כל הפוסקים · היינו בשבע אחלם לא הני אחר כמ"כ בשאירה לחו' אר שילם כ"כ הה' פרק המפקיד דף ל"ד ע"ב ד"ה אלא ע"ש : ו ואמ"כ מוכר הנגב ה"מ אפי' נמכר אח"כ ולא הוכר הנגב זכה בשבע דאמילא כגון ביוקר כדמוכח בש"ם בני עובדא דביש וכן מוכח נפו"אלא נקט מוכר הנגב אמנם בכל ועוד מוכח בש"ם שם דאפילו נמכר אח"כ בנגב אשומר כל אלא יבא אשומר אחר מריני אחלם וכ"ם אפ"כ ביוקרא ע"ם ודו"ק : ז כל שבע דאמי מעלמא אינו אחר שילם וכ"כ הרא"ר ע"מ אהבלות אלא ובמ"ש ס"ק ו' כתב בחתם דאם הוקרם שבאמה אחר אבוקדה בידו דא"כ הבקר ליתן אלא דאי אוזי' בשעת אבקדון ואינו שנתמשך אחר ה"מ' אבשיב אל הרא"ר ובקשם עליו דהא אליבא בתרא דרבא בכ"ם מקני ליה אמשעת נגנב ואליבא קמא מקני ליה לאחרונ אמשעת אבקדון ולפמ"נ עיקר כהרא"ר ובא"מ דבכי דקנם לאחרונ אמ"ת הא קאחר דבשבע כאחר לו לבשבנגב ואהרבם לאלמני אבל אינו אבקדון אמ"ת אם הנא ליה לבקר לקמן לבי דוקא הוא מוכרח לאלם לו בפי שעת אחיאה אם לא הוא רוצה ליתבע דאילמא אמשעת אבקדון אבל אם אמרו אשומרין אבל אם אמרו אשומרין אבל אם אמרו אשומרין

בשומר שכמה דמעלמא ופ"ג שנלפע"ד בסברת הרא"ש אינו מכרעת מ"מ בלפע"ד מסתי' אחר לפסוק כן כיון דר' זירא מסתם דס"ל סכי וכ"כ ס' אמ' לדעת הרמב"ם ואיינו סלא מילא הרמב"ם בין שומרת נשנס או לא : יב אמי כסף וכלים בני בשומרי' כש"ע לברא"ש ופייעתו ולפרמב"ם ופייעתו אפי' בפחות מש"ע וכמ"ש לעיל סי' פ"ז סעיף ד' :

רצו א סמין אומרים מינו לפטרו מסבות' בו' עיין בסמ"ע ס"ק א' מ"ש בזה דבר' אמ"ש ובלפע"ד דברי הס"ם בכוכי' ומוכרח לזה' כדברי הש"ך א"ן הסם לחלק בין אמון לסבות' בס"ל שכתב' הסמ"ע אמ' דקסם על מז"ל לסוגיא אחמון מיד בעליו כו' אינו ככון בכסף מנו דאוריית' אום וכל ס כא דאיכא מנו אסור מדאוריית' אמון וא"כ הבסרך לומר שהחורם אקיל' אחמון ולא בסבוסם יוסם דוחק ועוד דמה אסם יש בדבר אם מנוע' אמיא לכלל אמון וכמ"ש הרא"ש אלא בא"כ ל' כמ"ש אפ"ם וז"ל ע בסאים אומן לאסור עכמו אמון בשעבותיו אינו כחסבתו אקבל עליו כו' אר הוא אכמו אם מ"ל בכסף וחסא"כ בחינו דאמון מאסור לאסור ב"ל אכ"ל ובחתא יש אסם לחלק בין אמון לאבוע' ודו"ק עיין בתשו' מגי"ם מ"ב סימן רל"ב : ב אלא אמין זה חנו אוב כו' דהיים אעיין מיאו דוקא אבא כיון בהקיר אבלו וכן נמ"מ לא אחרינן ליה כאמן כתנו דאי בני כופר אבוס הייים אעיין כיון אבלוס לו ויים כפירה אבל בעלמא אחרי' אפיר מנו בכא"ב כמ"ש לעיל סי' ל"ב בשם אחוס' ומור הוכחתי אם כן אחקוות אחרים וכבר אסרתי כזה לעיל ס"ם ע"ב בריבי מבי אות ו' ע"ם ועיין בסמ"ע ס"ק ב' אר מ"מ כיון דאיקר הבסוסה אינ' אלא אקבת מז"ל אקילו בה כו' ולעמ"ם לעיל דבעלמא אחרינן אפיר מנו בכא"ב אין צורך לזה אלא בשותפים כיון דלא הים כפירה אחרי' מנו ודו"ק : ג אבל אם אומן כו' עיין בסמ"ע ס"ק ג' אר אבל אם יש בידו אסר אל זה אינו נאסר אלא בשא"ר בתנו כו' וכ"כ הטור וסמ"ם דבריך ליישב אל אבני' דהמזרחי ס"ר בנקיטת אמן מסתם

לבאורם

ג ○ (סור כסף הרמב"ם ומ"מ בשם אבן מג"ם) יש מי שאומר שאפילו היה הרבר המופקר או המושכר או השאול שוה פרוטה הרי השומר נשבע עליו ואין אחר מהשומרים צריך להוראה במקצת ולא לכפירה במקצת ורבו החולקי' עליו בסה שכתב שאפילו היה הרבר המופקר שוה פרוטה נשבע עליו ואומרים שצריכין ם כפירת (יב) שתי כסף (סור כסף רמב"ן ורא"ם ומ"מ בשם הרשב"א וכ"י בשם ר"ן ובעל המאור ובתב בכ"י הכרבר ריפס ראוי לרון שמתם הרבים והמאמרים)

רצו המפקיר בעדים וטוען הנפקר ננב או להרים וכו' ח' סעיפים :

א ○ (ל' רמב"ם פ"ב רשכירות דין ח') א' המפקיר או המשאיל או המשכיר את חבירו בערים או שלא בערים דין אח' יש להם כיון שהורה זה מפי עצמו שהפקיר בידו או שהשאילו או שהשכירו הרי זה נשבע שבועת השומרים ג (ג) שאין אומרים מנו לפוטרו משבועה אלא לפטרו מלשלם (וי"ל דאחרינן מינו ליפטר אשבועה (ב) אלא אמין זה מינו סוב ב לכן לא אחרינן ליה) ○ (סור ס"ל בשם הרא"ם ורי"ף ע' כל הנשבעין) :

ב ○ (סור ס"ב) ג (ג) אבל אם טען לא הפקרת בידי מאומה ולא השאלתני ולא השכרתני או שאמר אמת

הפקרת

יוקנן לא אילם אילם אמם אלא כיון שאמר השומר הריני משלם . אמ"מי אלא אילם ונמצא הנגנב וכה השומר בכפל וכ"כ הפוסקים וזלת הרא"ם והטור שכתבו דאינו זוכה בכפל כשאומר הריני משלם ולא אילם עדיין אלא כשב' כשבע אינו ברשותו וכ"י אסיב קנת עליכן בוה ומנ"ל זה ות"ם הרא' דהשביעו המפקר לנתרי כדי שלא להכניס ראשו בפלונת' ומור"ם כתב' אדין המוזכר בשבע והמוסכם ע"פ דעת כ"מ דהיינו כשבר אילם ונמצ' הגנב דוכה בשומר בכפל ופר"ר אם הארכתי ליתן טעם לרא"ם והטור ואין בהסנת דברי הכ"י עליכן כלום : (הנ"ה וכתב הנ"י אם כשם ברשב"א דאם הוה לם כ"ב עדי' שנאבפה או ננגבה מידו ואם"ה רוצה לשלם לו אלא מקני ליה כפילה דמתפלה לא אסיק המפקיד אדעתיה אילם לו השומר כשיהיה לו עדי' בכה"נ דפטור בו ולא מקני הכפילה מתפלה אדעתי' דהכי וה"ל כחוכר לו בכפל בשתא דלא מהכי אכ"ל : אכ"ב) : ז אאפי' היה דבר המופקד ס"ם נשבע כו' פי' אפי' היה הוה אלא ס"ם נשבע עליו שבועת השומרים אא"ב דילמ' מדכתיב נפ' שומרי' כסף או כלים דהיינו שיהיה הפקדון לפחות שני מעין וכמ"ם בר"ם פ"ח ס"ל דלא לכל מילי דשומרין קאי נם פירוב פרטיות ים כאן נמ"ם שם נם בטור שם נוכר פלונת' זו אי בעינן שתי כסף או לא ותימה דהמחבר שתם שם דלא בעינן שתי כסף וכאן כתב דעת הסולקין ומגרבי' שתי כסף בהחרונה ונם בכ"י כאן כת' דכדבריהן ראוי להורו' שהמה הרבי' והאחרונים אכ"ל וכד"מ בהיאו וצ"ל דהתם שם ומחך אמ"ם כאן שהוא נוף הדין : ח כפירת שני כסף היינו שני מעין שהוא כסף דהשוב בפחות שבתורה ויש לה מדבתיב כסף או כלים ונראה דהאי כפירה ל"ד קאמר אלא ר"ל תביאה שתי כסף שתבאו המפקיד לבעו' לו פקדונו ששוה שתי כסף ואף אם השומר מודה לו שהפקיד בידו שוה שתי כסף אלא שנגנב ונאנס' מידו אייבו בתורה שבועה וא"נ ש"כפרו דברי המפקיד וק"ל :

רצו ג סמין אומרים מינו לפטרו מסבות' פי' כשהפקידו בלא עדים אף דאם רצה היה יכול לכופרו ולומר אלא הפקדתני מעולם והיה פטור מסבות' השומרי' לא אמרינן מינו לפטרו מסבות' כי דוקא בטוענות אמון בקילו לו' מינו כי קשה להוציאה אמון מיד בעליו אבל היכא שנפטר בשבועה מהנאות אמון אין רצו ס"ל לפטרו מסבות' מכח מינו וכי"ל סכתב מור"ם בסולקין (וכן הרא"ם ופייעתו) ס"ל דאמרינן מינו לפטר מסבות' וכ"כ הטור בשם הרא"ם בסימן נ' נ ס"ד ז"ל אין מילוק בין אמון לסבות' דסבות' אתיא לכלל אמון דשמא לא יטבע ונמצא מתחייב אמון אבל ס"ל אלא שכאן מודה הרא"ם דאינו נפטר מסבות' אמינו דלא הפקדתני מעשה שכת' הטור כאן בשמו וזה דאין זה מינו טוב דאין יכול להעיד בפני המפקיד לומר לו הפקדתני מעולם או הזהרתיו לך כיון דהנה פומד ינדו ויודע האמת שהפקידו ולא הזהירו לו מסא"כ שעבת בנגנב ומתה דאין המפקיד יודע האמת ויכול להיות שכן הוא כדברי הנפקד ומכתימא על ○ ס"ם שנדוק ליתן טעם לפנס לאה ס"ל לרמב"ם דלא אמרינן מינו לפטר מסבות' ושמתו מבואר ונגלה דלא הקילו לפטרו מכח מינו כ"א כדי להשאיר האמון ביד בעליו דקשה על מו"ל להוציאו האמון מיד בעליו וכמ"ם בסי' נ' נ ס"ו הכ"ל דקאי אשותפין ואריבין והאפטרופוס' שתקנו מכמים ליטבע בהן אשבעת פחק של השותף שהשבו שמא מורה היתר לנפשו לפסוק בידו אמון השותפין בשביל שכר טרחו שם כת' הרא"ם דאמרינן מינו לאפטורי' מסבות' אף דנם שם אמינו דאי בעי היה אומר לא נשתתפו מעולם הוא מינו דהשוה מ"מ כיון דפיקר הטבות' אינה אלא תקנת מו"ל הקילו בה ותתימה על מור"ם ז"ל שלא כתב שם בהנהותיו בס"ע ס"ב דעת הרא"ם דאמרינן שם מינו לאפטורי מסבות' בה"ם בהן וסם ס"ל לבתבו כיון שהם המה מעולקי' בדין דהמחבר אפק כרמב"ם דלא אמרינן ליה מסבות' מינו והרא"ם ס"ל דאסור מהסבות' בהמינו ולא בהן דאין נ"מ בהן בדין אלא בטעם וצ"ע : ג אבל אם אמן כו' כלומר אף אמרינן אמרינן מסבות' דאוריית' בהמינו דאי בעי הוה אמ"מ אם טעם כן אלא אמולם כלו' אם הקורתיהו לך אמור בטעם : אבל אם יש בידו אסור אמינו דוקא בשאין כיד המפקיד אסר אהפקיד בידו אבל אם יש בידו אסור ס"ו אינו נאסר בשתנה הקורתיהו לך אלא כ"ד בהמינו דאי בעי הוי אומן נאנגנו ויש נאנגנו אמנה דאוריית' ונאמר אף אמרינן אמרינן לך נאמר בס"ד בהמינו זה ואין אמרי' בפקדון אם :

אמת שהשוירו שטר כיד המפקיד מאי כעי ה"ל לישלנו כידו כשיחזירו י"ל דסתם אשטכת מינו שכידו לעטון נאנסה מידי משמ"כ בשטר שכיד המלוה על הלוה דאינו נשטר כשטר אייב בתאריות הלוואתו אף בתוכפין : ד כמקום שעדים מצויים

בכר נתכאר זה בסימן רנ"ד וכמה דוכתי דילפי' לה מדכתי' אין רואה שבועת ה' תהיה בין שניהן פא יש רואה אינו נאמן בשבועה ול' ברחב"ם והביאו הטור סוף קנת בפנין אחר ז"ל בנון בתקום שעדים מצויים שהוא בפנין שא"א שאירעו אונס אם לא שידע הדבר כו' דתשמע הא שתתא א"ל להביא ראייה והתחבר לא שפתיקו תשום דם"ל דתשמע צריך להביא ראייה ובתשמעות לשון הרמ"ם כתבו הטור שם בסי' רנ"ד ס"ב (והמחבר שם ס"ג) ושם כתבתי דלא פליג הרמ"ם דלשם עם הרחב"ם שהוזכר כאן ס"ם ומשתמ' * אלא"ם שהביא ל' המחבר * בתחוקן ושפתיק ל' הרחב"ם שיש תקוש לטעות בו : ה אבל אבן לכתבלה אתרינן ליה בו' הטעם דלא שטעינן בעד בתבע בלוש עד שיטעון הוא בעצמו לאחר שאתרינן ליה ויל שליש ליה ודומ' לוה כתב הטור והמחבר לעיל פי' ע"ב בתוניא תלוה על הלוה שטר שאינו תקוים ע"ם :

ו הרי הטומר נשבע היסת בו' גם לטוענו תאה הפקדתי בידך ואין אלו אלא תתשיש קמ"ד דא"ל הטומר לישבע אלא היסת דכיון הטומר תשיבו אילו הפקדת בידי ולא יותר ומה שבתת אתה כיטל"ל סילך בתה שמוד' שהרי א"ל אתה נוטל תשמע שאין כפין בידו לשחזירו לו ובאיחד כופר בכל ומ"ם אח"כ תאה הטם הפקדתי אצלך והטומר אומר לא הפקדת' אצלי אלא כ' נשבע שבועה דאורייתא כו' כתם מיירי בשאין הכ' שהודו בפין לשחזירו לו שאינו תבקש לבחזירו וזהו הכ"מ בת"ם שם נשבע ש"ד תפני שהודה בתקנת ולא תשוה שבועת הטומרים דאלו תשוה שבועת הטומרים היה צריך לישבע לעול' תשא"כ בתשוה תודה הטומר הילך ויעין בת"ם עוד בדריסה תוה • והוא ד"ל פ"ל דכל פקדון שבועת בפין א"ל הטומר לומר תה שהבקת אתה נוטל שבועת כתו הילך דבלש"ב כיון שבפקדון עומד ברשו' המפקי' ה"ל כתו הילך והא דאית' בגמרא וכתבו הטור בסי' פ"ם שכ"ם בוה אומר עד הנין וזה אומר עד הסלון דהייב ולא תקשה בהילך תוקי לה בשברקינו הבירות דאז אינו עומד ברשות המפקיד וכמ"ש הטור שם ועד"ר : ז תאה אל שעוריס נשבע היסת כו' נראה דנשבע היסת דלא הפקידו תיטין ואז נשטר אפי' תשעורין שעודה לו דבא בתבאר לעיל בטור ובדברי המחבר בסי' ע"ק ולקמן בסי' ת"ו והוא תגמרא בטוענו סיטין והודה בשעורין דפטו' אף תן בשעורין ולפי מ"ש תור"ש ל' סי' פ"ק סי"ב דאפי' יודע הנתבע שחייב לו שעורין פטור תטו' דתעיל ליה יש לפרש שבועה אם שעורים דאפי' אם נשבע שבשעורין הפקיד בידו אפ"ב פטור לחזיר לו הבשעורין שעודה לו בשבועה דאתרינן שתקל לו על הבשעורין תדלא תבעו אלא סיטין : ח ולא תדיס דלא איכרי בהדלק יד בה דאז עומד

הפקר' בידי או השכרתני או השאלתני אבל החזרתי לך נשבע היסת ונפטר אפי' הפקיד בידו או השאילו או השכירו בשטר (י) נאמן בשבועה בנ"ח לומר החזרתי לך במינו שהיה יכול לומר נגנב אם הוא ש"ח או נאנס אם הוא ש"ש ומתה מחמת מלאכה אם הוא שואל וכשם שאם היה טוען כן היה צריך לישבע מן התורה בנ"ח כך בשטוען החזרתי צריך לישבע כעין של תורה ° (ל' רמב"ם פי"ב)

ג °(פור ס"ב בשם פרמב"ם) (יא) בר"א כשהי' השום' יכו' לטעון לום' נאנסו ולא נצריך אותו להביא ראייה על טענתו אבל אם היה חייב להביא ראייה על טענתו כגון שהיה ד במקום שערים מצויים אינו נאמן לומר החזרתי אלא ישבע בעל השטר בנ"ח שלא החזיר לו וישלם והוא דאמר לו ישתבע לי שלא החזרתיו לך ° (פסנו' הרמב"ן פ"ב דבאלפא) ה אבל אנן לכתחילה אמרינן ליה זיל שלים ליה :

ד בא להחזי' פקדונו וא"ל המפקיד אין זה פקדוני אלא אחר הוא או שלם היה ושברתו או חרש היה ונשתמשת בו • ק' סאין הפקדתי אצלך ואין אלו אלא חמשים • ובעל הבית אומר זהו שהפקדת בעצמך ומה שנתת אתה נוטל י (ו) הרי השומר נשבע היסת כשאר כל הנשבעין שאין כל שומר נשבע שבועת השומרים האמורה בתורה אלא בזמן שמורה בעצמו על פקדון כמו שאמר המפקיד אלא שטוען שנגנב או אבר או נשבר אבל אם אמר זהו שהשאלתני או שהשכרת לי או שנטלתי שכר על שמירתו והבעלים אומרים אינה זה אלא אחר או נשתנה מכמו' שהיה הרי השומ' נשבע היסת או שבועת התורה אם הורה במקצת • כיצר מאה סאה הפקדתי אצלך והשומ' אומ' לא הפקדת אצלי אלא חמשים נשבע שבועת התורה מפני שהודה במקצת לא משום שבועת השומרים • מאה כור של חטים הפקדתי אצלך והוא אומר לא הפקדת אצלי אלא ז מאה של שעורים נשבע היסת כשאר כל הנשבעים בטענה כזו :

ה °(פס פ"ב דפכירות) מתנה ש"ח להיות פטור משבועה והשואל להיות פטור מלשלם • וכן מתנה בעל הפקדון על ש"ח או ש"ש ושוכר להיות חייבים בכל כשואל שכל תנאי בממון או בשבועות ממון קיים וא"צ לא קנין ם ולא עדים :

ו °(פס יון') טען זה שהיה שם תנאי והשומר אומר לא היה שם תנאי נשבע השומר שבועת השומרים ומגלגל בה שלא היה שם תנאי :

ז °(פס יון י"ם) טען שהפקיד אצלו וזה אומר לא אמרתי ס (ז) אלא הנח לפניך ולא נעשית לך שומר נשבע היסת שלא קבלו אלא כדרך

לבאורם דסיינו ס"ר מתם וכן כתב הכ"מ לפרי"ל דדקת הרי"ף ודסוי דסיינו ס"ר דלא כתתום' כע' ממוכר את סכיתם (דף ע"ריס ע"ב) שכתבו דסיינו שבועה דרבנן ודמוס' לא כ"כ אלא לפי' ר"ת דס"ל דאי סתן נאנסו ליכא ס"ר כיון דלא סודה בתקנת אבל לפי' רקי"ל אבן דלא בעינן סודה בתקנ' בשמנס נאנסו א"כ גם שבועה זו ס"ר היא אכ"ל ולפ"ר דגם סבור ופס"ם שכתבו ס"ר לא ס"ר מתם קאמרי אלא שבועה כעין דאורייתא קאמרי ולא נאו אלא לומר דצריך לישבע בנק"ת דודאי לא אבכתן ס"ר אלא בשפ' נאנסו דרתא שבועה אליה דאל"כ כל א' יטען נאנסו ואין אלא מכיר בשקרו תשא"כ בשוטן בתוזרתי שאלה תבחישו ליכא כאן ס"ר ובמש"ל סי' ס"כ ס"ק ס"ו וכן מ"ש הרי"ף בפ' המפקיד בירי ובירי שבועה מחורם בנתקוסי תבנא לא נא אלא לומר דגם בהחזרתי בפי ס"ת נאנקוסי תבנא כמו אלו שתן נאנסו אבל מ"ש אייכו תדרבנן ובשתא הרי"ף ואסור לא אליני אתתוסות ולא כתב"ם דת"ש תחום' שם דסיינו תדרבנן מ"ת מורים דבפי אנקוסי תבנא דהא כתבו דהך שבועה תדרבנן ובתקנה קורם שבועות היסת כתו אסיא דהכותב דבונגתוס כתובת' וע"ש תפיר' שסיא ערוב דקאמר אתם דסוי תדרבנן בכ"ל ובונגתו' וע"ש עסיטא דבפי בק"ת וכת"ם לעיל סי' ע"ר ובא"ע סי' כ' ובכת"ם שתוסטו' נוטייהו בע' הכותב וכ"כ רביכו שתשון תקיכון בעסיטות בסוף ספר הכריתות וז"ל תינו אתרי' אף סיבא שבריך שבועה דרבנן תינו דאי בעי אתר שבעה תפליותא אע"פ שבעות' שבעה אינה ס"ר כיון שבשבעה שטוען ליכא אלא שבועה דרבנן הבא דאתרי' התפקיד אבל תכירו בשטר בשתן לוחר החזרתי לך בשבועת תינו דאי אתן נאנסו וכך שבועה דבאנסו כוי תדאורייתא עי' שבועות שומרים ואפילו בכי תטוען בשאי תינו כיון שבשבעה שטוען אלא דרבנן בתזרתי לך שייכא שבועה דרבנן בכ"ל וכ"כ בעל תאור בע' התוכר את הבית דף קכ"ד ע"א וז"ל הבא שבועה נאנסו שבועות תחורם עכשיו היא דסיינו שבועות השומרים תשא"כ בשבועה תזרתי לך דבתורת תינו היא דאתיא ותדרבנן כעין דאורייתא היא כעין נאנסו אבל היא עכשיו אינה שבועה תחורם בכ"ל ולא אתרי' תשוה"ל וכן תוכח לתריא בתוס"ם' תז"ם דף ל"ב ע"ב ד"ה ה"ל תתוייב שבועה כו' ב"ם בתחלת הדבור ודו"ק וכה"ג תתם כתב הרב תת' עי"א תהלכות שכירות בני אם יש ע"א בשכח ותוא אומר שפרעו ותביאו כ"י לעיל סי' ע"ב ס"ו ס"ם וסיינו שכתבו הרתב"ם ותתבר וכשם שאם היה סוטן כן היה צריך לישבע תן סתורה בנק"ם כך בשטוטן תזרתי צריך לישבע כעין אל תורה הרי דבשוטן נאנסו כתבו

שצריך לישבע תן התורה אלא רש"ל דבשבועות שומרין לא בעי סודה בתקנת וכ"כ הרתב"ם לפרוש שם יין ס' ואין אל' תן שומרים צריך לסודות בתקנת בכ"ל וכ"כ שתבר בכתה דוכתי ותפ"ק בשוטן תזרתי כתבו כעין אל תורם (וכ"כ הטור לעיל סי' קכ"ג סעיף ה' ותפ"ג דהשת"ם שם כתב בש"ק י"ר דסיינו ס"ר מתם כבר שבתי שם עליו ע"ם) מבתב דסיינו תדרבנן אלא דבריך בק"ת כעין אל תורם וכ"כ בשת"ג בעין ס"ם מתם כבתב"ם וכל זה ברור וכ"מ בין ס"ר מתם ובין שבועה כעין דאורייתא לענין נתתי' לבכתים וכן לענין הסוך וכן לענין תסור כדאיתא בסי' ע"ז ס"ם וי' ו"ג ובור יש אתר בפקיתא ודו"ק : ד נאנסו בשבועה עיין בתרא"ם ר"ש קתא דתניעא שכתב דאם יש לו ע"א תסיות לפטרו תן הבשבועה והוא סותר לת"ם לעיל סימן ע"ז ס"ו בבג"ם ובת"ם שם : ס בר"א כו' עיין בתסו' תבתי' ס"ק ס"א סוף דף קכ"ז : ו תרי תבתר בשבע היסת • עיין בשת"ם ס"ק ו' עי' דבין בתבתר תסינו אלו הפקדת בידי ולא יותר ותם שכתת אתה כוטל ס"ל הילך בתם שתורם כו' וכן כתב בש"ם ולפי ענות דתתי דלא תבשם סילך אסור ליה אלא תבתם דבין דאתר תם שבכתת אתה כוטל לא תורם בדבר שבתרם ותינן בדלעיל סי' ע"ת סכ"ג וכן כתב בית יוסף לפרש • ולפ"ז י"ל דבאן לא סוי הילך ובגון שברקנו בפ"יעתו וכ"כ תתבר בוטים לעיל סי' ע"ת סכ"ד וע"ש עיין בתסו' רפ"ר סי' מ"ת : ז אלא הנח לפניך כו' ע"ל סי' רנ"ד ס"ב

בבאר הגולה

כרבותו

ח אבל לא יודעינו אם היה בתנאי אם לאו כו' כתב הכ"מ והכ"מ דסייגו דפע"ג דהתרים תחילה' המפקיד בתחילה בדבר אחר אבל אם לאו כו' כתב הרשב"ם דאפילו אם סוגן תנאי היה ביניהם בכך וכך ואח"כ מסר לו הפקדון בעבי עדים אחר אם לאו כו' דמיירי בהתחלה ולאחר מסומר בתנאם זו מסר' תנו לאפוקי אם סוגן תנאי היה ביניהם אחר מסירת הפקדון כמו שנא' דלאחר בתנו ובכ"מ בסמ"ע ס"ק י"ג ע"ב ; ס לפיכך ישבע כו' כתב ס' אם קבל היתה בעדי עדים אחרי כדר כתב הרשב"ם אבל וז"ל לא אמרתי אלא הכא דאפקיד אבל בלא עדים אינו נשבע היסת כו' ולכן הרבה מרבים אחרים שהיא ס"ר שהרי כתב אחרים תנו היא וכדומה אם היה סוגן נאמנו היא בלי עדים ואינו נשבע אבל זה אינו אלא בעדים ס"ל לבאר בכ"ל ובגנות הרב אחים על אחיותו דאמנו הכא דין שיבעא סומר ואינה ליישבע ס"ר אבל אלא כם יד מייב ליישבע ג"כ ס"ר בהיות אנשי בעדים ולא חיירי בכ"ל (ובכ"ב כתב הכ"מ) ולפע"ד לא יבר לא ס"ר ס' אם דומה אין כוונת ס' אם לבקשת אחים שבשבע ס"ר ובשיטת רי"ל דמיירי מבר בלבול אבל כוונת ס' אם דמוכח מהרשב"ם דבעדים זו אינה תנאי היא ס"ר אפי' בלא בלבול כגון אינו עדים אבל אלא יד ואינו נרשומו מדכתב מתוך שיכול לומר אחרתי כדרך הסומרים ובאמרתי כו' הרי כיון שאינו נאמן אלא מחמת דנאמנתי ובאמרתי כו' אינה נשבע אחרון אם אינו נאמן אינו נשבע אחרון אם אינו נאמן אינו נשבע אחרון אם אינו נאמן אינו

לו אלא שאומר כמו שאירס הסיתן בשלך כן אירס בשלי ואע"ג דאיתא לה מינו לא היה נאמן דהוי מינו בתקום עדים אכ"ל ר"ל דאמן אסורי שהו הכלי כיון שנותן לי' מונסק וכן אי' הטר"מ מלובלין ומהרש"ל בחידושיהם והוא עצום:

ונראה לי שגם דעת הרא"ש כן דבע' לי' הוא נשך אבל אם אינו כל אלא וסרי"ל דהתום' אמלן מעקינן מיתתי נשמון לו לקוח או אסר אסנות וכן בפרק אכותב אביה דבריהם ולא הניח נשוא מקום אך אקלא וסרי"ל אסקבו מסכות שומשמי רש' אפשר אלוה רק בפרק אמשה אלוה אביה אתמא עוברי דשומשמי אלא נראה דש"ל דאמרי אמה כיון שנותן אחזתי לך וזהו אמר הוא אינו ענין כלל לנמצא ביר יתומים אחרי אתה אינו שונן לחר"ם לו לקוח רק אחזתי וזהו אחר הוא אלכך אמשה דאי אי יסיר אימן מונסק לא היה נאמן אעילו ליכא ערים כלל דאי אינו בתקום אדים:

וכ"כ הבתוקי יוסף ע' אפשר אלוה בני עובדא דשומשמי ז"ל וכתב הריבש"ל ז"ל אפילו בלא עדי פקדון אם הוא מודה שפקדון זה נותן בו אימן מונסק ויש ערים אבן הוא נראות נאקר בחי' זה שאומר מפקיד מו לא אימן נאקר בשום אינו וכן נראה דעת הרשב"ם וכל הליכא דעדי פקדון לא בחי אימן מונסק אכ"ל ור"ל דלאבי אינו נאמן בחינו דלקוח בחינו בתקום עדים וא"ם דאפילו ליכא עדים אבל נראות אנאקר אבי' זה שאומר מפקיד לא אימן הנאקר לומר אחזתי לך לא אלי וזה אחר הוא אם דאי דאי אינו בתקום עדים. ומ"ם ויש עדים אבל נראות נאקר בו' לומר דבכ"ג אי' אינן אחזתי לך ואין אוס אבן כזה עדי אינו כלל אינו נאמן דבכ"ג אי ליכא עדים נאמן הנתבע:

וכן מ"ם הנמו' אסר"י מאסרי' מ' ערק אחזו כאן ז"ל מיאו אם יש עדים לזה אנאקיר לזה כליה אינו בו אי' אלוני מונסק ורא אותו עתה עדו כלי אלוני ואי' אלוני לא כל כחיבי לומר דיבר אקלתי ואמרי' הוא אמרי' הוא כיון דאי אי' מונסק אע"ג דאין אבן אינו אי' אלוני אינו אי' אלוני אינו אי' אלוני

דמיכא דאיכא עידי פקדון ולא מוכיחין אפי' מהיתומים • ואם דלא מיגלו דאיים עם ס"מ מתקבל דאפיק דבא זבא דרבל' ואפרש דאגדת מיתתי בדברי' הפוסקים להפסיל ולהסכיר מנוסח מי"ל • דכיון דאפשר להפסיל ולהסכיר אין מסרי אלא מכרו אפילו דרך למכור כלי אפשרי להפסיל ולהסכיר. • ובדברי הרא"ם בריבים אלו דמוקים מתני שכתב בש"ג ונ"ל בדקתין גברא דאית ליה דבבא אריב' ונקבי' ליה מיבים ויסיבי' ביהלי' קרוב לסבר ודחוק לפסק' ודוקא דבב' אריב' אבל דבר מסויים לא ידע אלמא פקדון כיצחו גבים ואמא מהרים ויסיב מיתב' ומקיל ליה תיתי' כיבא מקיל ליה בסיתנא אם מכי לחייבר לקוח אוא כיבי כו' ונראה לפרש דהייבי' דילמא אחר מיתה יביא המפקיר עדים שמפקיר ביד מכיסא כלי שים בו סימן זה ומאחר שהביא עדים אל כך אין לפס לב"ר לפשלים אלא לפרנסת אותו מעל לעדים ויבירו אם זה אוא דבין דעידי הפקדון מוחבי' מי' מוכסק וסרי אנו רוצין אותו מי' אחת ירינו ה"ל בעדים ואם לבני יחתי דלבני דיירי כל זמן אלא ראוא בירו אבי לחייבר לקו' אוא בירי בתנו דהמזרתי לך אבל ליתתי לא שבני' מילתא דלא שכיח ובריבי' אנו לפראותן לעדים ואם יבי' רוצו ה"ל עדים ואם אפי' לאחר מיתת המקבל אבל לפש"ר לא כיון יפס דא"כ מיאך מחוזק קוביים אתו' שמקבל אם אקוים לכן מיאחר בעבו אב"ר אמוא אלו דעו אסרי לא אוכירו בדבריהם כלל בשמא אמת המקבל רק נחר אבי כתבו דבהכותב עיקר שמתא אוא ראין לנו לשמון ליתתי לקוח כיון דלא אחיר הוי מילתא דלא שכיח' ם' וכן משמע לדברי בתוספות ע' הכותב וע"אמים אלוים דאמר דא"כ מיירי אפי' לאחר מיתת המקבל • ולדעת הרא"ם ז"ל אמוא סוגר דלא מבני בבי"ר אמוא אלו רוקא בבני אחוכב • אבל בתוספות ג"ת לומר כן • ונראה עיקר כאמו' בזה וכן אוא אמת בהגמ"ר ע' ג"כ וכן משמע לדברי הרמ"ם ז"ל אפי' בחיי המקבל נמשמש דחייבי' אמת יביא עדים שמפקיר בידו בסי"ח וכן משמ' לדברי בשמ"ג בוף הלכו' נגלות דף קע"ו ע"ב וגם ס"ח דף ק"ט סוף ע"ב אחת כדבי' הבא"ר מיירי אפי' בחיי המקבל ובכותב מיירי לאחר מיתת המקבל אמו' דלא אחיר אמת דלא אבי סעין בש"ב לקוח בתנו דהמזרתי הוינו אמוא אכון אמוא כבר ביר ב"ר אין לך דלא גדולה מזה אפרי אנו ב"ר אם עדי דאיים וכן אוא בב"י ע' ג"ב לבדיל וכן משמע בתרוכי ע' המשם אלוים ומדברי' הר"ב

ח ואפי' הפקיר אצלו בערים אם לא ראו עתה בירו נאמן לומר
החזרתי לך ט או נתתו לי במתנה ואפילו אם טוען הפקדתי
בירך חשוב וזה אומר החזרתי לך והלה אומר והרי כך וכך היו
ונתנם בחבית פלוני ונמצא כרבריו אפילו הכי נאמן הנפקד
לומר החזרתי לך את שלך י ואלו אחרים הם אפילו הפקירם
בערים אבל אם ערים מעירים שהפקיד בירו זה החפץ ז וראוי'
אותו עתה בירו אינו נאמן לומר מ חזרתי (ולקחתי ממך) או
נתתו

דסעני'ליתתי לקוח נתנו דהחזר תי
סיתני'נ"כ אי ליכ'ערי רמס סעני'לפו לקוח כתנו דהחזרתי ת"ס וכ"כ אכ"ו סס
בשתו וכנס ברמ"ס ס"ס וכ"כ בריסבא פרק הכותב וכתב על דברי המוס'ולא
כפירש ס"ס וכ"כ עוד ברמב"ן בחדושיו פרק חו"ס נבי אסי עובדא דאיתא
התם בדף מ' ז"ל ומתרומס לזה אתפקיר אצל מרבו בערים ומת ותבע מפקיר
אם מיורסים ומורו אמוס ביד'מאניסס
דאיכא ערים ולא רמס מי לא אמינן
לפו אבן מאי דאתי אמין אמינן אבוהן מזרתי
ולקחתי ממך דהיו כאתן נתנו
דהחזרתיו לך ומ"ס אמס חזרים
נאקרון עכ"ל ואכיאו אכ"י אם בפרק
חזיה ומ"ב דכתב עלם אכ"י ז"ל
ומיהו מרולי אמרולים אמרולים אמסקין נס
בדין זה אל יורה כפף עכ"ל לא ראיתי
איכן נמתאקו ביולי אמרולים כזה
ומרבנא אנאתי לעיל דאפו' אמסיכין
לזה ונס אמפי' אוי אמסקי לפו
לאמרולים לא אבקי'מאי דאמיסא
לפאי'מקמי אסיקא דאמרולים ונס אם אכ"י אכתו אמיק בנאמיות נא'אנולל
בתרא בנס ברמב"ן וברמ"ס דאפילו בנולן אמכיכן לפו לקוח כ"ס בקרון :

נמצא לפי זה מס אסיג אמת"ס ס"ק י"ס על אמ"ס בת"ס רמ"ס נכלי
ערים מיירי באינו אמיר כו' אלא כרת אסיג עליו בזה
דלעניין דינא יפה כיון בזה דבעינן לא אמיר ות"ס אבאת"ס אכן מוכח בלשון
כו'לפי ת"ס לא מוכח מיירי ואפילו מאחר אכן דעת ברמ"ס אא כבר כתבתי

אמין דברינו מיקר דזה אלא אמיקר כאמולקים עליו (ונס בשת"ס נופים בסי'קל"ר ס"ק י"ב נבי לוקח מאותן כתב דבעינן ערי רמס ע"כ מיינו מאמת' דאל"כ
הוי אמרינ'ליה לקוח בתנו דהחזרתי ומ"כ כיון דאמרינן לנוקח כמ"נ כ"ס ליתתי) - ונס ת"ס אמת"ס אכ"כ בר"ן בסרי"ם אמין רמיס אמרי סר"ן כלל דאדרב"
בר"ן מאמת לאריא דאמיס יתומים לאניסס - ות"ס הר"ן דאמ דבעי'אלא יאמ אמיר ורגיל מיירי בריכא ערים ר"ל ערי ס ירמס רבנא"נ ורמי מוכיאין כיון
מסיוריסים כין מאבינן אפילו אים אמיר ולא אים אמוכא רגיל ליכנס כיון דלית ליס תנו בכלל דאמ אריכא ערי אקרון ורמס אלכך מוכיאין אתנו אמי'ליכו נותן
אינון כלל אי אכנתן אינון ואינו רגיל - אבל אינאמ מילוק כזה כיון אבינן מי לאת זה לא נזכר בר"ן כלל ואיריאמ מאמת אס רמין מילוק ע"ס : מיהו נזה
ס"ל לאסיג על ת"ס ב"מ"ס אף כאיס לו ערים אלא יאמ רגיל רכיון אים לו ערים אאפילו בירו אאפילו ליכנס לאס כמי וכדאוכס אכל אפו'ואמאפ'
אוהו בכלל מה אסיג עליו וכתב ובערנב אבי אכבות אבי אכבות יאר כו'ס : מיהו אריכא דרא או ערים אאר מותו אף אהיס ואין רב אמ"כ ער לדין או לא אעני'ליתתי
לקוח בתנו דהחזרתי אבל אם יתומים אוביים בני אלקחה אכינו נאתנים כתנו ראנו אחזרינהו כיון אלא רמוהו אתה קיים לדין כן אינאר מרבני אתנ"ן
עם'אלמנות ר"ל אבנול כתב ובלעז"ר ראף אפו'ל בע"ס ואכר את אבית נבי נאנאו ראא אעני'ליתתי אילאא אבית אזרי ליס כאן אקרון ואף
אנולס כ"ל דאוי אסיקא דריכא וכת"ס לקאן אי'אס"ס אי"ג : מיהו אם אימתים אוביי'בני בריכים ליאבנא אינאת וכת"ס ברמ"ס בע'אכותב ואבור ואר"כ
(נבי אם נותן אינאנים ואוא בעכנים אסיו אוכיאין תן אינתים אם אינאו אוא כאשונני'בני בריכים ליאבנא) : וכתב אסיג"ת ס"ק י"ב אף ראיי'ל לעיל ס"ס ס"ס
וס"ס ע"א ראין אינרים נאבנים אלא ליאול ולא ליאבר אבני אכא דנע"ס נותן אינאכים ואחר אים לו ערים אינ'ראוא בע"ס אסוא אלו ת"ס אי'ל כאן הן נאין
ליאול אינר הנע"ס אכ"ל ואין דברינו נכונים דס"ס אן אותקים ואקנאי'אינאר'ליתא דאריכא דאינרים אותבי'בני בריכ'ס ליאבנא כת"ס אפו'ואסו'ואמתבר לעיל
אי"ס ואבאת"ס נופים אס ס"ק מ"ב וס"ק כ"ב וכבא ע"כ אותבים בני דאל"ב אי'ליס לאמוינ וזה ברור : וברמס דאריכא אים ערים אבכלי זה אופקר בירו
ראוהו אתה לאחר אותו אז אבינאים אותים אבוא אקרון רק אאין ערים אם אינאו אבלו אינאים ערים אי אפקירו אבלו נאתן אבינאתן אינתן אותנא אפי'אכנתן
אמיר ואין כראם אדברי אהרמ"ל ע'אכותב אינתן י"ג אבל אם אין אינאים ערים אם לקחה אבינאן אע"כ אינרים אנפקרין נא לירו ואריכא אדי רמס ראם
דאעני'לו אלקוח בתנו אאים אבינאן אי לא אים אורה ביאוא אקרון רק אים יכול לאעני'בתכירה נא לירו כי אריכא דאעני'לו לקוח בתנו דהחזרתי אינ' דאריכא
ערי אקרון ואריכא ערי רמס אע"ג אאינאים ערים אאתת אלא אאויר ואינ'ס אכא : ולעניין דינא באינו אמיר ואינ'ס אכא ואינו רגיל דאריכא אלתא
לאינבותא דאתוכב ואריכא ערי אקרון ורמס אע"ג ראיתא אתוכאיות ואר"ס ראיתא אמולבים אינתים : אייכו אבעתא אבתבנו דאינלתא דלא אכיא לא אעני'
ליתתי כראתרינן בפרק אתוכר את אבית דלא אעני'לו נאנאו ואלאי לאתתיו אבן אבית : בפרק אתוכר אבית אבלא אעני'ליתתי נאנאו בבני דאעני'
לו נאנאו וא"ס כל אירי דלא אכיא'יוכת"ס לעיל א"ב נא כאן אין אוביי'ליתתי אינתים : וע"כ יש לפרש אך דאכותב בעניין אמר ואי'ראמ"ן ואראמ"ן בכלי
דאינתי לעיל : ונראה לפרש דס אם אים ראת אאבינאים ביאא אאות אל אינתוכ : ולכך אייתי בגמרא תלתא אוכני לוחר לאו דאריכא אבי הוא אלא דאאבינאן
דר'אמי ורב נאתן ור'אבא הוו ראיים כן ע"ל אותן ראתה ס"כ ס"ת ראראות כיר ריין לרין כן ע"ל אותן דעתו - ולפ"ז אינ'ס לומר כמ"ס אבי"ף דלאבי אייתי
אנך תלתא לאיתר'ראלבא ראותא ביאבא אינ אלא כראי'וכן נראה אפי'ראמ"ס וא"כ כתב יש לריין לתת אקרון כו'אם אלא כתב כן עאאר אריב'שא אאתוביכן
דיין זה אלוי נאותן ראת אדיין ראבא"ג אם'אבאראין אבינאן אמור לבאים לו אאן זה אם אינו אמור לבאים לו אאן זה ואמבא ראתא
אאין זה אאאן אל אתת אוכ'ו אן אינרים אל"ל ואינרא ס"ל אינר בגמרא נאבא לפי ת"ס ראמ"ס דנזאאן אים אין אוביי'אן אבינאים באותר הדעת וכ"ש
אתאבר אינינו אפי'לו ראות לבאיינים אאינו אמיר אין אוביי'אן אבינאים אבס ה"ס אינכא ראינכא ערים אאפקירו בירו אך דאריכא ערי ראמ אין אוביי'אן מינו אפילו אין
אבינאן אמיר ונס כלאו הכי זה אוקאי'ראבינאן לפו נאבנאו א"כ אוי אאינאא אינ אלא אים אבינאן אאור או אראנ'ל דאייל לאתם ולא אים אבינאן אאור או אראנ'ל דאייל לאתם אינ'ס אינ'ס אינ'ס

רצח א כל שומר כו׳ המפקר בתם כדעת הרמב״ם וכ״פ הכ״י ופר״ם שם כתבתי שם לתחו׳ על הפקר זה תחתר הרבר״ד והרא״ם ופסיר והמ״מ בשם הרשב״א כולם הסכימו לדעות דברי הרמב״ם כנס וכו׳ הכ״ל הם״מ ולעיל סי׳ ס״ה העלתי כדעת הרמב״ד ורבותיו והכתתי עוד הכן דעת הרמב״ן ופר״ן ופר״י ס״ם ומה הסקשם בשמ״ם מדברי הכ״י סי׳ נ׳ סי״ם בלא״ם דברי ר״י מגומגמים הם׳ שכתב דעיקר מדברי הרבר״ד לא קאי אם״ים לו לירא ע״ם ודו״ק : ב כגון המפקיד אצלו כיס כו׳ וא״י ליהנות ומחלם - ובשמ״ג מפין ע״ם דף קפ״ו ע״ם כתב ע״ו ז״ל אמנם כדין זה אני אומר שאין כאן אלא שבועה דרבנן מאחר שאינו חודה נדבר שבתבין כך וכך דינרי׳ הוו בו והשאר ע״י ובשבועה דרבנן אין אומרין חשוא״ל ״ם הכ״ל מחכילו לעיל סימן רכ״ב סס״ו ושיטו בהשגת הרשב״ד ע״ה׳ מה׳ שלה אמר׳ בבר הנים הר״ן ע׳ שבועות הרוייים דברי הרמב״ן הרשם הסגם זו וגם ה׳ הם׳ שם כתב וכבר רמם הרמב״ן שבר׳ זו בשעם בכון בתרוסיו בשבועות גם ה׳ לו הל הסמ״ג שקרי הוא עצמו כתב בשמין ע׳ דף קת״מ ריש ע״ב כדברי הרמב״ם והמחבר לקמן סי׳ שפ״ה סוף סעיף ה׳ וכן בשמין ב״ר דף קפ״ו ע״ר כתב כדברי הרמב״ם והמחבר דלעיל סימן ע״ב סי׳ ב ופ״ם

אוב מבאתי בשלטי גבורים סוף ע׳ הכוכם ופרק ה״ם דף קע״ז הסקשם זה הל הסמ״ג ובכית בב״ם לך כתב שם הל ה׳ הה׳ בת״ם הכבר רמם הרמב״ן ה״ונם זו בשעם בכון בתרוסיו בשבועות שאינו יודע הסשם ואלו רמם דברי הרמב״ן שבדי׳ הרמב״ן ע׳ שבועות הרוייני׳ לא הים כתב כן : ג אבל אינו יודע כמה הים בו - ודוק׳ שים בו דברי׳ הרבו לבנים בנים דאל״כ הסור כדלקמן ר״ם שפ״ח ע״ם : ד הסוה מחוייב שבועה - ב״ע דלקמן הי׳ הפ״ח הל״ה הסס בסב״ם דבשבע ונוטל ומשבר שמחלק בין חוזק לפקדון אבל הדברי כל המוקים אין כרחם לחלק ומחל״ל סימן כ״ם״ו ולעניין הלכ׳ העלתי לעיל סימן ע״ב סי׳ ב ס״ק מ״ם בהרמב״ם ומחבר ע״ם עיין בשל״ה דף ק״ר ע״ב :

ה וכן

ב ד מת אביו והניח לו שק צרור והפקידו אצל חבירו ופשע בו המפקיד אומר איני יודע

וכ״כ הר״ן בדברי׳ וכן הוא תוכ׳ בהשגו״ו ומו״ם לא הזכיר הסור ולא תור״ם בהגהתו כאן בת״ם אחר שתפקי׳ כו׳ עד מתוירין אותו דמיירי בחיבו לחוד וחיבו רגיל ולא כ״ם שכתב דמיירי בחיבו לחוד ופרבב דיבו שבי הבבו׳ יחד בחלו הן תענין ה׳ ולא דק בכל שלא רים׳ דמיירי בב״ם לו בדים הפקדון שם אחי׳ לחוד מתוירין ופיש׳ מיירי בחין לו בדים שהפקי׳ בידו ובת״ם ודו״ק : יב ואם אמרו היתומי׳ אביבו אמר לבו הלו הוא בחמרי׳ בשבועה׳ אבל בלא שבועה אינו׳ אף דקי״ל (ובתבו הטו׳ והמחבר׳ לעיל בס״ם ס״ט ום״ם ס״ם ס״ם) דאין הירוסי׳ בשבועה שלא ליטול ולא ליפסר שאני הבא דהב״ם נותן פיתבי׳ ואמר שים לו בדים שיבירוהו בטבעת׳ עין שהוא שלו מ״ה ס״ל בחלו הן בחין ליטול מיד הבבע״ם : יג שאין מוציאין מיד היתומים כו׳ ברא״ם פשוט הסיבו דוקא בשאי דיבא בתרא קאמר דאין מוציאין אבל בת״ם לפני זה בבדי׳ ורא״ם דאין תלוי בהומדן דעת מוציאין גם בזמנינו מיד היתומים : יד ואם״כ נודע שעשו פ׳ שהשוירהו לתי שאינו שלו :

רצח א כל שומר כו׳ שהפקיד אצלו כיס כו׳ המפקר בתם כדעת הרמב״ם שב״כ וכ״פ הכ״יכורו ופר״ם שם כתבתי שם לתחו׳ על הפקר זה ומאחר שהרשב״ד והרא״ם והטור והמ״מ בשם הרשב״א כולם הסכימו לדעות דברי הרמב״ם כוה הפקידו כיס דלא ישלנו המפקיד בלא שבועה המורה מעם׳ דלא ה״ל לנפקד לחידש מאי הפקיד אצלו בשקין או בכיס או כתיב׳ ערורי׳ ואתות׳ ונפ הכ״י בשאנו כתב בפי׳ ג׳ בפי״ם בשומו שהמ״מ חפיק וכתב שפיקר הדברים המה בדברי הרשב״ד בהפקיד כיס מלא ועיין בשם פי״ג ס״ו דבשק המחבר״ג בשב״ם בחן וכת׳ עליה ז״ל ו״ל דבשב שאינו יוד׳ ונפש׳ עב״ל ודברי׳ פתומי׳ לחתי׳ אקי׳ וכתבתי לזה ב׳ עירוסי׳ בחן בדרים׳ ות׳ מכן הוא דקאי אחתי׳ דבת׳ לעניו דעת הרמב׳ בהפקידו שק צרור ומופבו שהיה מלא מרגליו׳ והנפקד מבינו יודע מני שהיו בו מרגליו׳ ואינו יודע כמה לבוטל המפקיד בלא שבועה ועליה כתב דו״ל שבשב׳ ויפטור מהוא דם״ל דלא עשו תקנת גנבל בנפקד והסירו לתי מיירי בחשם וכמ״ם הרא״ם שהרבם מדברי׳ הירוסו בן ונם ס״ל לחתי ו״ל בשבת הרשב״ד והרא״ם דלא אמרי׳ בזה מתוך שאינ״ם בין דלא ה״ל לנפקד לחידש ועש״ם בדרישה ובמ״ם שם סי׳ ע״ו ולא ה״ל לחמחבר׳ לחתם בחן בדעת הרמב״ם בין שבת בבי׳ ג׳ בם״ם עליה ו״ל דלא בוותי׳ ולפי׳ הסני שבתבתי בדרישה דפי׳ ל״ל הל״ל הקי׳ לדין שבתב שם לפני זה והוא מהיב׳ דהשמור מוצן מיני יודע שמא סינין היה בו וס״ל לפי׳ דלא אמרינן דמסתמא היה דעת הבתוב נם על הסק בחלא דה״ל בטומו בהיטין והבתבע מזי׳ לו מיני יודע אם מיטין או הפורין וה״ל בהרמב״ד דבשב״ג לא עשו תקנת גנבל מ״ם ס״ל דיבבע הנפקד שאינו יודע ויפטר ולפ״מ דבחן לא מיירי המחבר בדין אם מוצן בנפקד שמא סינין היו בו ואפשר דלזה ריחו נם בן מור״ם ז״ל בקיבור לשונו בת״ם בהגהותיו ז״ל וע״ל סי׳ ע״ם וע״ם בשמ״ם : ה מת מנין והניח לו צרור בו׳ אמרשה דמילתא נקט דאלו לא מניחה לו אביו אם היה יודע אם היה בו גם י״ל בין דהתוב׳ מוצן שמא אי הוה

מוצן שעבר

נתתו לי במתנה ולא מיבעיא אם הוא חי שמוציאין אותו מידו אלא אפילו אם מת מוציאין אותו מהיורשים אפילו בלא שבועה :

הגה (סור ס״ר) אחר המפקיד אצל פלוני הפקדתי בכדים בידו שמימכים כך וכך ואנו רואים כיד היתומי׳ אצל כוס נריכין לאראותו לבדים ואם בדים מעידים אותו שהוא זה מוציאין אותו יב ואם אמרו היתומים אביבו אחר שלו הוא נאמנים בשבועה :

ולא עוד אלא מי שבא ואמר כך וכך הפקדתי אצל אביכ׳ ונתן סימנים מובהקים ונמצא הפקדון כמו שאמר והיה יודע הדיין שלא היה המת אמור שזה הפקדון שלו יש לו לדיין הזה לתת הפקדון לזה שנתן סימנין (רמב״ם פ״ו מהלכות ל״ר) והוא שלא יהיה המפקיד רגיל ליבנס אצל זה שמת אבל אם היה רגיל להכנס אצלו שם׳ של אחר הוא והכיר הסימנים שלו באו ערים והעידו לדיין שאין זה אמור אין מוציאין מיד היתומי׳ בעדותן שאין זה ראיה ברורה ואומרן רעתם אינו אומר דעת ואין לו לדיין אלא מה שרעתו סמוכת עליו ומשרבו בתי דינים שאינם הגונים ואפילו יהיו הגונים במעשיהם אינם חכמים כראוי ובעלי בינה הסכימו רוב בתי דיני ישראל יג שאין מוציאין מהיתומים באומר רעתו של דיין (וכ״כ הסור סי׳ ס״ו בשם הרמב״ם פ׳ כ״ר מהשכירין) (הסור הקרון פ״ב כ״ר יד ומה״כ נודע בשמו הסור) (רי״ם כ״ם סי״ם)

רצח נפקד אומר איני יודע כמה אני חייב והמפקיד טוען בריא ובו ב׳ סעיפים :

א (סור ס״ם בשם הרמב״ם) ב (ם) כל שומר שנתחייב לשלם ואמר איני יודע כמה דמים אני חייב לשל׳ והבעלי׳ אומרים אנו יודעים כך וכך היה שוה (ב) כגון שהפקי׳ אצלו כיס מלא זהובים ופשע בו הבעלים אומרים ק״ק דינרים היו והשומר אומר וראי שהיה בו דינרים (ג) אבל איני יודע כמה היו נמצא זה כטוען מאתי׳ והורה לו בסקצת ואם׳ השאר איני יודע (ד) שהוא מחוייב שבועה ואינו יכול לישבע ומשלם ולפיכך הבעלים יטלו בלא שבועה והוא שיטענו דבר שהם אמודים בו ויש לשומר להחרים על מי שלקח ממנו יותר מהראוי לו (ופ״ל סימן ל׳ סעיף י׳) :

ונקחתי ממך או נתתיה לי במתנה וכן הוא ל״הרמב״ם פ״ו דהלכות שאלה ונירפא זו בכונם שמי דאלו כם״ו כתוב שמורתי לך ק׳ שמים דאינו נאמן דברי רבו׳ בידו וה״כ׳ בסכיבת עין אם לא שתחת נאמן לומ׳ הפוזרתיו לך נ״כ אינו נאמן לומר נתתיו לי במתנה :

ם מוציאין אותו מהיורשין פי׳ ולא שעכינן כעד היורשין אלו סיה מכיכן מי שמת סיה מכרר בעדים שקנאוהו מידך והטעם דלא שעכינן כעד היורשים שעבה דאינם שביה ובינן שכן לא מבעיא בשרו שבעדי׳ הפקן כיד היורשין קודם שבאו לדין דה״ל עדים ורא׳ דגם מכיכן לא הים נאמן בכם״ב לעמוד לקום הוא בידי דמוציאין מידי היורשים אלא אפילו לא ראו עדים הפקן כיד היורשי׳ אלא שהמפקיד אומן הפקן אלוכי ם הפקדתיו כו׳ עד נריכין לאראותו לעדים כו׳ ואם נריך לאראותו לעדים שאני מכיכן דהיה אומן הפקן בעד׳ כרי אבל אכן לא שעכינן כעד היורשי׳ שעבה שאינו שביה ות״ה נריכין לאראותו לעדים ואם יבירוהו ה״ל בעדים ורא״ה לפני הדין ומוציאין אותו מיד היורשין ומשוירין אותו ליד המפקיד אם לא הנם הן אומרים כרי כ״כ הסור וכן הוא המסך מדברים הנגסות מור״ם ז״ל בסנ״ם ו״ם בדברי המחבר דלפנינו : יוד ות״ם ואנו רואי׳ כו׳ פי׳ הכל רואי׳ בסימני׳ הללו בידן אבל אין מבירי׳ אותו בסבירת עין הסוה שלו לכן תוקיקי׳ אותו לאראותו לעדים וכן יבירוהו בטב״ם : יא מוציאין אותו מיירי אפי׳ אם אבי היורשי׳ היה אומר ליד המפקיד אם לא הנם עדים מוציאין אותו מיד בסימני׳ שהוא כותן וות״ם המסכר אחר זה הבינן שלא יהא אחוד ולא יהא רגיל מיירי דוקא בשאין להמפקיד עדים שהפקיד בידו

וכ״כ הר״ן בדברי׳ וכן הוא תוכ׳ בהשגו״ו ומו״ם לא הזכיר הסור ולא תור״ם בהגהתו כאן בת״ם אחר שתפקי׳ כו׳ עד מתוירין אותו דמיירי בחיבו לחוד וחיבו רגיל ולא כ״ם שכתב דמיירי בחיבו לחוד ופרבב דיבו שבי הבבו׳ יחד בחלו הן תענין ה׳ ולא דק בכל שלא רים׳ דמיירי בב״ם לו בדים הפקדון שם אחי׳ לחוד מתוירין ופיש׳ מיירי בחין לו בדים שהפקי׳ בידו ובת״ם ודו״ק : יב ואם אמרו היתומי׳ אביבו אמר לבו הלו הוא בחמרי׳ בשבועה׳ אבל בלא שבועה אינו׳ אף דקי״ל (ובתבו הטו׳ והמחבר׳ לעיל בס״ם ס״ט ום״ם ס״ם ס״ם) דאין הירוסי׳ בשבועה שלא ליטול ולא ליפסר שאני הבא דהב״ם נותן פיתבי׳ ואמר שים לו בדים שיבירוהו בטבעת׳ עין הסוה שלו מ״ה ס״ל בחלו הן בחין ליטול מיד הבבע״ם : יג שאין מוציאין מיד היתומים כו׳ ברא״ם פשוט הסיבו דוקא בשאי דיבא בתרא קאמר דאין מוציאין אבל בת״ם לפני זה בבדי׳ ורא״ם דאין תלוי בהומדן דעת מוציאין גם בזמנינו מיד היתומים : יד ואם״כ נודע שעשו פ׳ שהשוירהו לתי שאינו שלו :

רצח א כל שומר כו׳ שהפקיד אצלו כיס כו׳ המפקר בתם כדעת הרמב״ם שב״כ וכ״פ הכ״יכורו ופר״ם שם כתבתי שם לתחו׳ על הפקר זה ומאחר שהרשב״ד והרא״ם והטור והמ״מ בשם הרשב״א כולם הסכימו לדעות דברי הרמב״ם כוה הפקידו כיס דלא ישלנו המפקיד בלא שבועה המורה מעם׳ דלא ה״ל לנפקד לחידש מאי הפקיד אצלו בשקין או בכיס או כתיב׳ ערורי׳ ואתות׳ ונפ הכ״י בשאנו כתב בפי׳ ג׳ בפי״ם בשומו שהמ״מ חפיק וכתב שפיקר הדברים המה בדברי הרשב״ד בהפקיד כיס מלא ועיין בשם פי״ג ס״ו דבשק המחבר״ג בשב״ם בחן וכת׳ עליה ז״ל ו״ל דבשב שאינו יוד׳ ונפש׳ עב״ל ודברי׳ פתומי׳ לחתי׳ אקי׳ וכתבתי לזה ב׳ עירוסי׳ בחן בדרים׳ ות׳ מכן הוא דקאי אחתי׳ דבת׳ לעניו דעת הרמב׳ בהפקיד שק צרור ומופבו שהיה מלא מרגליו׳ והנפקד מבינו יודע מני שהיו בו מרגליו׳ ואינו יודע כמה לבוטל המפקיד בלא שבועה ועליה כתב דו״ל דלא עשו תקנת גנבל בנפקד והסירו לתי מיירי בחשם וכמ״ם הרא״ם שהרבם מדברי׳ הירוסו בן ונם ס״ל לחתי ו״ל בשבת הרשב״ד והרא״ם דלא אמרי׳ בזה מתוך שאינ״ם בין דלא ה״ל לנפקד לחידש ועש״ם בדרישה ובמ״ם שם סי׳ ע״ו ולא ה״ל לחמחבר׳ לחתם בחן בדעת הרמב״ם בין שבת בבי׳ ג׳ בם״ם עליה ו״ל דלא בוותי׳ ולפי׳ הסני שבתבתי בדרישה דפי׳ ל״ל הל״ל הקי׳ לדין שבתב שם לפני זה והוא מהיב׳ דהשמור מוצן מיני יודע שמא סינין היה בו וס״ל לפי׳ דלא אמרינן דמסתמא היה דעת הבתוב נם על הסק בחלא דה״ל בטומו בהיטין והבתבע מזי׳ לו מיני יודע אם מיטין או הפורין וה״ל בהרמב״ד דבשב״ג לא עשו תקנת גנבל מ״ם ס״ל דיבבע הנפקד שאינו יודע ויפטר ולפ״מ דבחן לא מיירי המחבר בדין אם מוצן בנפקד שמא סינין היו בו ואפשר דלזה ריחו נם בן מור״ם ז״ל בקיבור לשונו בת״ם בהגהותיו ז״ל וע״ל סי׳ ע״ם וע״ם בשמ״ם : ה מת מנין והניח לו צרור בו׳ אמרשה דמילתא נקט דאלו לא מניחה לו אביו אם היה יודע אם היה בו גם י״ל בין דהתוב׳ מוצן שמא אי הוה

מוצן שעבר

בעמו

עצמו שהוא הפקידו ואינו יודע כמה אפילו הכופה ע"י גלגול
שאינו יודע לא היה צריך הסומר ליתן לו מידע יותר
מהמפקיד ופד"ר : ג יאבד הסומר כו' פ"ט כמ"ש כיון
שהתובע בעצמו לא תבעו בברי : ד ויכלול בשבועתו כו' אבל
אי לא גלגו שבועה דאינו ברשותו
לא היה צריך ליתן לו מידע אם
ואם"ל"ל לא הוה צריך וכמ"ש
הטור וכדברי המחבר לעיל בסי'
ע"ה גם כתבתי כן לעיל בפרישה
ה מפקיד שאמר נגנב לי
מהפקדון ז"ל הרשב"א שם
והביאו בד"מ א"הפקיד בית
אלא לאחר ומוען שנגנב ממנו
והוא אומר איני יודע בשב"שאינו
יודע ויפטר ול"ד לשני דירושלמי
דשק נרור כו' דהמפקיד בשבת
ונוטל דבתה מיירי בשמות מודה
או שיש עדים ע"ז שנגנב אבל
בזמן אומר איני יודע כו' אבל
וק"ק למה כתב הטור והמחבר
בפי"ר נ"ס ד"ה שכתב ז"ל מאה
שלין הפקדתי אצלך ואין אלו
שלא נ"ל כתב מסיב זה שהפקדת
בעצמך ומה שכתבת אתה נושל
הטור הסומר בסיפת הל"ל ונ"
זה שהפקדת בעצמך דבת מסמו
שהסיבו שלא בשתבב ולא ניטל
מהפקדון בודאי כלל מבאחר
הפקידו ולפי דברי הנ"ה זו הל"ל
דבות מסיב דאפילו אינו יוד' אם
מה היה אם אחשיב דגם כן נפטר
בשבועה :

רצט א ליטול את שלו
פי' אפילו אני
הפקדון : ב אין שומעין לו
עד שיבא שבירו ובר בתבאר זה
בדרישה בס"ס ע"ע ס"ס ומה
בר"ם ע"ז כתבתי ל' הירושלמי
מקור דין זה והוכחתי מיני' ובריה
דדוקא ליתן לו הפקדון אם
הלוה א"ל אבל יכול לתבעו
ולירד עמו לדין על הלקו אף
אין שבירו בעיר אם יש בעיר
ביניהן ובמ"ם הטו' והמחבר בר"ם
בקב"ב ובסי' קע"ו והוה מהגמרא
אבל אין לתלוי ולומר דשם בר"ם בקב"ב בשותפין אחרי' ומ"ם הא'
יכול לתבוע הלקו וה"ם דצריך ליתן לו ג"ב הלקו דו"א דשם שם
בירושלמי אחרי' בשותפין
ומה"ם בשמ"ע שם ס"ם ע"ז ובס"ם בקב"ב :

ש א יאבד כל א' כו' פי' שבועה המורה כדין בשבת ונושל
שבתה הטור והמחבר בסי' ע"ב ואם"ם שהוא מודה
לכל א' שיש לו בידו מאה ועל המותר אומר אינו יודע אין לדמותו
לתובע לשבירו מנה ובשתבע מעיבו אמתי' ידענה ואמתי שלא
ידע' דאמריכן מתוך שאינו יכול ליטבע מהלם דשאני בב' דמוען
בודאי אין בידו יותר מן' אמות ומ' מכן ודאי רמאי' ם בטילו
מבמים שבופה על כל א' מכן ופד"ר : ב שם ל' לבתוב שם כל א' על כים שלו ולא שני שיבתוב בעל המאתי' לאוד על כים שלו דאבתי ים
פטיפה שיאא יבא הבלעדי לתבוע בבים שיש בו מנה וכדין דהפקיד לו אחד מכן מנה ובא שבים לתבוע כל א' מנה דצריך ליתן לכל א' מנה
מעטה זה וכמ"ם אחר זה בס"י : ג אבל בדיני אדם פטור דיכול לומר דקדקתי מי בעל המאתים ובבתי והא רמיה שהן ג"ב שבתוכן
מדלא תבעו אותי : ד לפיכך אם הביאו לו פי' כיון דהפעם דיתן לכל אחד מאתי' הוא מבוס שפטע דם ל' לבתוב כו' לפיכך בבה"ג
דהפקידו בבתר אלא מיקרי פטיפה כדמסיק מ"ה א"ל ליתן שלא לכל א' מנה : ה בבתר אחד כן הוא בירס' הרי"ף והרמב"ם ולדידהו
כל שלא הפקידו בבתר א' אם"ם שהפקידו זה בפני זה ס"ל כאלו הפקידו זה שלא בפני זה ס"ל לתידק אבל בי' רש"י והתו' והרא"ם והטור
הוא לפיכך אם הפקידו זה בפני זה אינו חייב שלא מאה לכל א' שאחר לא הפעמתי לדקדק מאחר שראיתי שלא הביאו בית אוסדי' ואת זה : ו
דיבא מונח ביד ב"ד ויביים שם בטעמו דש"ב כל א' יפרים ויאמר איני יודע כדי שיאחר בידו עב"ל ד"מ שם : ז עד לעולם בדרישה
בתבתי דר"ל עד שיבא שיבו ומשום דבעי לתבתב עליה אם עד שיודה א' לאחרינו מ"ה הקדים לבתוב שהדין הוא שיבא מונח לעולם ר"ל
לזמן ארוך ומבא זה ודאי יודע שרמאי אם לא יבא מתבלה בראתות : ח אם עד שיודה הא' וה"ם עד שירגו לקלוק אחרה הבעיות
וכמ"ם שמבאר בס"ם זה בבי זה בטמות : ט וי"א דאם תבעו ליה כו' הטור ב"ב פ"ב בירסתו שהפקידו זה בפני זה ז"ל לאור"ם ז"ל דהדין
בן גם לרמב"ם ז"ל דגרס בבתר א' וכנ"ל

יד וכן

מעבשיו שהפקידו אבל אחר ובא אחר מהם
ה ליטול
את שלו ב אין שומעין לו עד שיבא חבירו בד"א בשאין
השני בעיר אבל אם הוא בעיר וידע שתבעו חבירו ולא בא ודאי
ניחא ליה בסאי דעביר חבריה ושלוחותיה קא עביד ונתבארו
פרטי דין זה בסימן קע"ז ובסימן קכ"ב ופס הפקיר אבל ב"מוי בסלו'
לפנים (כ"ר ר"ם המפקיד) ופ"ל סימן ע"ז) :

ש ב' שהפקידו אחד ק' ואחד ר' וכל אחד תובע מאתים ובוד' סעיפים :

א (ל' רמב"ם פ"ב מהלכות דין ר') (ה) ב' שהפקידו אצל
אחד זה מנה וזה קק' וכל אחד משניהם אומר אני הוא
שהפקרתי המאתים והשומר אומר איני יודע ה (ב) ישבע
כל א' מהם שהפקיר ק"ק ויתן ק"ק לזה וק"ק לזה ונמצ' מפסיד
מנה סביתו מפני שפשע ב שה"ל לכתוב שם כל א' על כיס
שלו (ג) ואי אינהו לא תבעי ליה כל חד בבריא אם בא
לצאת י"ש (ד) חייב ג (ה) אבל בדיני ארם פטור ד
לפיכך אם הביאו לו הב' כא"ג' מאות ה (ו) בכרך אחר
(ז) ובאו ותבעו וכל אחר אומר המאתים שלי נותן ק' לזה
וק' לזה והשאר יהא מונח אצלו (וי"ל ו (ח) דיפא מונח
(ט) ביר (י) ב"ד)° (מרדכי פ"המפקיד ב"י בשם תלמידי רשב"א)
ז עד לעולם ח או עד שיודה האחד לחבירו שהרי הוא אומר
להם כיון שראיתי שאינכם מקפידים זה על זה והבאתם בכרך
אחר לא הטרחתי עצמי לירד ולזכור תפיר מי בעל הק' ומי
בעל המאתים (יא) ואפילו בבא לצאת י"ש פטור ט (יב)
(וי"ל (יג) דשם תבעו ליה חייב בבא לצאת י"ש אפילו בכי בלוה)
°(טור ס"ג) :

ב וכן

ה וכן המומר אומר א"י כו' עיין בתשו' מבי"ם ח"ל בשאלות הבריות מומן
קל"ג שפסק דאם אבד לו אבן טוב ואי' כתב הים טוב לא ה"ל המומר דלא
ה"ל לירד אבינו ירוע אלא לבקשין ע"ם ולפיל סימן ע"ב ס"ק ח"ם העליתי
דה"ל המומר ח"ם : ז אבינו יודע כו' קשה דלעיל מי"ב ר"ם ומוף
פסי' עשק דבבא"ב א"ב בלגלו ע"ם וכ"ם : ז המפקיר כו' עיין בתשו' ם"ק ס'
ועיין בתשו' לעיל מ' רכ"א ס"ק י"ב

רצט א אבים שהפקידו כו'
עיין לעיל סימן ע"ב
ומ"ם שם :

ש א אבים שהפקידו כו' ה"ל
מי"ע"ד ומי' רפ"ב ס"ב
ובא"ם סימן מ"ם ס"א : ב יאבד
כל א' כו' לאמר ומה"ם בדין כל בשבע
ונושל ומזה מבתם בבק"ח ובמ"ם לקמן
בתמ"ע סימן שם"ם : ג ומי אינהו
לא תבעי ליה כ"ב ס"ה וטור ורא"ם וכ"ל
ועיין בתמ"ע ס"ק ב' וכדבריו פוא
בה' מ"כ"ל ואמר פוקים : ד מי' כו' ליתן ליתן לכל א' : ה אבל
בדיני אדם פטור כו' אלא כותן לזה ק'
ולזה ק' וק' יבא מונח אר מינא אליהו
כיון דבר תבע ליה בתקנת ומי לא
תבעי ליה כלל אמרינן דבא' מולקים
ולא אמרינן דבא מונח כיון דלא תבעו
ל' א"כ ליבא רמאי ובדלקמן מי' אם"ם
ה"בם"ם ודו"ק : ו בכרך אחר כן פי'
בירבא פרי"ף והרמב"ם ובבדיהו כל
שלא הפקידו בכרך א' אם"ם שהפקידו
זה בפני זה ס"ל כאלו הפקידו זה שלא
בפני זה וס"ל לתירוץ אבל בי' רש"י
ותוספות ורא"ם ומטור פוא אם
הפקידו זה בפני זה כו' אבל אם"ם
וכן פוא בבי' וכ"ל פרק המקבל
לדעת הבאוכים והרי"ף והרמב"ם ע"ם
וכ"ב ר"י כ"ל ח"ם - הרי"ף ורש"י
מחולקים בזה וכ"ב הבנבות מיימוני
ע"ם מה שאלא שהרמב"ם ורא"ם מחולקי'
בזה ודלא כמ"ם בתמ"ע לבי' ר"ע ע"ז ס"ק
א' לדעת המחבר ע"ם : ז ובאו
ותבעו כו' אפילו תבעו וכ"ם לא תבעו
ליה אם הים בכרך א' נותן לזה ק"
ולזה ק' ותבע אליהו' מולקים ודו"ק :
ח דיבא מונח כו' ולא אמרינן מולקין
כיון דתבע ליה ליבא רמאי -
ט ביר ב"ד וכ"ב התוס' פרק הגנב
דף ק"ב ע"א : יוד ב"ד כו' אמאל
ס"ב דעת הרבה גדולי הפו' הים מונח
אבלו ולאמן המרדכי שם כתב בשבר א"ז
בשם המיימוני דשם דתבע בתבעי יבא
מונח עד שיבא אליהו פי' לא לירו שלא
ליד ב"ד דא"ב לעולם יעבוים אדם
בשקדון ויאמר אינו יודע אבל ל' ומיש'
אמרי אחיימוני לא כ"ב ולענין מ"ם
לעולם יעבוים כו' ל' דאיבבו דאפקידו
אבשאיהו בשפקידו אבלו בכרך א' מתחלה
מונח ר' ובין שתמ"ב מר מבייהו רמאי
ליבא מחיבין אמו לבתרמת הבפק' ומ"ב
צריך ליבבע הים שם"ל שהרי כל א' תבעו ברי בר'
מוי דבינא מתוך שאי"ל מעטם שבתבו הפוסקים הובא בבמ"ע ס"ק ג' ואמר
דונם לבנים מתעות הסלעיה' בב"ר צריך ליבבע שם"ל ודו"ק : יא ואמר'
בבא לבי' כו' א' אחת' (וכ"ב ל"ר) וכ"ב בתמ"ג בעין ע"ח דף קע"ה
וכ"ב בתוספות פרק המקבל דף ל"ו ע"א ובתש"ל מי' רכ"ב ס"ב בבם רעם
הרמב"ם והרשב"א כן ודברי המחבר שם ס"ע : יב ו"א כו' כ"ב בטור
ורא"ם לדעת התוס' ובמ"ג ודוב הפו' אינו כן : ו יג ואם תבעו ליה
חייב כו' אבל לא תבעו ליה פטור אף לבי' ם :

יד ומבאר

יד ומשמע דמזה כו' ברמב"ם פ"ח נם כאן מבלו: סו וכן מי שתבעוהו כו' יכלם לסניפן מ"מ מ"מ שבעו סניפן מכ"ל מ"מ וכן מוה נמו' ב"ם זם ובמגר"ל: יז פטור מפ' בכמ לבי"ם וכ"כ מרמ"ם ומ"ל מי' ע"ז מ"ג רכתב מתמר ב' דשות רזם ומת"ם מם: יח מייב בכמ לבי"ם - ליתן לכל מ': יט וכן מנים מהפקידו כו' מיין בם' מ"מ דף ק"ר ע"ב:

שא ה ולא בקרקעות הן על מזונם - מיין בתמו' ב"מ ן"מיים פי' ג' וסי' ק"ג וק"מ: ב וזה"ם פ"ם כו' מיין בתמו' רמ"ן מסון מיתן ס"ג: ג וסכי קי"ל ומני מוכמתי לפי"מי"ם ס"ק ק"כ"ב דהמיק' בכרמב"ם דנפסיקם מייב: ד מומר ממסר לסומר בדברים אלו מייב כו' ב"כ בר"מ וז"ל כתב מרמ"ם בתמו' כללי"ם פי' ב' מ"ב דדברי' אלו מסורים מפי' מעמיקם אמ"ם בסומר ממסר לשומר מייב דהוי כאלו הסליכו לבסר וזהו דלא כתמו' מהרי"ק מורם ע' מעסר בקרקעות מומר ממסר לשומר וע"ם ב"כ"ל ולא ירדתי לסוף דעמו דמרמ"ם בתמו' מם מיירי לסרים מ מכתבו לפני לבתרי ולא כתורת מחירם ע"ם מכל נשומר ממסר לשומר לא מלי' ממהרי"ק ולא מסמכר כלל לומר דנרע מעמיקם וכ"כ מרמ"ם נומים כמ' מ מהפקיד דשומר ממסר לשומר מפילו מעמיקם לא מוי וכן מוכח לעיל פי' רב"מ מכ"ו דנפסקו כל מעום' וסמור וסמכר דמם מכים מומר מרמ"מון מדי' מכמכם מכל הסומר מסני מו מרמ"ם מכמכם מכלו ויכול ליסבע על זם מעמור וכן מוכח כמ"ם מ' המפקיד דף ל"ו מ"ב נבי הם דמסני רבא מהם לדידי דמיב' מנם מסימנת לי בסבוע' ליכא לאומר' כלל ומסקו כל מעומקי' כרבא ומי מוי מעמיקם הם מ"ל המילמו בעמיקם ומומו בגולם דמייב ונם מהרי"ק מם לא כתב דמוי מעמיקם אלא לא"ר דיכו' לומר מין רביני מיהם מקרוני כיר מחר (ומ"ם מעמור מהרי"ק מהם מהמם דבאן מעמי' מעמ מ"ם) אבל לתמי רקי"ל דמעמ' הוא מומ' רמ"ל מילך לא המימן לי בסבוקם מהמת מם נמהרי"ק דמפי' מעמיקם לא מוי וכ"כ מרמ"ם מ' המפקיד מם דלא"ר מין רבוני כו' מוי מעמיקם ולדידן מפי' מעמיקם לא מוי מ"ם ומוא ברור: ה אמין נסבעין על אלו - מיין בתמו' בסם רב אמי דאמין נסבעין על הקרמו' מ"ם: ו מעמם ודאי כו' מיין בנ"מ מי' כ"ם וכ"ע: ז אם קנו מידם כו' הר"ן כתב בחמוכות ר"מ מנומם דלדעת מרמ"ם דלעיל בים מי' מ' מ"ם נאמר אמם מדי או מייב מנמו בסמר מ"ם ולמ"ר דדוקא המם מהמחייב מנמו מיד כלי מעמ המ"כ מכא אמינו מהמחייב מיד רק אם יאבד דמי לבבר מכתב הר"ן נומם אם דדמי לאמהמם ולא המני אמם מדי דק קנין וכן מדוקדק בלמון מרמ"ם אם מכתב מהמחייב מנמו בחמון ולא בתנאי כו' כן נ"ל ודו"ק - בת' אמר"ם אבל בלא קנין אינו מחייב בדבורו אמ"מ דמהנה ס"מ לאיות בסומל ומהמחייב בדבור בעלמא כו' דבאני אמם מנום בכלל מסומרים כו' כן מב מ"ם כו' ליתא כן בת"מ רק בנמוקי יוסף עיין ב"י וכן כתב בתומפות בפרק מומב דף כ"ם ע"ם דבא אמר ר' יוחנן כו' וכ"נ מסמם דמהנה לאיות בסומל ומוי בלאו אמר הרוני מומל דומם לבריני כמילו המקבלמי מבא"כ מבא דסומל נומם מסור דאין כאן דין מומרים כלל ודו"ק:

ה המוסר

כ (מם ברמב"ם) ו וכן אם הפקידו אצלו ב' כלים אחר גדול ואחר קטן וכל א' אומר אני בעל הגדול ישבעו שניהם ויתן הגדול לאחר מהם ורמי הגדול לשני וישאר לו הקטן ואם הביאום בכרך אחר כא' נותן הקטן לא' ודמי הקטן לשני (יד) והשאר יהיה מונח עד שיורה האחד לחבירו או עד לעולם:

ג (מם ברמב"ם) יא (סו) וכן מי שתבעוהו שנים זה אומר אני הוא בעל הפקדון וזה אומר אני הוא והשומר אומר אחד מכם הוא ואיני יודע מי הוא ישלם לשניהם:

סנס (סור ס"ג) ואי מינהו לא תבעי ליה יב (סו) פטור אפילו בכמ לנאת י"ם אבל אם אמר מכיכם של אחד מהם אינו כפקיד אצלי ואני יודע מיהו מהם (יג) חייב בכמ לנאת י"ם:

ד (מם ברמב"ם) (יד) וכן שנים שהפקידו שתי בהמות אצל רועה יג ומתה אחת מהן ואינו יודע של מי היתה ישלם לשניהם ואם הפקידו בעדרו סו שלא מדעתו מניח הבהמה ביניהם ומסתלק ותהיה מונחת עד שיורה האח' לחבירו או עד שירצה לחלק אותה:

שא דין השומרים בעבדים וקרקעות ובהקדשות ובשל עניים ובו' סעיפים:

א (ג' רמב"ם פ"ב מסכירות) ה ג' דינים האמורים בתורה בד' שומרים ב אינם לא בקרקעות ולא בעבדים ולא בשטרות ולא בנכסי כותי (ה) ולא בהקדש' הן של מזבח או של בדק הבית שומר חנם אינו נשבע נושא שכר או שוכר או שואל אינם משלמים (ג) ומ"מ ש"ש מפסיד שכרו עד שישבע ששמר כראוי (מרמ"ם פ' מזמר) וכן פטורים אף מפשיע (סור מם כמם מרמ"ם) (ג) (ומי קי"ל) ג ויש מחייבי' בפשיעה (מה"מ פ"ז מסכירות ולי' פ' מזמר) וכל אלו ד חוץ מן ההקדשות פטורים אפי' משבועה שאינה ברשותו:

הנ"מ אע"ל מעיף ל"ט (ד) שומר שמר לשומר כדברים אלו מייב דנרע מעמיקם (מרמ"ם נמהו' מי' ל"ם ס"ב) וי"מ (מסרי"ק שורש ו' ועיין נרי' ולי"ל מ"ב) הסומל בית ונשרף פטור לשלם דס"ל קרקעות (תורכיבנרק מרייביס) כשול לעיל סימן נ"ם:

ב (נ"י כמם מרמ"ם) הא ראין נשבעין על אלו ה"מ בפני עצמם אבל ע"י גלגול נשבעין:

ג אע"פ שאמרו (ה) שאין נשבעי' על אלו ה"מ מראוריית' אבל נשבעי' עליה' היסת ו אם היתה שם (ו) טענ' וראי:

ד (מם ברמב"ם פרק ג') כל אלו ז (ז) אם קנו מידם להתחייב באחריותם חייבים:

יוד וכן אם הפקידו אצלו מני כלים כו' כמבנה ס' המפקיד דף ל"ג תנא ג"כ מני מבכות כאחד הפקיד זה מכם וזה מתתים כו' ומסני הפקידו מני כלים ג' גדול וג' קטן וג' וכנתרא מם (פ"ם דף ל"ו) קמתר דמתנא תנא בכא המכיים מהוש דים בו רבותא בהפקידו בכרך ג' דבותן לזה הקטן ולמני ג"כ כדי דמי הקטן דהיינו דשוב' מכלי גדול ונות' לו מקנתו מתכו דס"ל מהוש כדי מלא יפסיד כלי הגדול יהא מוכח מכל קמ"ל ו ורמב"ם ומתחבר כתבוהו כל' המבנה אבל המור המתמוסו ומד"ר: יא וכן מי שתבעוהו כו' יכלם לסניפן פי' אחר מיסבעו מניפם וה"ת מ"ם מאם לקח מא' מתתם' ואינו יודע מתי לקח ובאו כל מתם' ותובעי' אותו דקי"ל מניח המעות על המקח בכ"ד ומתחלק עד מיודע להמ"כמ"ם המור ומתחבר לעיל פי' רב"ב וי"ל דמני מתם דמתם מיד ולא ה"ל למידק מבא"כ בפקדון מהו לאמ' ומן דמיקרי מסיפה מה מלא כת' מם המפקיד על כיסו כ"כ בכ"י:

יב פטור אפי' בכמ לנאת י"ם המעם דדוקא בהמנין הפקידו זה מכם וזה מתתים עליה דנפקד רמיא מוכח למידק ולכתוב מתו דבעל המתתים על פקדונו דהרי ידע דמניפן הפקידו בידו ויפורו ויבואו ויתבעו מידו ומא יפליג מל זה בזה מבא"כ בזה הלא ה הפקידו בידו אלא הא' דים לו להתבלל ולות מברתי מי מהפקיד בידי הוא מיכא ולא אמ' מן הסוק מלא הפקיד בידי כלל ומה"ט נמי כאומר אבינם מל ג' מהן הפקיד אצלי כו' מעשה הוה ומייב בכא לני"ם: יג ומת אחד מהן וה"ם אם מניפן נמיים וה"ל נדולה או מוכה מהמניי' או מהמחר הפקיד ג' ומני הפקיד מני' אלא מהוש דרכא בעל דין זה מיירי מם בבתוכו' כמת' מ"ם נקט הטור ומהמבר ג"כ לבתוכו ומ"ר: יד יהלם לסניפם פי' אחר מיסבעו כל"ל ובמלי מין מילוק אפילו הפקידו יחד ומקומרין זה כזה דבכא אין לו לבתבלל ולות' ראיתי מתתם מלאכה ומי לאו מיבי': ב אינם לא בקרקעות כו' כבר נתבאר בפ"ם ס"ו ובר"ם ב"ל דמיבי לא מדבתי' בפ' שומרין מיים ל רבה כסף או כלי' לאמו' ודרשינן לא בכלל ובפרם דבפיבן דבר דומה לפרם דהיינו דבר המבלבל ונופו מתון יצאו קרקעו' דאינן מבלבלין ובעבדי' הוקשו לקרקעות (ביבא דכ"ם במילי דאוריית' בכ"ל פ' בם"נ ס"ג) ומטרו' אין נופן מתון ובכסי הקדש ומל כותי נתחבמו מדבתי' רבה ובין בסתוך ס"ו מילוק בחמות בני' ומיבוני' הללו קמי אבל מה שנוכר בספרבה דהיינו מיוב מבוכה ותבלומין: ג ויש מחייבין בהפסיקה מעמ' דס"ל המפקיד בידי' ומסומרי' ס"ל דאינו דומה לסדדי דבא מתירם בבעלים פטור בכל הד' שומרי' אפי' בפסיקה ומפקיד בידים בבעלי' חייב בהן אחר'ים: ד מוץ מן הקרקעות והיינו הקדש נמור ולא בהקדש של הפנוי' כ"כ הכ"י ומ"מ: ה הסומל בית ונשרף פטור כו' ומה"ם אפי' בא מלוכם מבא הסומל פטו' וכן מסק בפיר מוהן כאן ולא בא"מ ° בפ"ם נופו בר"ם ס"מ דאינו פטו' אא"כ בא מלוכם מבלמה ולא מבא הסומל: ו אם היה בהם מעבר' אינם בא"מ ומי' אין מוהן כלל: ז אם קנו מידו להתחייב כו' אבל בלא קנין אינו מתחייב בדבורו אמ"מ דמהנה ס"מ לאיות בסומל ומתחייב בבלמה

בלמה

מחמת מלאכה ומי לאו מיבי': ב אינם לא בקרקעות כו' כבר נתבאר בפ"ם ס"ו ובר"ם ב"ל דמיבי לא מדבתי' בפ' שומרין מיים ל רבה כסף או כלי' לאמו' ודרשינן לא בכלל ובפרם דבפיבן דבר דומה לפרם דהיינו דבר המבלבל ונופו מתון יצאו קרקעו' דאינן מבלבלין ובעבדי' הוקשו לקרקעות (ביבא דכ"ם במילי דאוריית' בכ"ל פ' בם"נ ס"ג) ומטרו' אין נופן מתון ובכסי הקדש ומל כותי נתחבמו מדבתי' רבה ובין בסתוך ס"ו מילוק בחמות בני' ומיבוני' הללו קמי אבל מה שנוכר בספרבה דהיינו מיוב מבוכה ותבלומין: ג ויש מחייבין בהפסיקה מעמ' דס"ל המפקיד בידי' ומסומרי' ס"ל דאינו דומה לסדדי דבא מתירם בבעלים פטור בכל הד' שומרי' אפי' בפסיקה ומפקיד בידים בבעלי' חייב בהן אחר'ים: ד מוץ מן הקרקעות והיינו הקדש נמור ולא בהקדש של הפנוי' כ"כ הכ"י ומ"מ: ה הסומל בית ונשרף פטור כו' ומה"ם אפי' בא מלוכם מבא הסומל פטו' וכן מסק בפיר מוהן כאן ולא בא"מ ° בפ"ם נופו בר"ם ס"מ דאינו פטו' אא"כ בא מלוכם מבלמה ולא מבא הסומל: ו אם היה בהם מעבר' אינם בא"מ ומי' אין מוהן כלל: ז אם קנו מידו להתחייב כו' אבל בלא קנין אינו מתחייב בדבורו אמ"מ דמהנה ס"מ לאיות בסומל ומתחייב בבלמה

בפלמא וכמ"ש הטור והמחבר בסי' רל"ח סכ"ו שהני הטם דפכ"פ הוא בכלל הטומרים לכן מתפיי' בריבורו ביוחר מאחר מתחייב מן הדין בלא דבור מטמ"כ הללו שאינן בכל דינן הטומרין כולל כ"כ המ"ת וכ"י וכ"ל סי' ס"ה דכתב הטור והמחבר בס"ד דבדבור בפלמא של התבאי בטומרים בין לגיוב בין לפטור וכפטור מ"ל טעם כיון דקי"ל מקילה מ"ל קנין כמ"ש הטור והמחבר בסימן י"ב וכאיך דוכתי: ק אפי' פנכי' הטומדים לבצר ע"ל סי' ל"ה מ"ש בפר"ש נש בסי' קל"ג ונש בסמ"ע הארכתי ביסוב דברי המחבר ומור"ם מ"ש שם וסתמו וכתבו כאן וכפי' ל"ה ע"ש: ט מעות עניים כו' פטור פי' אע"פי שאין לעניים' דין הקדש וכמ"ש הטור והמחבר פ"ם ל"ה וכפי' רי"ב מ"מ פטור מדכתיב לשמור ולא לאבד ר"ל לא מייבב בתורה כי אם כשבא לידו בתורת שמירה דהייבו שיטמרבו לו בידו לזתן מס ואח"כ יפוירוהו לידו משא"כ ממון זה דשבותבו בידו לשמור אינו רולה שיפוירהו לו לאבר זמן ואח"ת מ"כ יהיה זה שומר של עניים שיפלק לבם בממון ע"ז קאמר אסור ממון שאין לו תובעים אפרי לא כיתן לידו לחלקו לעניי' מיוחדים וכיון שהמ"ם הוא פטור מ"ם מפיק דאם היה זה הממון מופק' בידו לחלקו לעניים דבמקום זה וגם קנין כמה יתן לכל א' מקרי שומר דידהו כיון דאין לתמון זה דעניים דין הקדש ויש"ם כו' ומה"מ נחי הוא שמסיק מור"ם ז"ל וכתב דאם הנבאי מ"ל שמור לי מייב דהרי נילה דעתו שיהיה שומר לו דהייבו שיפוירוהו לידו והוא יתבו לחי שירלה: יוד מעות של יתומי דינן כו' קמ"ל כוס נ"כ דל"ת דאין אם שומ' עליו כיון דאין נשבעין על טענת קטן ואי משום כ"ד ממפרי המתון לידו הרי ממון אינן שלה' ואינו מבקש שיפזור לבן קמ"ל כיון דבשגדלו הקטני' יתבעו ממנו מיקרי ממון שיש לו תובעי' ודין שומר שלהן הוא עליו: יא ואסור להשתמש בהן כ"כ נ"כ הטור כאן ואין לאן מקום דין זה גם בבר בתבו הטו' והמחב' לפיל פ"ם רס"ו ובראה דאור וכתבו כאן אנב דבתבו דדינו מעות של כל אדם וסיבו דש"מ פטור עליו מנגיבה ואבידה וש"ם פטור מאונס' ואי בוה מותר להשתמש בהן הוה מייב עליו אפי' באונסים כמ"ש הטור והמחבר שם ובסי' רל"ב וס"א דישתמש בהן בדי שיהא מייב בחריוהן ובדמי אבידה אבל בלא בחירה דעשה טובה ע"ש סי' רפ"ו: יב עד שיהיה תחלתו ופופו ישראל לעניין מדכתיב בנתינה כיינן אים אל רעהו גם בתשלומין כתיב ישלם אבים לרעהו ומה"ט נמי אם היה הנפקד מתחל' כותי ואח"כ כתגייר והרי הפקדון בדיין בידו דאין לו דין שומר ופש"ר שבתבתי דל"ל לאבים כן בדברי הרמב"ם והטור שבביאו: יג וכן אונן ואח"כ הקדישן בטור בשם הרמב"ם כתב עוד ז"ל וכן הפקיד של הקדש ואח"כ בדאוהו והרי הוא אונן כיד השומר ואונן אד עשה לשם וכנ"ל: יד אבל אם כתבו לאבד פטור אפי' אם לא א"ל אבדיהו ע"מ לפטור ואפי' א"ל אח"כ שמרוהו לי כיון דמתחלה לא בא לידו בתורת שמירה פטור: טו וסדר א"ל קרב מייב דאמרי' הסתה כו ובוכתו היה שאם יקרבנו הרי יהיה מייב בדין מזיק בידים:

שב א אבד מעות ואי' הסה אח"ג דבתיב כי יתן איש לרעהו הא קי"ל דהסוה התורה אסה לאיש: ב קטן שהפקיד פי' ס"ל להרמב"ם דאם"ג דאין נשבעים על טענת קטן ה"מ בתקום שנריך טענת הרי אבל לשבועת שומרים א"ל טענת הרי ובכ"ל

ג ויש חולקין כו' בטור פי' ג"ו ס"ו בתבתי בבריסה מעם הפולקין ס"ם:

שב א עד שיתבר כו' הוא דעת הרמב"ם אבל ר"י ורא"ם חולקי' וס"ל דבתייב השומר בשמירתו מיד שבפתלקו הבעלים ובאן אתם המחבר ובסי' רל"ח בתב דעת שניהם ולא הכריע והטור בתב פלונתתם גם בזאן ס"ם: ב ונתן הבספים תחת הקרקע בו' הטעם דבל גניבה קרובה לאונס הוא ושייבו עליה בתורה אלבה אין חילוק בין אונס קטן לגדול ובכלל הטומר

גריך

ה המוסר לחבירו לשמור דבר המחובר לקרקע דינו בקרקע

מ אפילו ענבים העומדות ליבצר:

ו (ג"הרמב"ם ע' מ' מעלה) מי שהפקירו אצלו ש (מ) מעות עניים או פדיון שבויים (מ) ופשע בהם וגנבו פטור שנאמ' לשמו' ולא לחלק לעניים והרי הוא מסמן שאין לו תובעין בר"א כשאין זה הסמון מופקר לעניי מקום זה או לשבוי' ידועי' אבל אם היה לעניים אלו או לשבויים אלו והרי הוא קצוץ להם ה"ז הסמון שיש לו תובעים וישלם אם פשע או ישבע שלא פשע כדרך כל השומרים (י) (וכן אם הנגנבי אמר לשומר אמור לי מייב כאמר אומר) (תרומה ע' המוכל):

ז מי שהפקירו אצלו ממון פדיון שבויים ובא עליו גנבים וקרם והציל עצמו בממון שבויים אם הוא פטור נתבאר בסי' רצ"ב בסעיף ט':

ח מי שיש בידו יוד מעות של יתומים דינו כדין מעות שאר כל אדם יא ואסור להשתמש בהם:

ט (פור ס"ו בשם הרמב"ם) כותי שהפקיר ואח"כ נתגייר אין לו כל דיני השומרי' יב עד שיהיה תחלתו וסופו ישראל

יג (וכן חולין ומה"כ הקדישן ביד הגוי: (פור בשם רמב"ם פרק ב' דשבירות):

יוד אין השומר חייב אא"כ נתנו לו בתורת שמירה יד אבל אם נתנו לו לאבד פטור דרדשינן לשומר ולא לקרוע ולא לאבד והני מילי ראתא לידיה מעיקרא בתורת קריעה ואיבוד (כן פוהא בשם ע' המוכל) אבל אי אתא לידיה מעיקר' בתור' שמיר' סו והדר אמ"ל קרע חייב אי לא אמ"ל ע"מ לפטור

שב דיני שומרים אחר האיש ואחר האשה ובו ב' סעיפים:

א (ג) אחר האיש ואחר האשה בדיני השומרים בין שיהיה הדבר השמור של האשה בין שהיה ביד האשה:

ב (פור ס"ב בשם הרמב"ם) ג קטן שהפקיר או השאיל לגדול נשבע שבועות השומרי' לקטן:

ג ויש חולקין (שם בשם הרמב"ם) ועיין לפיל סוף סי' כ"ו):

הלכות שומר שכר

שג שומר שכר באיזה דבר חייב או פטור ומאימתי מתחייב ובו טו סעיפים:

א (פור ס"ג בשם רמב"ם לפסוקי ר"י) (ג) שומר שכר גם הוא אינו מתחייב בשמירתו ג (ג) עד שישמוך במקום שראוי למשוך כמו שנתבאר בסי' רצ"א בשומר חנם:

הגה"ם (סנ"מ פ' מ"ב) יד אדם שנלא לבבירו שום דבר להוליכו למקום א' ותוך כך שלא ט דורון הוי שומר שכר ראובן שאתר לשמעון ישלך הפץ פלוני לתכור אצרתך ואתרלכו ושמעון אומר תבשו בכך וכך (ב) ושמותר יהא שלך בשעה ראובן שומר שכר עליו ואפ"ם שעתק בשקבלו: (מהרי"ק שורש קכ"ם):

ב (פור ס"ב בשם ירושלמי ותו' ורא"ם ס' הכולם לפסוקי הגה"מ) שומר שכר חייב בגניבה ואבידה: (שם ורי"ו כ"ל מ"ב) וי"א שאפי' שומר כראוי ג ונתן הבספים תחת הקרקע בעומק ק' אמה שא"א לגנבה משם אם לא ע"י מחילות ארבם בעירבא דניימי אינשי ונגנבו או

קפץ

מ מעות עניים כו' עיין בתשו' מהר"ן שסון סי' ע"ג וע"ז: ם פשע בשם עיין רש"ל ס"ת רב"ם סי' ס"ג ועיין בתשו' מהר"ם אלשקר סי' ע' וס"ג ובתשו' מהרי"ם סי' קי"ו ובתשו' רמ"א סל"ג ובמהרשד"ם סי' רס"ו: יוד וכן אם פגבאי אמר כו' ואם לא אמר שיבשם עשורים בחלק הבדקה אבל כיתר מחשבון על המוב מייב מבבאי לשלם ללוה ע"ל סי' ס"ב ס"ה מ"ם בשם רש"ל:

שב ג ג' מעות כו' ואם הלבשם (בב"ם אם שבבר שבעשיעם עשורים אלבלם מבום שלום בית ומשר"י ותוספות ע' הבותב המירושלמי וכ"ב הטור אם בשם הרמב"ם ומחבר סי' ע' ועיין בנ"י ע' הסוגל מבאיהו בי' לקמן סימן שמ"ו ס"י אבל מבראתו נמצינו אם בתבם לאחר מייבת ופ"ם:

שג ג ס"ם כו' נראה דלא הוי ס"ם אא"כ שבבו ס"ע וכן מבמע להריא בשר"י ר"ע הסוגל ובטור לקמן סימן שמ"ו סי' ב בשם הרמב"ם ע"ש נראינן בע' הוסב רף נ"מ ובע"אין בין המחבר רף נ"ז הטוכר אח הבועל לשמור פירש"י הטוכר אח הבועל שנותן לו שכר אם כל יום אין נותבים לו שכר שבת לעיבן אם אבדו בשבת אינו מייב בשמריותו ואם היה שכיר שבת שכיר הרם שכיר שבה שכיר שנות נותן לו שכר שבת לעיבן אחריות שבת עליו ונתבאר סי' ס"ו ס"ד: ב עד שימשוך עיין בשמ"ע עד בסי' רל"ג בתב דעת הניתן ולא הכריע עכ"ל וכן לקמן סי' ס"ז: ג והמוחר יש אלן כו' ע"ל סימן קפ"ו ס"ב:

ד וכל